

תְּקוּנַת שְׁתֵּינִי וְתִשְׁעָה

(דף צט ע"א)

בְּרֵאשִׁית ב' תִּרִּין חֲכָמָה וְתַבּוּנָה (וּבִינָה), תְּלִיתָא
 יֵרֵאת יְהו"ה רֵאשִׁית דְּעֵת (מְשֻׁלִּי א ז). וּבֵהָא
 דְּעֵת אֲתִמֵּר (בְּרֵאשִׁית ד א) וְהָאָדָם יִדַּע אֶת חוּהָ אִשְׁתּוֹ, דְּלִית
 זְווג אֶלָּא בְּדַעַת דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֻמְצָעִיתָא. יְחֻדָּא
 דְּאָבָא וְאִמָּא. הָכִי אִיהוּ לְתַתָּא צְדִיק יְחֻדָּא דְּעֲמוּדָא
 דְּאֻמְצָעִיתָא וְשְׂכִינְתָּא דְּלַתָּתָא, וְגוֹף וּבְרִית עֲלִיָּיהוּ
 אֲתִמֵּר (שְׁמוּאֵל א ב ג) כִּי א"ל דְּעוֹת יְהו"ה וְגוֹמֵר, וְתִרְוִיָּיהוּ
 עֲדוֹת, דְּלִית עֲדוֹת פְּחוֹת מִתִּרִּין.

וְהָאִי בֶן אִיהוּ יְחֻד דְּאָבָא וְאִמָּא, אִיהוּ עֲמוּד סְבִיל
 כָּלָא, כְּגֻוּנָא דְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא דְּאֲתִמֵּר בְּהוֹן
 דְּעֲלָמָא עַל חַד סְמָכָא קִימָא, כְּמָה דְּאֵת אֲמֵר (מְשֻׁלִּי י כה)
 וְצְדִיק יְסוּד עוֹלָם, הָכִי אָבָא וְאִמָּא סְמָכִין עַל עֲמוּדָא
 דְּאֻמְצָעִיתָא, וְאִיהוּ יְחֻד בֵּין אִם וּבֵת כְּגֻוּנָא דָּא הו"ה,
 וּבִיה אֲתַעְבִּידוּ ה"ה אֶחָד אֶחָד י"ג הָכָא וִי"ג הָכָא,

וְאִיהוּ ו' יְחֻד דְּתִרֵי אַחֲיוֹת, כְּגֻוְנָא דָּא וַיִּצֹר יְהו"ה,
דָּא רְזָא דָּא' י' לְעִילָא י' לְתַתָּא ו' בְּאַמְצָעִיתָא.

יְחֻדָּא דְּתִרְוִיָּהּ כֻּלָּהּ וַחֲמוּתָהּ, (ה' מן אלהים ו') (נ"א ה"י
מן אלהים ו' מלא), כֻּלָּלָא דְּתִרְוִיָּהּ ה"ה אִמָּא

וּבִרְתָּא, ו' בֵּין תִּרְוִיָּהּ, לְעִילָא לִית עֲרוּה, וּבִאֲתֵר דָּא
אִמֵּר לֹא תִדְמָה לְיוֹצְרֶיהָ, לְתַתָּא בַּר מֵאֲתֵרִיהָ אִמֵּר (ויקרא

יח ו) לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת, וְהָא אוֹקִימָנָא לְעִילָא. וְעוֹד
אַשְׁכְּחָנָא רְזָא עֲלָאָה, עֲרוּ"ה ע"ר ו"ה, כַּד ו' בֵּין עֵר

דְּאִיהוּ רַע אֲתַעְבִּיד עוֹר, הֵדָּא הוּא דְּכִתִּיב (בראשית ג כא)
וַיַּעַשׂ יְהו"ה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר

וַיִּלְבִּישֵׁם, וְעַלִּיָּהּ אֲתַמֵּר (ויקרא יט יד) וּלְפָנַי עוֹר לֹא תִתֵּן
מִכְשׁוֹל, דְּהָא רַע מִן עוֹר, אִיהוּ עֲרוּה דְּאַפְרִישׁ בֵּין ו"ה

דְּאִינוֹן אַח וְאַחוֹת, כַּד אֲתַלְבֹּשׁ אִילָנָא דְּחַיִּי בְּאִילָנָא
דְּטוֹב וְרַע, הֵדָּא הוּא דְּכִתִּיב (בראשית ב ט) וַעַץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ

הָגֵן, וַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, בְּזִמְנָא דְּאִיהִי (ס"א דְּהָא) עֵר
בֵּין בָּרָא וּבִרְתָּא לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֲרוּה, לֹא תִקְרְבוּ ו'

לָהּ דְּלֹא אֲתַגְלִיָּא רַע בִּינִיָּהּ דְּאִיהוּ אַחֵר, דְּעַלִּיהָ
אֲתַמֵּר (משלי כה ט) וְסוֹד אַחֵר אֵל תִּגְלֵל, עֲרִי"ה תַעֲוֹר קִשְׁתֶּךָ

(חבקוק ג ט), עֵר יָהּ, רַע בְּזִמְנָא דְּאִיהוּ בֵּין י"ה, הֵהוּא רַע
לֹא תִקְרַב י' בָּה'.

וְהָאִי אִיהוּ קְלִיפָה דְּעַרְלָה, ע"ר מִן עַרְלָה ר"ע, אָדָם

בְּהַאי חָאב, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין אָדָם הָרֵאשׁוֹן
 מוֹשֵׁךְ בְּעַרְלָתוֹ הָוָה, וְדָא גָרִים עָרִיין בְּעִלְמָא, וּבְגִין דָּא
 עָרִיָּה תַעֲזֹר קִשְׁתָּךְ, תַּעֲזֹר אִיהוּ עֲרוֹת בְּהַפּוּךְ אֲתוּוֹן,
 בָּאֵן אֲתֵר קִשְׁתָּךְ דִּאִיהוּ קִשְׁתַּת הַבְּרִית, דְּעֵלִיָּה אֲתֵמַר
 (בראשית לה טז) וַתֵּלֶד רָחֵל וַתִּקְשׁ בְּלִדְתָּהּ, תִּקְ"שׁ אִיהוּ
 קִשְׁ"ת, (וְרוֹא דְּמִלָּה בְּעֶצֶב תֵּלְדִּי בָנִים), (שם ג טז) וּמִתְמָן אֲמַרָה
 חֲנָה (שמואל א טו) אִשָּׁה קִשְׁ"ת רוּחַ אֲנֹכִי.

וְדָא רֹזָא אֶת קִשְׁתִּי נִתְתִּי בְּעֵנִן, וְאוּקְמוּהוּ חֲבֵרִיא מִלָּה
 דְּאֶקִּישׁ לִי, מוֹקֵשׁ כְּתִיב בֵּיהּ, דְּבִיָּה הָוָה מוֹקֵשׁ
 לְאָדָם קְדַמָּאָה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ אָדָם הָרֵאשׁוֹן מוֹשֵׁךְ
 בְּעַרְלָתוֹ הָוָה, וּמָה דְּנָטִיר לִיָּה אִיהוּ בְּהַקֵּשׁ בְּשׁוֹתְפוֹ
 עֲמִי, בְּדִיוֹקְנָא דִּילִי, עֲלָה אֲתֵמַר (שם א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
 אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּגִין דְּמָאן דְּנָטִיר בְּרִית זָכָה
 לְמַלְכוּת, הֲרִי אִיהוּ בְּהַקֵּשׁ לִי בְּשׁוֹתְפוֹ עֲמִי, וְאִם לֹא
 נָטִיר לִיָּה אֲתַחֲזֹר קִשְׁ"ש, קִשְׁשָׁה לִיָּה קִשְׁשָׁה לְאֵת ה', וְעַל
 הָאִי קִשׁ אֲתֵמַר (עובדיה א יח) וּבֵית יַעֲקֹב לִקְשׁ, וְאִיהוּ לְקִשְׁ"ש
 בְּהַפּוּךְ אֲתוּוֹן שְׁקִ"ל, וְאִיהוּ שְׁקִל לְצַדִּיקִים דְּנָטִירִין
 בְּרִית שְׁקִל הַקִּדְשׁ, וְוִי לְמָאן דְּלֹא נָטִיר לִיָּה, וְזָכָאָה
 אִיהוּ מָאן דְּנָטִיר לִיָּה, וּמָאן דְּנָטִיר בְּרִית הָאִי אִיהוּ עַד
 עֲלִיָּה ע' מִן שְׁמַע ד' מִן אֲחָד, וְאִי לֹא נָטִיר בְּרִית פָּרַח

מִנִּיה קוֹצֵא מִן ד' מִן אֶחָד, וְאַשְׁתָּא אַחַר (עַד עַר). (כאן
חסר)

וְהָאָדָם יָדַע וכו' (בראשית ד ד), קָם סָבָא פִּתְחָ וְאָמַר רַבִּי
רַבִּי וְעַד הָכָא לֹא הָוָה יָדַע אָדָם לְאַנְתְּתִיהָ,
אֶלָּא בְּזִמְנָא דְחָאב אֶסְתִּלֵּק שְׁכִינְתָּא מֵאַתְרֵיהָ, וְהָכִי
אוֹקְמוּהוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, דְּבְּזִמְנָא דְלִית שְׁכִינְתָּא
בְּאַתְרָהּ אֲסוּר בְּתִשְׁמִישׁ הַמָּטָה, בְּגִין דְּעָלָה אֶתְמַר (שם מז
לא) וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל (דף צט ע"ב) רֹאשׁ הַמָּטָה, וּמֵאֵן אֶתְר
אֶסְתִּלֵּקֶת מִימִינָא וּמִשְׁמָאלָא דְתַמָּן הָוָה, וְדָא הוּא רִזָּא
דְּעִיבּוּר (ס"א ויעבור) ע"ב רי"ו, חֲסֵד גְּבוּרָה, וְלֹא לְמַגְנָא
אוֹקְמוּהוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, הַנּוֹתֵן מִטָּתוֹ בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם
הוֹיִין לֵיה בָּנִים זְכָרִים, וְאִיהוּ גָרִים דְּאֶסְתִּלֵּק הָיָא מָטָה
מִתַּמָּן, הָכִי אֶסְתִּלֵּיק אִיהוּ מִתְשִׁמִּישׁ הַמָּטָה, וּבִתְר
דְּקָבִיל עוֹנָשִׁיהָ אֶתְחַזֵּר מָטָה לְאַתְרָהּ, בְּהָוָא זְמָנָא
וְהָאָדָם יָדַע אֶת חוּהָ אֶתְוּ.

וְעוּד וְהָאָדָם יָדַע אֶת חוּהָ אֶתְוּ, אִית יְדִיעָה לְטַב
וְאִית יְדִיעָה לְבִישׁ, כְּגוֹן (שם ג ז) וַיִּדְעוּ כִּי עֲרוּמִים
הֵם, וּכְגוֹן וְאֵת עֲרוֹם וְעָרִיָּה (יחזקאל טז ז), עֲרוֹם מְאֹרֵייתָא
דְּבִכְתָּב, וְעָרִיָּה מְאֹרֵייתָא דְּבַעַל פָּה.

וְעוּד וְהָאָדָם יָדַע, כְּגוֹן (אסתר ד א) וּמִרְדְּכִי יָדַע אֶת כָּל
אֲשֶׁר נַעֲשָׂה, הָכִי אָדָם יָדַע דְּגָרִים אֲפָרְשׁוּתָא בֵּין

קודשא בריך הוא ובין שכינתיה, דאדם חאב
 במחשבה, וחוה חאבת במעשה, בההוא אתר דאתמר
 ביה ישראל עלה במחשבה, בההוא אתר דאתנצל
 נשמתיה בארץ אצילות תמן חאב, וחוה במעשה
 דיליה, דאיהי כח דיליה כ"ח אתוון דמעשה בראשית,
 וכלא חכמ"ה פ"ח מ"ה.

ועוד והאדם ידע, ידע חובא דיליה במאי בקין, כמה
 דאת אמר (בראשית ד א) ותהר ותלד את קין, בגין
 דעליה אתמר (ישעיה יד כט) כי משרש נחש יצא צפע,
 דאיהו זוהמא דאטיל נחש בחוה, והוה ידע זוהמא
 דיליה דאתפשט עד קני חותן משה, וכד חמא גלגולא
 ותיובתא דיליה תמן, אמר (בראשית ד א) קניתי איש את
 יהו"ה, כען ידענא ליה דקניתי ליה בקני חותן משה,
 ורווחנא ליה תמן, ובגין דא אתמר קניתי איש את
 יהו"ה, ודא איהו רזא (קהלת ח י) ובכן ראיתי רשעים
 קבורים ובאו וכו'.

אמר ליה רבי שמעון, סבא סבא, ואמאי טרח קודשא
 בריך הוא בהון, לאיתתאה לון בגלגולא, אמר
 ליה בגין יקרא דצדיקיא לאעברא חובא מבנייהו, דעד
 דקין תב בתיובתא פגימו דאדם לא אשתלים, ובגין דא

לִיקְרָא דִּילִיָּה טַרַח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקִין, וְהָכִי בְּכָל
רְשִׁיעֵיָּא דְּאִינוּן בְּנֵי צְדִיקָא.

אָמַר לִיָּה מַאי אִיהוּ זַוְהֵמָא דְּאֵטִיל נַחַשׁ בְּחֹה, אָמַר
לִיָּה דָּא לִילִיָּת טַפָּה סְרוּחָה אִיהוּ זַוְהֵמָא, וְאִיָּה
שְׂאוּר שְׂבַעֲיָסָה דְּאִתְמַר עָלָה מִי מַעַכְב שְׂאוּר שְׂבַעֲיָסָה,
וְאִיָּהוּ אֵיבָא דְּסַמָּא"ל, דְּאִתְמַר בֵּיה (בראשית ג ו) וְתִקַּח
מִפְּרִיו וְתֹאכַל, דָּא מוֹ"ת דְּאִתְמַר עָלָה (משלי ה ה) רַגְלִיָּה
יִזְרְדוּת מוֹת, וְאִיָּה טַפָּה בִישָׁא זַוְהֵמָא דָּאל אַחַר, סַם
מוֹת זַוְהֵמָא וְעָרְלָה דְּאִלְנָא דְּמוֹתָא, וּבְגִינָה אוּקְמוּהָ
מְאָרִי מִתְנִיתִין אָדָם מוֹשֵׁךְ בְּעָרְלָתוֹ הָוָה.

וְתוֹסָף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הָבֶל, פָּתַח וְאָמַר (תהלים קד כט)
תוֹסָף רוּחָם יִגְוְעוּן וְאֵל עֶפְרָם יִשׁוּבוּן, הָכָא
רְמִיז גְּלַגּוּלָא דְּצְדִיקָא, וְאַחֲזִי לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
גְּלַגּוּלָא דִּילִיָּה בְּכָל דָּרָא וְדָרָא, אֵיךְ הָוָה אָזִיל מִצְדִּיק
לְצְדִיק, עַד שְׁתִּין רַבּוּא, עַד דְּמָטִי לְהָהוּא דְּאִתְמַר בֵּיה
(בראשית ו ג) בְּשֹׁגֶם הוּא בָשָׂר, בְּשֹׁגֶם זֶה הָבֶל, וְאוּקְמוּהָ
קְדָמָי בְּשֹׁגֶם דָּא מִשָּׁה, וּמִיד דְּחָמָא דְּעֵתִידָה אוּרִייתָא
לְאַתֵּייהָבָא עַל יְדִיָּה, אוּסִיפֵת בְּגִינִיָּה כַּמָּה קָרְבָּנִין
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכַמָּה צְלוּתִין וּבָעוּתִין, וְדָא אִיהוּ
וְתוֹסָף לָלֶדֶת.

וּבְגִין דָּא אִתְמַר בֵּיה (קהלת א ד) דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְלִית

דֹּר פָּחוֹת מִשָּׁשִׁים רְבוּא, וְלַעֲיֵלָא דֹּר הוֹלֵךְ דָּא ו',
 דְּסָלִיק לְשֵׁתִין רְבוּא בְּשִׁית סְפִירָן. (ס) וְהָאֶרֶץ לְעוֹלָם
 עוֹמֶדֶת דָּא שְׁכִינְתָּא, דְּאִיהִי עוֹמֶדֶת לִיה, וְאִיהִי שַׁעְתָּא
 דְּקִימָא לִיה, וּבְגִינָה אֶתְמַר לִית מְזַל יוֹמָא גָּרִים אֶלָּא
 מְזַל שַׁעְתָּא גָּרִים, וְלִית לְכָל בַּר נֶשׁ קִימָא שַׁעְתָּא,
 דְּהָא אִית בַּר נֶשׁ צָדִיק דְּלֹא קִימָא לִיה שַׁעְתָּא, דְּלֹא
 קִימָא שַׁעְתָּא אֶלָּא לְבַעֲלָהּ, וְהָאִי שַׁעְתָּא מִינָהּ בְּנֵי חַיִּי
 וּמְזוּנֵי לְבַר נֶשׁ, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין בְּנֵי
 חַיִּי וּמְזוּנֵי לְאוּ בְּזָכוּתָא תִּלְיָא מְלִתָּא אֶלָּא בְּמִזְלָא תִּלְיָא
 מְלִתָּא, מֵאִי מִזְלָא דִּילָהּ בַּעֲלָהּ, וְלְבַעֲלָהּ לִית מְזַל,
 כִּמָּה דְּאוּקִימָנָא אֵין מְזַל לְיִשְׂרָאֵל, וְאַף עַל גַּב דְּכֻלָּא
 תִּלְיָא בְּמִזְלָא אֶפִּילוּ סֵפֶר תּוֹרָה שְׁבַהֲיֵכֵל, הֵיכֵל
 שְׁכִינְתָּא תִּתָּא, סֵפֶר תּוֹרָה צָדִיק.

וְתִרְיֹסֶר מְזוּלוֹת אֵינֹן וְאֵינֹן ו' (דְּאֶשְׁתַּבַּח ו') (נ"ל)
 דְּאֶשְׁתַּבַּחוּ מֵאֵת א' וְדָא רְזָא דְּוָא"ו, וְא' תַּמָּן ו' עֲלָא
 דְּאִיהוּ מְזוּלָא עֲלָא דְּסָלִיק בְּמַחֲשָׁבָה (דף ק ע"א) דְּאִיהוּ א תַּמָּן, ו'
 דְּאֶמְצָעִיתָא דָּאֵת א, אִיהוּ מְזוּלָא דְּכֻלָּא, דְּסָלִיק בָּאֵת י'
 עֲלָא דְּאִיהִי בְּרִישָׁא דָּאֵת א, וְכַד סָלִיק בְּמַחֲשָׁבָה
 אֶתְמַר יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה, דְּאִיהִי י' דְּעַל רִישָׁא
 דָּא, וּבְגִין דָּא לִית מְזַל לְיִשְׂרָאֵל (דְּהָא בְּמַחֲשָׁבָה סָלִיק, וְכַל
 מְזוּלָא אִיהוּ מְמַנָּא עַל שַׁעְתָּא מִתְרִין עֶשֶׂר מְזוּלוֹת), דְּאִיהוּ מְזוּלָא

דְּכָלָא, וְכָל מְזֻלוֹת מִבֵּיהַ תְּלִינ דְּאִינוּן ו' ו', דִּי מִמֶּנּוּ
עַל תְּרִיסַר שְׁעֵתִי, דְּאִינוּן ה"א ה"א, זַפָּאָה אִיהוּ מֵאן
דְּקִימָא לִיהַ שְׁעָתָא.

דְּאִיהוּ גִלְגּוּל דְּכָלְהוּ דָּא י' דְּאִיהוּ גִלְגַּל, וְעַם ו'
אֲתַעְבִּיד גִּלְגּוּל, דְּאִיהוּ בְּרֹזָא דְּס"ו מִן יְסוּד.
דְּאֲתַמַּר בֵּיהַ (בראשית מו כו) כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לִיעֲקֹב מִצְרִימָה
שְׁשִׁים וָשֵׁשׁ, לְאֲתַעְרוּתָא דְּעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא שְׁשִׁים,
לְאֲתַעְרוּתָא דְּצַדִּיק וָשֵׁשׁ, וְכָלָא אֲתַרְמִיז בְּצַדִּיק דְּבִיהַ
גִּלְגּוּל, וְעוּד יְסוּד תַּמָּן יו"ד, דְּאֲתַגְלַגַּל בֵּיהַ וְנַח בֵּיהַ
מִכָּל גִּלְגּוּלִין דְּאֲתַגְלַגַּל, וּבְגִין דָּא (שם ב ב) וַיְכַל אֱלֹהִים
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלָאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וְאוֹת ו' דְּגִלְגּוּל בֵּיהַ
סָלִיק צַדִּיק לְשִׁתִּין רַבּוּא, בְּצַדִּיק אִינוּן שִׁת, וּבְעַמּוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא סָלִיק לְשִׁתִּין, וּבְכֶתֶר עֲלָאָה דְּאִיהוּ א סָלִיק
לְשִׁתִּין רַבּוּא, וְדָא אִיהוּ דוּר הוּלֵךְ וְדוּר בָּא.

אֲמַר לִיהַ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהָא סָבָא אָמַר דְּאִיהוּ גִלְגּוּל
בִּיְסוּד אִיהוּ, וְתַמָּן י' דְּמַתְגְּלַגַּל בֵּיהַ וְשָׂרְיָא עֲלֵיהַ
וְנַח בֵּיהַ מִתְּהוּא טָרְחָא דְּגִלְגּוּלָא דְּטָרַח בְּשִׁת יוּמִי,
דְּסָלִקִין לְשִׁת בָּאת ו', וְלְשִׁתִּין בִּי שִׁת זְמַנִּין עֶשְׂרִי,
וְלְשִׁת אֲלָפִין בְּאֵלָּה, וְלְשִׁתִּין רַבּוּא בְּכֶתֶר עֲלָאָה, וְדָא
אִיהוּ דוּר הוּלֵךְ וְדוּר בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עוֹמֶדֶת.
וּבְכָל זְמַנָּא דָּאֲתִי וְאֲזִיל שְׁעָתָא קִימָא לִיהַ, הֵדָּא הוּא

דְּכַתִּיב וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עוֹמֶדֶת, דְּלֵהָאִי בֵּת זוּגִיָּה קִיַּמָּא
 לִיָּה בְּכָל אֶתֶר וּבְכָל גְּלָגוּלָא וּבְכָל שַׁעְתָּא, אָף עַל גַּב
 דְּאִזִּיל וְאִתִּי בְּכַמָּה גְּלָגוּלִין, הָאִי אִיהוּ צַדִּיק וְטוֹב לוֹ,
 וּלְמָאן דְּשַׁעְתָּא דִּילִיָּה לָא קִיַּמָּא לִיָּה אֶלָּא שַׁעְתָּא
 אַחֲרָא דְּלֹאוּ בֵּת זוּגִיָּה קִיַּמָּא לִיָּה, וְהָאִי אִיהוּ צַדִּיק וְרַע
 לוֹ, כַּמָּה דְּאוּקְמוּהָ מְאָרִי מִתְנִיתִין כָּל מִי שְׁדוּחֶק אֶת
 הַשְּׁעָה הַשְּׁעָה דּוּחֶקְתּוּ.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְהָאִי ר' פִּדְתָּ צַדִּיק גָּמוּר הָוָה,
 וְאִמָּאִי לָא נָפַל בְּשַׁעְתָּא דִּילִיָּה דְּאִיָּה בֵּת זוּגִיָּה
 בֶּן גִּילוֹ, אָמַר לִיָּה בְּרִי אִית גְּלָגוּלָא דְּמַחֲיִיב לִיָּה דְּנַפִּיל
 בְּמִזְלִיָּה דְּאִיהוּ בֶּן גִּילוֹ, דְּאֶתְמַר בֵּיתָּ (דְּבָרִים ח ט) אָרֶץ אֲשֶׁר
 לֹא בְּמִסְכָּנוֹת תֹּאכֹל בָּהּ לֶחֶם, דְּאִיָּה שַׁעְתָּא דְּמִזּוּנִי
 וְשַׁעְתָּא דְּחִיִּי וּבְנִי, וְאִית גְּלָגוּלָא דְּמַחֲיִיב לִיָּה דְּלֹא
 נָפַיל בְּשַׁעְתָּא דְּמִזּוּנִי דְּאִיָּה בֵּת גִּילוֹ, אָף עַל גַּב
 דְּעַבִּיד כַּמָּה זְכוּוֹן בְּעֶלְמָא, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ מְאָרִי
 מִתְנִיתִין בְּנֵי חַיִּי וּמִזּוּנִי לֹאוּ בְּזִכּוּתָא תִּלְיָא מְלִתָּא אֶלָּא
 בְּמִזְלָא תִּלְיָא מְלִתָּא, דְּגְּלָגוּלָא גָּרִים לִיָּה כְּאֵלוּ בְּמִזְלָא
 תִּלְיָא מְלִתָּא.

וְיָמָּה דְּאָמַר אִי בָּעִית דְּאַחֲרִיב לְעֶלְמָא וְהִדֵּר אַבְרִיָּה
 וְאַפְּשֵׁר דְּנַפְלֵת בְּשַׁעְתָּא דְּמִזּוּנִי, הָכִי שְׁמַעְנָא
 בּוֹדָאִי דְּכָל צַדִּיק וְצַדִּיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, דָּא

גופא דבר נש דאתקרי עולם קטן, ובגין כך אתמר אי
בעית דאחריב לעלמא, ואייתי ליה בגלגולא אחרא,
ואולי דנפלת בשעתא דמזוני.

אדהכי הא סבא דסבין עתיקא דעתיקין קא נחית
לגביה, ואמר עולם דכל צדיק דא שכינתא,
כד אסתלק מינה עמודא דאמצעיתא ואשתארת
חריבה, ובגינה אתמר תבעי דאחריב עלמא, דכל
ספירה וספירה אתקריאת גלגל, ועם ו' איהו גלגול,
ושית ספירן באתון סלקין לשתין רבוא, ודא איהו דור
הולך ודור בא, ולית דור פחות משתינ רבוא, והארץ
לעולם עומדת דא שכינתא.

דאיהי אתקריאת אולי, ועלה אתמר כולי האי ואולי
דזכי לשעתא דמזוני, ועלה אתמר (דניאל ח ב) על
אובל אולי, דכבר אתחייב קדם דייתי לעלמא דאיהי
שכינתא תתאה, והא אתחייב בספירה דאיהי לעילא
מניה, עד דאתתקן לההוא אתר דאתנטיל בר נש
נשמתיה, לית ליה תקנה בשכינתא תתאה, דאיהי
שעתא דכלהו, ובגין דא שעתא לא קיימא ליה, ואם
תליא במזלא עלאה אפילו דיעביד כמה זכוון לאו
בזכותא תליא מלתא, דהא מחוייב איהו מלעילא, אמר
רבי שמעון מהכא משמע גלגולא דתליא

בְּשִׁכְנִיתָא דְּאִיהוּ בְּמִינִיהּ, אַבְל אַם אַחֲרֵת יִקַּח לוֹ (שמות
כא ו), אַם הָהוּא רוּחָא יִיְתִי בְּגוּפָא אַחֲרָא, דְּהָא לֹא אִיהוּ
מִינִיהּ, מַה כְּתִיב בֵּיהּ קִיִּמָּא לִיהּ שַׁעְתָּא תַּמָּן וְאִיהִי בֵּת
זוּגִיָּה, אָמַר, וְדַאי קִיִּמָּא לִיהּ שַׁעְתָּא דְּאִיהִי בֵּת זוּגִיָּה
דְּאַתְּגַלְגַּל עִמֶּיהּ, אַם לָא קִיִּמָּא בֵּיהּ שְׂאֲרָה כְּסוּתָהּ
וְעוֹנָתָה לֹא יִגְרַע, שְׂאֲרָה דָּא גִלְגוּלָא קַדְמָאָה, שְׂאֲרָ
בְּשָׂרוֹ, כְּסוּתָהּ כִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבַדָּה הִיא שְׂמַלְתּוֹ לְעוּרוֹ
(שם כב כו) דָּא גִלְגוּלָא תַנְיִינָא, וְעוֹנָתָה אָדָם יְחוּדָא דִּילִיהּ
דְּאִיהוּ גִלְגוּלָא תְּלִיתָאָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן סָבָא סָבָא פִּתַּח מַלְיָן יִתִּיר דְּהָא
סְתִימִין מַלְיָן דִּילָךְ, אָמַר לִיהּ הָהוּא סָבָא, שְׂאֲרָה
דָּא מְזוּנָא מְסֻטָּרָא דִּימִינָא דְּמַתְמָן כָּל מְזוּנָא קָא אֲתִיא,
הָדָא הוּא דְּכְתִיב (תהלים קמה טז) פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ
לְכָל חַי רָצוֹן.

כְּסוּתָהּ מְסֻטָּרָא דְּשִׂמְאַלָּא דְּאִיהוּ כְּסוּת עֵינִים, דְּמַתְמָן
עָרִיין לְשִׂמְאַלָּא, בְּגִין דְּסֻטָּרָא שְׂמַאֲלָא תַּמָּן
פְּגִימוֹ, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (ירמיה א יד) מִצָּפוֹן תִּפְתַּח הָרָעָה,
וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בִּיצְחָק (בראשית כז א) וַיְהִי כִּי זָקֵן יִצְחָק
וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מֵרְאוֹת, וְתַמָּן צָרִיךְ כְּסוּיָא, וּמִשָּׁה בְּהָהוּא
אֲתַמַּר בֵּיהּ (שמות ג ו) וַיִּסְתַּר מֹשֶׁה פָּנָיו כִּי יָרָא מַהְבִּיט אֶל
הָאֱלֹהִים, וּבְגִין דָּא צִיצִית וְתַפִּילִין אֵינוֹן כְּסוּיָא דִּילָהּ,

הָדָא הוּא דְּכְתִיב כִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבִדָּהּ הִיא שְׁמָלָתָהּ
לְעוֹרוֹ, (ובְּעוֹר דְּתַפְּלִין, כְּסוּתָהּ לְבִדָּהּ הִיא שְׁמָלָתָהּ לְעוֹרוֹ), בְּעוֹר
דְּתַפְּלִין, כְּסוּתָהּ עַל אַרְבַּע כְּנָפוֹת כְּסוּתָךְ אֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהּ

• (דברים כב יב)

וְעוֹנָתָהּ מִסְטָרָא דְּעִמּוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, לְתַמָּן יַחּוּדָא דִּילָהּ, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (שמות כא יא) וְאִם שָׁלַשׁ אֱלֹהִים לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ וַיִּצָּאָהּ
חֲנָם אֵין כֶּסֶף, דִּהֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל אֱלֹהִים שְׁלֹשׁ עַם

גָּבֵר (איוב לג כט) •

אַבָּא דְּאִיהוּ חֲכָמָה בְּאֵלִין תְּלַת נְחִית בְּגִלְגּוּל, וְהָא
כְּתִיב בְּאָדָם וַחֲוָה דְּסִלְקִין בְּמִטָּה שְׁנַיִם וַיֵּרְדּוּ
שְׁבַע, אָמַר, וַדַּאי הָכִי אִיהוּ דְּאֵינוֹן אָדָם וַחֲוָה, קִין
וְתַאוּמָתוֹ, הֶבֶל וְתָרִין תַּאוּמוֹתָיו, וְקִין בְּגִין דִּהוּוּ לְהֶבֶל
תָּרִין תַּאוּמוֹת וְלִיָּהּ לֹא הָיָה אֱלֹהִים חַד, קִנִּי לְהֶבֶל, וַדָּא
גָּרִים לִיָּהּ כִּי שְׁבַע יָפוּל צַדִּיק וְקָם (משלי כד טז), דְּחָב
בְּשִׁכְנִיתָא דְּאִיהוּ בֵּית שְׁבַע, וּבְגִין דָּא נָפַל בְּשְׁבַע,
דְּאַתְתָּא גָּרִים לָהּ מִיתָהּ, וַדָּא יִרִידָהּ דִּילִיָּהּ דְּנְחִיתָתָהּ
שְׁכִינְתָּא תַתָּא מֵאַתְרָהָא.

וּלְבַתָּר דְּאַשְׁתֵּרֶשׁ בָּהּ (נ"א דְּאַשְׁתֵּמֶשׁ בְּהַאי) אֵילָנָא, וְנְחִית
תַּמָּן נְבִיעּוֹ לְמַעַבְדַּי אֵיבָא דְּאִיהוּ פְּרִיָּה וְרִבְיָה,
דָּא גָּרִים אָדָם דְּאַתְבָּרִי בְּדִיוֹקְנִיָּה, דְּאַסְתִּלֵּק נְבִיעּוֹ

מְשַׁכִּינְתָּא תַּתָּאָה וּמִשְׁבַּע דְּרַגִּין דִּילָּהּ, לְבַתָּר דְּנַחֲתוֹ
 תַּמָּן, כֹּלָּא סָלִיק לְאַתְרֵיהּ, וְרָזָא אִיהוּ וְקָם.
 וּמֵאִי הָוָה נִבְיָעוּ דְּאַסְתִּילָק מִנִּיהּ, ו' דְּאַסְתִּילָק עַד אֵין
 סוּף דְּאִיהוּ מִזֵּלָּא עֲלָאָה, דְּנַחֲתִית לִיהּ ו' דְּאִיהוּ
 אָבָא לְאַתְרֵיהּ, וּלְבַתָּר סָלִיק אָבָא כָּל בְּרִיָּה לְאַתְרֵיהּ.
 (נ"א דְּנַחֲתִית לִזֵּן דְּאִיהוּ אָבָא לְבְרִיָּה, וּלְבַתָּר סָלִיק אָבָא מִבְּרִיָּה
 לְאַתְרֵיהּ)

(כל זה מיותר) (דאיהו שעתא דקיימא ליה זכאה איהו מאן דקיימא
 ליה ולא דחיקא ליה שעתא כמה דאוקמוה כל הדוחק
 את השעה שעה דוחקתו והא רבי פדת דדחיקא ליה שעתא אמר ליה
 קודשא בריך הוא אי בעית דאחריב עלמא ואפשר דנפלת בשעתא
 דמזוני אמר ליה בוצינא קדישא כולי האי אמאי אמר ליה דא רזא
 רברבא שמענא דבר נש דאתי בגלגולא ואתחייב למאריה קדם
 דייתי לעלמא אף על גב דיעביר כמה זכוון לאו בזכותיה תליא
 מלתא דהא מזליה גרים ליה ומה דאמר אי בעית דאחריב לעלמא
 ואפשר דנפלת בשעתא דמזוני בודאי הכי שמענא דכל צדיקא
 וצדיקא אית ליה עולם בפני עצמו ודא גופא דבר נש דאתקרי עולם
 קטן ובגין דא אמר אי בעית דאחריב ליה לעלמא ואייתי ליה בגופא
 אחרא ואפשר דנפלת בשעתא דמזוני אמר ליה והא כתיב (שמות כא
 י) אם אחרת יקח לו שארה בסותה ועונתה לא יגרע והן כל אלה יפעל
 א"ל וכו' ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף (שם). אמר
 ליה ודאי אתגלי הכא רזא עלאה כמה דאוקמוהו מארי מתניתין
 אשתו כגופו דמיא ואשתכח דאיהי חיים דיליה הדא הוא דכתיב
 (קהלת ט ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת עץ חיים היא למחזיקים
 בה (משלי ג יח), (דף קא ע"א) ואיהי פרנסה דיליה הדא הוא דכתיב (דברים

ח ט) אַרְצָן אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכְּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם וְכוּ' וּמִינָהּ בָּנִי חַיִּי וּמִזִּוְנִי
ע"כ).

וּלְקַבֵּל אֵלַיִן גְּלָגוּלִין שְׁנוּי מָקוֹם וְשְׁנוּי הַשֵּׁם וְשְׁנוּי
מַעֲשֵׂה, שְׁנוּי מָקוֹם כְּגִוּוֹנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (ישעיה כו כא) הִנֵּה יְהו"ה יוֹצֵא מִמָּקוֹמוֹ,
וְכֵד נָפִיק אֶשְׁתַּנִּי מִדִּינָא לְרַחֲמֵי וּמִרַחֲמֵי לְדִינָא, כְּמָה
דְּאוּקְמוּהוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין לֹא כְּשֹׂאֲנִי נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא,
בְּעוֹלָם הָבֵא דְאִיהוּ אֲתֵרִיָּה נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא
בִּיהו"ה, בְּעוֹלָם הִנֵּה נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא בְּאֲדֻנִּי, דָּא
שְׁנוּי מָקוֹם לְבָר מֵאֲתֵרִיָּה, דְּאִיהוּ עֲלָמָא דְאֵתִי, עֲלָמָא
דְּאֵתִי לִית בֵּיהּ שְׁנוּיָא, הֵדָּא הוּא דְכֹתִיב (מלאכי ג ו) אֲנִי
יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, נִכְתָּב בְּשֵׁם יְהו"ה וְנִקְרָא בְּשֵׁם
יְהו"ה, אֲתִקְרִי יְהו"ה רַחֲמֵי, לְבָר מֵאֲתֵרִיָּה אֶשְׁתַּנִּי
וְאֲתִקְרִי אֲדֻנִּי וְאֲתִקְרִי דִין, וְדָא רְזָא עוֹמֵד מִכַּסָּא
רַחֲמִים וְיוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא דִין.

שְׁנוּי הַשֵּׁם דָּא מִצַּפ"ן, דְּאִיהוּ בְּא"ת ב"ש יְהו"ה, שְׁנוּי
מַעֲשֵׂה דָא שַׁבָּת, דְּצָרִיךְ כָּל כְּלָאֲחֵר יָד, כָּל
דְּאִיהוּ צָדִיק, אַחֲרֵי יָד דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא, דָּא שְׁנוּי מַעֲשֵׂה,
וּבְזִמְנָא דְאִיהוּ כְּלָאֲחֵר יָד לִית תַּמָּן סְגִידוֹ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ
כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּבִרוּךְ, תַּעֲלָא בְּעִידְנִיָּה סְגִיד לִיָּה,
דְּבְזִמְנָא דְאִיהוּ כְּלָאֲחֵר יָד אֲתַעֲבִיד זָנָב, וְעַם כָּל דָּא

דאמר תעלא בעדניה סגיד ליה באתריה, אבל חוץ
מאתריה הוי זנב לאריות ואל תהי ראש לשועלים
דהא צדיק גמור אף על גב דנחית מדרגיה ואתעביד
זנב לאריות, עליה אתמר (תהלים לו כה) לא ראיתי
צדיק נעזב, מאי זנב דיליה התיא קוצא דאת ד' מן
אח"ד דאיהי י' זעירא שכינתא תתאה, עליה אתמר
(משלי כד טז) כי שבע יפול צדיק וקם.

תא חזי גלגול דאת ו' איהו דנפיק בשעתיה, דעליה
אתמר מזל שעה גורם, כמה דאוקמוה אין מזל יום
גורם אלא מזל שעה גורם, באברהם מה כתיב ביה כד
אתיא בגלגולא, (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר אל
המקום, ובגין לאקדמא לה יצחק מה כתיב ביה
בגלגולא, (שם כד סג) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות
ערב, נפק לגבה לחקלא, בגין דאתמר ביה (ירמיה ט ט) מי
יתנני במדבר מלון אורחים, חד אקדים לפשפשא בה
בצפרא, ותנינא לפשפשא בה ברמשא, יעקב מה כתיב
ביה (בראשית כה יא) ויפגע במקום, פגע בה, ופאה איהו
מאן דפגע כגון יעקב, דעליה אתמר (שם) וילן שם,
וההוא לינה הוא לויה, מיד דאערע בה (שם לב ב) ויפגעו
בו מלאכי אלהי"ם, ועם כל דא דפגע בה הוה נטיר
לה, ולא אתאחד עמה עד דאתא בעלה, ודא איהו (שם)

וּיִלָּן שָׁם כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ, דְּבִגִּינִיה (שם לב לב) וַיִּזְרַח לוֹ
הַשֶּׁמֶשׁ, דְּאִיהוּ מִשֶּׁה דְּאֶתָּא בִּיה בְּגִלְגּוּלָא רוּחִיה
דְּמִשֶּׁה, וּבִגִּין דָּא יַעֲקֹב וּמִשֶּׁה הָווּ קִיִּימִי בְּדִרְגָּא חֲדָא
בְּעֵמּוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, אָבֵל דָּא בְּגּוּפָא וְדָא בְּנִשְׁמָתָא,
וּבִגִּין דָּא לִית שַׁעְתָּא קִיִּימָא לְכָל בַּר נִשׁ דְּאִיהִי
שְׂכִינְתָּא בְּלָא בַּעֲלָה

וּבִגִּין דָּא פֶּד דְּחִיקָת לִיה שַׁעְתָּא לְרַבִּי פֶּדָת, וְאָמַר אִי
בָּעִית דְּאַחֲרִיבִיה לְעֵלְמָא וְאַפְשָׁר דְּנִפְלָת בְּשַׁעְתָּא
דְּמִזוּנִי, וְאוּלִי דְּנִפְלָת מְאִי וְאוּלִי, אֶלָּא וְאוּלִי אִי בָּעִי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּנִפְלָת בְּשַׁעְתָּא דְּמִזוּנִי, דְּהָא אֶתְתִּיה
עֲבִיד, וְאוּלִי אִי בָּעִי בַּעֲלָה דְּהוּי קִיִּימָא מַה דְּאִיהִי
עֲבִידָת בְּלָא רְשׁוּתָא דְּבַעֲלָה.

וּכְגֻוּנָא דָּא לִית שַׁעְתָּא קִיִּימָא דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא
לְהֵהוּא בַר נִשׁ, אֶלָּא אִם יִיתִי בְּגִלְגּוּלָא

בְּהֵהוּא בַר נִשׁ דְּהֵהִיא שַׁעְתָּא, וְרָזָא דְּמִלָּה (ויקרא טז ג)
בְּזֹאת יָבֹא אֲהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, וּבְלָא בַּעֲלָה אֶתְמַר (שם ב)
וְאֵל יָבֹא בְּכָל יֶעֶת אֶל הַקֹּדֶשׁ (במדבר א נא), וְהִזְרֵה הַקָּרֵב
יוֹמָת, וְלִית מִיתָה אֶלָּא עֲנִיּוּתָא, וְהָאִי זֶר לָאוּ בְּזֶר
אַחֲרָא דְּמוּם זֶר, אֶלָּא זֶר מִבַּעֲלָה.

זָכָא מָאן דְּאִיעֲרַע בְּשַׁעְתָּא דְּאֶתְבְּרִי מִשִּׁית יְמֵי
בְּרָאשִׁית, דְּכָל נִשְׁמָתָא אִית לָהּ יֶעֶת וְזִמְן

בגלגולא, כמה דאמר קהלת (קהלת ג א) לכל זמן ועת לכל
 חפץ תחת השמים, ודא שכינתא תתאה דאיהי זמן ועדן
 לכל ספירה וספירה, ולכל גלגולא וגלגולא, ואיהי
 עדן ועדנן ופלג עידן, עידן דכל עדנן שפיר, מאי
 ופלג עידן, אלא כגון פלג המנחה, בשמאלא אתפלגת
 לדינא, ובימינא לרחמי, בעמודא דאמצעיתא
 אשתלימת, וכד אתפליגת בימינא ושמאלא אתמר בה
 לאסתר (אסתר ה ג) מה בקשתך עד חצי המלכות ותעש,
 ואיהי כ"ח יהו"ה, פלגו דילה יד ימין, ופלגו דילה יד
 שמאל, ולקבל תרוייהו אדכר קהלת בה כ"ח זמנן עת.
 (דף קא ע"ב) הדא הוא דכתיב (קהלת ג ב) עת ללדת ועת למות
 עת לטעת וכו', ואינון י"ד י"ד, יד ימינא רחמי, ללדת
 לטעת לרפוא לבנות לשחוק לרקוד פנוס אבנים לחבוק
 לבקש לשמור לתפור לדבר לאהוב שלום. יד שמאלא
 דינא למדן, למות לעקור להרוג לפרוץ לבבות ספוד
 להשליך אבנים לרחוק לאבד להשליך לקרוע לחשות
 לשנוא מלחמה, יד ימינא איהי פשוטה לקבל שבים,
 דכתיב (שמות יד ח) ובני ישראל יוצאים ביד רמה, (שם טו ו)
 ימינך יהו"ה נאדרי בפח, יד ימינא רחמי. יד שמאלא
 דינא, דכתיב (שם ט ג) הנה יד יהו"ה הויה, (דברים ב טו) יד
 יהו"ה היתה בם להמם.

ובגין דא אית עת רצון ואתמר בה (ויקרא טז ג) בזאת יבא
 אהרן אל הקדש, ואית עת דדינא דאתמר בה
 ואל יבא בכל עת אל הקדש, ובגין דא אינון כ"ח
 יומי דסיהרא, י"ד יומין איהי שלימתא, וי"ד חסרה,
 ומאן דאתייליד ביומי שלימותא איהו שלים בבנין
 בחיי ובעותרא במזוני בחדוה בשלוה בבנינא, בכל י"ד
 עתות טב. ומאן דאתייליד בזמנא דאיהי חסרה, בכל
 י"ד יומין אלין איהו חסר בכלהו, איהו עניא מסכנא
 בלא מזוני ובלא חיי. ומאן דאתייליד באמצעיתא יהא
 בינוני.

וכל דא מאן גרים דאתייליד ברישא או בסופא או
 באמצעיתא, דא גלגול דיליה דמחייב ליה, (ומאן
 גרם דא דאתייליד תמן בגין דמזליה גרים דאתחייב מלעילא) קדם
 דאתייליד לעלמא, ובגין דא אמר לרבי פדת דאי בעי
 דאחריב לעלמא וכו', (ומאן דאתייליד בחסרונא דסיהרא בכל
 י"ד יומין איהו חסר דמזליה גרים ולחאי בר נש קשין לו מזונותיו
 בקריעת ים סוף), (נ"א אפשר דנפלת בשעתא דמזונא, דלחאי בר
 נש דאתייליד בי"ד שמאלא קשין מזונותיו בקריעת ים סוף, דמזונא
 דנשמתא אורייתא, מזונא דגופא נהמא, בין בהאי ובין בהאי קשין
 מזונותיו), בגין דאינון מסטרא דדינא דאתברי בדינא
 דאיהו אדנ"י, ומאן דאתברי ברחמי דאיהו יהו"ה, לאו

אינון קשין מזונותיו, ומזונא דנשמתא אורייתא,
מזונא דגופא נהמא מחמשת המינין.

ומאן דאיהו מסטרא דאדם דאיהו יו"ד ה"א וא"ו
ה"א, אתמר ביה (בראשית א כו) וירדו בדגת הים
וכו', בכלא שליט כמה דאתברי בשמיא ובארעא
ובימא, ועליה אתמר (קהלת ג טו) מה שהיה כבר הוא, מה
שהיה קדם דייתי להאי עלמא, כמה דאת אמר (שם א ט)
אין כל חדש תחת השמש, כבר הוא מחוייב למיהוי
בהאי עלמא, כמה דאת אמר (ירמיה א ה) בטרים אצרך
בבטן ידעתיה, ואשר להיות כבר היה (קהלת ג טו), ואשר
איהו למיהוי בהאי עלמא, כבר הוא מחוייב למיהוי
קדם דייתי לעלמא הכא בגלגולא.

והאלהי"ם יבקש את נרדף (שם), זה הבל דאיהו נרדף
מקין, וקם קין וקטל ליה, הדא הוא
דכתיב (בראשית ד ח) ויקם קין אל הבל אחיו ויהרגהו, ויקם
ודאי, דהוה הבל עליה, וקם קין ויהרגהו, קין אתקרי
על שם דקני על אחוה, בגין דחזא יקריה ותוקפיה
לעילא, דקרבניה אסתלק לאתר דעתיק יומין, דאתמר
ביה (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב וכו', וקרבניה הוה
מבכורות צאנו, ואתקבל ליה ברעוא.

אמר ליה, אם כן דקרבנא דיליה אתקבל, אמאי

אֲתִיּהִיב חֵילָא לְקִין לְמִקְטְלִיהָ, (בגין דא יש הבל אשר נעשה
על הארץ וגומר (קהלת ח יד) אַמַּאי, אֲמַר לִיהָ הֲכָא וְדַאי רְזָא
עֲלָאָה, דַּאִיהוּ הָוָה דְּרָגָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע דְּחָאב
בֵּיהּ, וּבַמָּה דְּחָאב בֵּיהּ קִבִּיל עֲנָשִׁיהּ בְּהַאי עֲלָמָא,
וּבְהֵהוּא קָרַבְנָא דַּאֲתִקְבִּיל מִנִּיהּ אֲשֶׁתִּזִּיב מִעֲנָשָׁא
דִּהְהוּא עֲלָמָא, דִּתְרִי עֲנָשִׁי הָוָה מְחֻיִּיב חַד לְעִילָא וְחַד
לְתַתָּא, הֵדָא הוּא דְכֶתִיב (בראשית ב יז) כִּי בְיוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ
מוֹת תָּמוּת. (דף קב ע"א) אֲמַר לִיהָ, וְהָא אָדָם הָוָה דְּחָאב
בְּהַאי אֵילָנָא, אֲמַר לִיהָ עוֹבְדָא דַּאֲבוּהָ הָוָה לִיהָ וּמֵת,
אֲמַר לִיהָ כִּי בְיוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ כְּתִיב, אֲמַר לִיהָ בְּהֵהוּא
יוֹם הַצִּיץ וּמֵת.

אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּגִין דָּא כְּתִיב (קהלת ח יד) יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר
נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים שְׁמַגִּיעַ אֲלֵיהֶם
כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים וְגוֹמֵר, וְהֲכָא אֲתִרְמִיז צַדִּיק וְרַע לוֹ
רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, צַדִּיק וְרַע לוֹ הֲכָא אֲתִרְמִיז, יֵשׁ צַדִּיקִים
שְׁמַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים, וְדָא רְזָא דְצַדִּיק
דַּאֲעֲרַע לִיהָ כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים, לֹא דַּאִיהוּ רָשָׁע וְלֹא
בֶּן רָשָׁע אֱלָא כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים דְּחָב בְּעוֹבְדָא דְחִיִּיבִיא,
דַּאֲיִנּוֹן סַמָּא"ל וְנַחֲשׁ, אִירַע לִיהָ עוֹבְדָא דְלֶהוֹן, וְהָא
אִיהוּ רְזָא פּוֹקֵד עוֹן אֲבוֹת עַל בָּנִים (שמות כ ה), בְּגִין
דְּמַעֲשֵׂה אֲבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם, דָּא גָרִים לְהֶבֶל מִיתָה, וּמֵת

בְּלֹא בֶן, וּבְגִין דָּא אָזִיל בְּגִלְגּוּלָא, שִׁי"ן דְּמִשָּׁה אִיהוּ
 ש"ת מִתְמָן רוּחַ שִׁי"ן (ס"א ש"ת), הֵדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית
 ד כה) כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִי"ם זָרַע אַחֲרַי תַּחַת הָבֶל כִּי הָרְגוּ
 קֵין, תַּחַת הָבֶל וְדָא, דְּהָבֶל רָכִיב עָלֶיהָ, וְאַתְּעֵבִיד שֵׁת
 הֶרְפָּבָה לֶיהָ, וְאִיהִי סִיּוּמָא דְאַלְפָּא בֵּיתָא, וּבְגִין דָּא
 תַּחַת הָבֶל.

הָבֶל הֵלֵב, וְעָלֶיהָ אֶתְמַר הֵלֵב רוּחָהּ, וְאִיהוּ ה' מִמִּשָּׁה,
 וְהֵלֵב אִיהוּ לְשִׁמְאָלָא דְאִיהוּ אֱלֹהִי"ם, הֵלֵב מִבֵּין,
 וְאִיהוּ סְתִיר בְּנִינָא וְנִפְלֵת בְּגִינָה, וּבְגִין דָּא וִיִּסְתִּיר
 מִשָּׁה פָּנָיו כִּי יֵרָא מִהֲבִיט אֶל הָאֱלֹהִי"ם (שמות ג ו), בְּגִין
 דְּתִמָּן הָוָה דְּחָב בְּאֱלֹהִי"ם, דְּאִיהוּ אֱלֹהִי"ם דְּעוֹבְדָא
 דְּבְרָאשִׁית, וְדָא אִיהוּ דְּחָב בְּמַעֲשָׂה, לְבַת אֵשׁ בְּרֵתָא
 דְּמִלְפָּא דְּחָב בֵּיהָ, וְאַתְּבִישׁ כִּסִּי לֶיהָ בְּדִילֶיהָ (ס"א
 בְּחִילֶיהָ) בְּשֵׁת, וּמָה דְּהָוָה שֵׁת אֶתְחַבֵּר עִמֶּיהָ ב' וְאַתְּעֵבִיד
 בְּשֵׁת, וְדָא אִיהוּ יִרְ"א בְּש"ת, וְעוֹד שֵׁת בְּאִ"ת ב"ש
 אֵינוֹן אָב, ש"ת לְבַתֵּר דְּזָכָה בְּאִת יו"ד, בְּרָא שֵׁת,
 וְאִיהִי יו"ד דְּאֶתְמַר בֵּיהָ (משלי ח כה) יְהו"ה קִנְנִי רֵאשִׁית
 דְּרִכּוֹ, דְּאִיהִי עֲשָׂרָה דּוּרֹת, וְתַב לָהּ לְאַתְרָהּ, אֶתְקָרִי
 בְּרָאשִׁית, וּמִתְמָן זָכָה לְאוּרִייתָא דְּאַתְיֵיהִיבַת עַל יָדֶיהָ.
 וְהָאִי י' אִיהִי מִיַּעֲקֹב וִי' מִיִּשְׂרָאֵל, י' מֵאֲדָנִי י'
 מִיְהו"ה, שִׁי"ן מִמִּשָּׁה אִיהִי מִשֵּׁת תְּמָן רוּחַ לָהּ,

וְכַד אָזַל לְשֵׁם רוּחַ תַּמָּן תַּרִּין אַתּוּון ש"ם, וְכַד אָזַל
 עֲשָׂרָה דוֹרוֹת עַד אַבְרָהָם תַּמָּן רוּחַ ה' דִּילִיָּה, וְאַתְקָרִי
 מִשָּׁה, וְרָזָא דְמָלָה מוֹלִיךְ לִימִין מִשָּׁה זְרוּעַ תַּפְאֲרָתוֹ
 בּוֹקֵעַ מִים מִפְּנִיָּהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם (ישעיה סג יב), וְבָה
 אִפִּיק לְבָנוּי מַגְלוֹתָא, וְבָה מָחָא לְמַצְרָאִי, הֵדָא הוּא
 דְכַתִּיב (שמות ט ג) הִנֵּה יָד יְהוָה הוֹיָה, ה' חֲמִשׁ אֶצְבָּעִין,
 וְבָה בָקֵעַ יָמָא, וְדָא אִיהוּ בּוֹקֵעַ מִים מִפְּנִיָּהֶם, וְבָה עֲתִיד
 לְמַהוּי בּוֹקֵעַ יָמָא דְאוּרִייתָא מִימִינָא, הֵהוּא זְמָנָא מַה
 דְהוּא לְשִׁמְאָלָא בְּלָבָא הוּא הֶבֶל דְאִיהוּ הֵלֶב, הֶבֶל
 אֶסְתִּילֵק לִימִינָא, וּמִתַּמָּן סָלִיק לְמוֹחָא דְאִיהוּ חֲכָמָה,
 דְהָא לָבָא אִיהוּ אִימָא עֲלָאָה, עֲלָה אֶתְמַר הֵלֶב מִבִּין,
 וְלִבְתַּר נָחִית עַל אֶרְעָא לְנַחְתָּא אוּרִייתָא עַל אֶרְעָא.
 וּבִגִּין דָּא יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ
 צְדִיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים,
 דָּא אָדָם וְהֶבֶל, דָּדָא חָב בְּמַחֲשָׁבָה וּבַעֲוֹבָדָא, וְדָא חָאב
 בְּמַחֲשָׁבָה וּבַעֲוֹבָדָא, בְּמַחֲשָׁבָה אִיהִי י', עֲלִיָּה אֶתְמַר
 (במדבר יד כב) וַיִּנָּסוּ אוֹתֵי זֶה עֲשָׂר פְּעָמִים, וּבִגִּין דָּא כַּד
 אֶתָּא אָדָם בְּגִלְגּוּל בְּאַבְרָהָם, אֶתְנַסִּי בֵּיהּ בְּעֵשֶׂר
 נְסִיוֹנִין, וּבִגִּין דְחָאב בְּמַעֲשָׂה כַּד אֶתְגַּלְגַּל בִּיצְחָק
 נִתְנַסָּה בְּמַעֲשָׂה, בְּאַבְרָהָם נִתְנַסָּה בְּמַחֲשָׁבָה, וּבִיצְחָק
 בְּמַעֲשָׂה, יַעֲקֹב כָּלִיל תַּרְוִיָּהּ, מִסְטָרָא דִיצְחָק קָרָא לִיָּה

יַעֲקֹב, מִסְטָרָא דְאַבְרָהָם דִּתְמָן מִחֲשָׁבָה קָרָא לִיה
 יִשְׂרָאֵל, דְּאַבָּא אֲתַגְלָגַל בְּאַבְרָהָם דְּאִיהוּ לִימִינָא,
 וְאַמָּא בִּיצְחָק דְּאִיהוּ לְשֻׁמָּא לָא, יַעֲקֹב בְּגִין דְּאִיהוּ כָּלִיל
 תְּרוּיָהוּ אָבָא וְאַמָּא, אֲתִמַּר בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמִחֲשָׁבָה
 בְּכֶתֶר עֲלִיוֹן דְּאִיהוּ מִחֲשָׁבָה סְתִימָא, וְכֵד אֲתָא אָדָם
 אֲצִטְרַף בְּאַבְרָהָם, וְאַתְפִּשְׁטוּ שְׂרָשׁוּי בְּאַרְעָא, וְרָזָא
 דְּמָלָה (משלי יז) מִצָּרָף לִפְסָף וְכוּר לְזָהָב (משלי יז ג), מִצָּרָף
 לִפְסָף דָּא אֲבָרָהָם, וְכוּר לְזָהָב (דף קב ע"ב) דָּא יִצְחָק, וּבִוְחֵן
 לְבוֹת יְהו"ה (שם) דָּא יַעֲקֹב, לִית סְפִירָה דְּלָא אֲתַגְלָגַל
 אָדָם עֲלָאָה, דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, כ"ח מ"ה
 חֲכָמָה וְדָאִי, בְּגִין לְצָרְפָא וּלְלַבְנָא לְאָדָם דְּבָרָא
 בְּדִיוִקְנִיָּה לְתַתָּא, וְאַצִּיל בֵּיהּ אֲצִילוּתִיָּה, וְכֹל טָרְחָא
 דְּלַעִילָא לָא הָוָה בְּאָדָם אֱלָא בְּגִין אֲצִילוּת דְּאָדָם
 דְּלַעִילָא, דְּדָא בְּדָא תְּלִיא.

אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אִם כֵּן מַאי וַיָּשׁוּב לִימִי עֲלוּמִי (איוב
 לג כה) (ובגין דָּא יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמִחֲשָׁבָה, אֲמַר לִיה מְנָלֵן
 דְּאַבְרָהָם תְּמָן בְּמִחֲשָׁבָה, אֲמַר לִיה לָאו לְמַגְנָא תְּקִינוּ מְאִירִי מִתְּנִיתִין
 הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים דְּאִיהִי חֲכָמָה וְאִיהִי מִחֲשָׁבָה, בְּאַבְרָהָם
 אֲתַלְבֵּן אָדָם, וּבִיצְחָק אֲצִטְרַף, וְרָזָא דְּמָלָה מִצָּרָף לִפְסָף וְכוּר לְזָהָב,
 מִצָּרָף לִפְסָף דָּא אֲבָרָהָם, וְכוּר לְזָהָב דָּא יִצְחָק, וּבִוְחֵן לְבוֹת יְהו"ה דָּא
 יַעֲקֹב, וְהֵן כָּל אֵלָה יַפְעֵל א"ל פְּעֻמִּים שְׁלֵשׁ עִם גָּבֵר (שם כט), אֲמַר לִיה
 אִם כֵּן מַאי וַיָּשׁוּב לִימִי עֲלוּמִי).

אמר ליה לאילנא דהוה קשיש יומין ואתייבשו ענפין
 דיליה, קציצו ליה ואצמח בשרשוי, דקמו מניה
 ענפין חדתין כקדמיתא, כגוונא דהוה בעולמוי, ודא
 איהו וישוב לימי עלומיו, ודא הוה חלמא דחזא
 נבוכדנצר בחלמיה, אילנא רבא ותקיף (דניאל ד ט), ובסוף
 חלמיה הוה אמר (שם יא) גדו אילנא וקציצו ענפיה,
 ולבתר אמר (שם יב) ברם עקר שרשוהי בארעא שבוקו,
 ולית אילן הכא אלא אדם עלאה, דאתמר ביה (דברים כ
 ט) כי האדם עץ השדה, והאי אילנא קודשא בריך הוא
 אנטע ליה בכמה דרין ולא אצלח.

עד דנטע ליה בארעא דישראל, וארכיב ליה בתלת אבהן ואצלח
 תמן, ובגין דא הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, מיד
 דאצלח תמן ואחיד תמן, אתפשטו שרשוי על ארעא דאיהי שכינתא,
 ואסתלקו ענפוי בכל רקיעין, ובכל מרכבין דנשמתין ומלאכיא וחיוון
 ושרפים ואופנים, עד דאתחזר כקדמיתא (ס"א עד אין סוף), והא
 אוקמוה עץ החיים מהלך ת"ק שנה, (דניאל ד ט) רבא אילנא ותקיף
 ורומיה ימטי לשמיא, וחזותיה לסוף כל ארעא, תחותיה תטלל כל
 חיות ברא, ובענפוי ידורון צפרי שמיא, דאינון נשמתין קדישין,
 ומניה יתזן כל בשרא.

וארכיב ליה עד אלה דור, כגוונא דשכינתא דאיהי
 סליקת לאלה דור בעשר ספירן, דבהון
 סליקא עשר זמנין מאה, עד דסליקת בהון לאלה דור,

וּמִיַּד דְּאַצְלַח אֵילָנָא בְּאַרְעָא נְחִית אֵילָנָא מִלְּעִילָא,
 שְׂרָשׁוּי בְּאַרְעָא דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא, וְאַתְרִבִּיאוּ תַּמָּן עֲנָפוּי
 עַד אֵין סוּף, וְאַתְפִּשְׁטוּ בָּהּ שְׂרָשׁוּי עַד אֵין תַּכְלִית,
 בְּהֵהוּא זְמַנָּא אַתְרִבִּי אֵילָנָא כְּמִלְקַדְמִין, הֵדָּא הוּא
 דְּכְתִיב רַבָּא אֵילָנָא וְתַקִּיף וְרוּמִיָּה מָטִי לְשִׁמְיָא,
 וְחִזּוּתִיָּה לְסוּף כָּל אַרְעָא, וּמַנִּיָּה יִתְּזֵן כָּל בִּשְׂרָא, כָּל בְּנֵי
 אָדָם דְּלִתְתָּא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אַתְרִבִּי אֵילָנָא כְּמִלְקַדְמִין,
 הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב רַבָּא אֵילָנָא וְתַקִּיף וְכוּ', חֵיוֹת בְּרָא
 אֵלִין חֵיוֹת הַקֹּדֶשׁ, צִפְרֵי שְׁמִיָּא אֵלִין נִשְׁמָתִין, וּמַנִּיָּה
 יִתְּזֵן כָּל בִּשְׂרָא לְתַתָּא. דְּבִזְמַנָּא דְּחָב אָדָם וְהוּא מְקַצֵּץ
 בְּנִטְיָעוֹת, כְּבִיכּוֹל כְּאֵלוֹ אַעְקֵר חֵיוֹן וּמִלְּאָכִים וּשְׂרָפִים
 וְאוֹפְנִים מֵאַתְרֵיהוֹן, וְלֹא הָוָה מָאן דְּמִקְבֵּל צְלוּתִין,
 דְּאַתְמַר בְּהוֹן (קדלת י ב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל,
 וּבַעַל הַכִּנּוֹפִים יִגִּיד דְּבַר, מֵאִי יִגִּיד דְּבַר, בְּצְלוּתִין
 וּזְכוּוֹן דִּישְׂרָאֵל.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, בּוֹדְאִי עֲלָאִין וְתַתָּאִין הֵווּ תַלְיִין
 בְּאָדָם קַדְמָאָה, וְלֹאוּ לְמַגְנָא אוּקְמוּהָ מְאִרִי
 מִתְנִיתִין, לְעוֹלָם יִרְאֶה הָאָדָם עַל עַצְמוֹ כְּאֵלוֹ כָּל
 הָעוֹלָם תְּלוּי עָלָיו, אָבֵל בַּר נֶשׁ דְּטָרַח עָלֶיהָ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּגִלְגּוּלָא וְלֹא אַצְלַח בְּאַתְרֵיהָ, אַעְקֵר לִיה
 מֵאַתְרֵיהָ וְשׁוּי לִיה בְּאַתֵּר אַחֲרָא, וְשְׁנֵי לִיה אַתֵּר, וְרִזָּא

דְּמַלְתָּ (דף קג ע"א) וְעַפְרָא אַחֲרָא יִקַּח וְטַח אֶת הַבֵּיתָ (ויקרא יד מה),
 וְדָא שְׁנוּי מְקוּם, (כאן חסר והוא בתיקוני ז"ח) אִם אֲצִלָּח
 מוּטָב, וְאִם לֹא אֲצִלָּח אֲעַקֵּר לִיהַ מִתַּמָּן וְאַרְכִּיב לִיהַ
 בְּאַתֵּר אַחֲרָא, וְשְׁנֵי שְׁמִיָּה וְדָא שְׁנוּי הַשֵּׁם, אִם אֲצִלָּח
 מוּטָב וְאִי לֹא אֲצִלָּח אֲעַקֵּר לִיהַ מִתַּמָּן, וְדָא וְנִתֵּן אֶת
 הַבֵּיתָ אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו (שם מח ז), וְנִטַּע לִיהַ בְּאַתֵּר
 אַחֲרָא, וְשְׁנֵי עוֹבְדוּי מִכָּל מַה דְּהוּהָ בְּקַדְמִיתָא, וּמִכָּל
 צִיּוּרִין דִּילִיָּה, מְשַׁנָּה פָּנָיו וְתִשְׁלַחְהוּ (איוב יד ב).

הֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל א"ל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עַם גָּבֵר (שם לג כט),
 קִרְקַע דְּנִטַּע לִיהַ תַּמָּן וְאַצִּלָּח וּמִתַּפְּשִׁט עֲנָפוּי
 וְשִׁרְשׁוּי עַד אֶלְפָּה דוֹר דָּא שְׂכִינְתָא, וְדָא שְׁנוּי מַעֲשָׂה,
 וְעַד כַּמָּה זְמָנִין עַד אֶלְפָּה, כַּמָּה דָּאֵת אָמַר (תהלים קה ח) דְּבָר
 צוּהָ לְאֶלְפָּה דוֹר, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (שיר ח יב) הָאֶלְפָּה לָךְ שְׁלֹמָה,
 וְאִינוּן אֶלְפָּה עֲלָמִין, דְּנִטַּע לִיהַ עַד דְּאַצִּלָּח וְאַרְכִּיב לִיהַ
 תַּמָּן, וְרָזָא דְּמַלְתָּ וְעָשָׂה חֶסֶד לְאַלְפִים (שמות כ ו), לְמָאן
 לְאַהֲבָיו, וּלְשִׁמְרֵי מְצוֹתָיו לְאַלְפָּה דוֹר (דברים ו ט).

אָמַר לִיהַ, וּלְרִשִּׁיעֵיָא מַאי, דְּהָא פְּתִיב (קהלת א י) וּבִכְן
 רִאִיתִי רִשָּׁעִים קְבוּרִים וּבָאוּ וְכו', מַה תִּימָא
 בְּהוֹן, אָמַר לִיהַ שְׁמַעְנָא בְּהוֹן רָזָא יְפוּל מְצַדֵּךְ אֶלְפָּה
 וְגוּמַר (תהלים צא ז), הָכִי אָמְרוּ לִי בְרַמְיָזָא, אָמַר לִיהַ אִי
 הָכִי מַאי אֲשֶׁר קוּמְטוּ בְּלֹא עֵת וְגוּמַר (איוב כב טז), אָמַר

לִיה אֲלִין תִּשַׁע מֵאָה וְשִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה דְרִין דְּאִתְקַמְטוּ
 וְאִסְתַּלְקוּ קָדָם זְמַנֵּיהוּ, וְדָא אִיהוּ אֲשֶׁר קוּמְטוּ בְּלֹא
 עֵת, דְּאִסְתַּלְקוּ קָדָם זְמַנֵּיהוּ, וְזָרִיק לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא עַל כָּל דְּרָא וְדָרָא, דָּא אִיהוּ נָהָר יוֹצֵק יְסוּדָם (שם),
 וְדָא הוּא רְזָא, דְּאִין בֶּן דְּוֹד בָּא עַד שְׂיִכְלוּ כָּל הַנְּשָׁמוֹת
 שְׂבִיגוּף, וּכְדִין חֲדָתִין עֲתִידִין לְמִיתִי, אֲדַהֲכִי אִסְתַּלְק
 סָבָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֻבְרִיא, חֻבְרִיא, וְדָאִי הָאִי
 סָבָא דְסָבִין אָדָם עֲלָאָה, וּפָאָה דְרָא דְהָאִי רְזָא
 אֲתַגְלִיא בֵּיה.

(נוסח אחר וזה לשונו והוא מכתב יד)

עוּבְדָא הָוָה, דְּחַד בַּר נֶשׁ חֲגַר בְּלֹא רִגְלִין, אֲשַׁכַּח לְתַרִּין חֲכִימִין דְּלֹא
 הָוִי בְּכָל דְּרָא חֲכִימִין בְּנוֹתֵיהוּ, אֲעֲרַע בְּהוּ הַהוּא חֲגַר, אָמַר
 לֹון שְׁלָמָא עֲלֵיכּוּ רַבָּנִין, (שְׁמַעְנָא עֲלֵיכּוּ דְאַתּוֹן חֲכִימִי דְרָא), אָנָּה
 אַתּוֹן אֲזִלִּין, אָמְרוּ לִיה לְדוּד פֶּלֶן, וְעָרַב שַׁבַּת הָוָה, אָמַר לֹון אַף עַל
 גַּב דְּאַתּוֹן רַכִּיבִין בְּבַעֲרִין דְּרַהֲטִי סָגִי וְאַנָּה חֲגַר בְּלֹא רִגְלִין, אִי אַתּוֹן
 בַּעֲיִתּוּ אָנָּה אֲקַדָּם לָכוּ לְתַקְנָא לָכוּ שַׁבְתָּא, תְּנוּהוּ אָמְרוּ לִיה וְהִלָּא
 אַתְּ חֲגַר וְאִידָּךְ אַתְּ יָכִיל לְאַקְדָּמָא לְבַעֲרִין דְּרַהֲטִי טוּבָא, אָמַר לֹון שְׁמָא
 דְּמ"ב אַתּוֹן וְדְלִיג לֹון ת"ק פְּרָסִי בְּרַגְעָא חֲדָא.

אֲשַׁכְּחוּ גְרַמִּיָּהוּ לְפּוּם מַעְרְתָּא חֲדָא, וּפְתוּרָא לְשַׁמְאֵלָא, בְּכָל מַעְדְּנִי
 עֲלָמָא עֲלָהָא, וּמַנְרֵתָא לְדְרוּם בְּשַׁבְּעָה גְרִין עֲלָהָא, וּמַטָּה
 דְּכֶסֶּפָּא וְדַהֲבָא וְאַבְנִין יְקִירִין לְמַעְרַב בֵּין צִפּוֹן לְדְרוּם, וְכֶרְסִיאַ
 לְמִזְרַח, וְתַלְתָּ מֵאָה תַלְמִידִין עַל הַהוּא פְתוּרָא, בְּתַר דְּאָכְלוּ כָּלְהוּ
 וְאִינוּן חֲכִימִי עֲמַהוּן, קָם הַהוּא חֲגַר וּפָשַׁט גְרַמִּיָּה מֵהַהוּא גּוּפָא בְּלֹא

רגלין, ואתלבש בגופא דאנפוי זהירין כזוהרא דאתמר ביה (דניאל יב
 א) והמשפילים יזהירו וכו', ואנפי תלמידוי זהירין כככבים לעולם
 ועד, והוו פתחין ספרא דקהלת, וקרין ביה (קהלת א ב) הבל הבלים
 אמר קהלת כו', והוו חזרין כמה זמנין, אמרו ליה אינון חכימי דרא
 וכי שלמה לא עבד קרא אחרא בקהלת, על להו שהוא דאתחזי חגר
 בארחא, לשבעה היכלין מכספא ודהבא ואבנין יקירין, ובהיכלא
 שבעה כרסיין דארבע חיוון, ויונה תמן דכספא ועטרה דדהבא על
 רישה, וכתוב בה כל מאן דלא ידע באלין הבלים עליה כתיב (במדבר
 א נא) והזר הקרב יומת, אינון חכימי דרא מיד דחזו הכי דהוה כתיב
 בההיא עטרה חזרו לאחורא. אמר לון שהוא דאתחזי עליהו כחגר,
 וכי עליכו אתמר דאתון חכימי דרא, לית אתון אלא טפשי דרא,
 ולא חזיתון בכל למודייכו כי בי חשק (תהלים צא יד) עד אורף ימים
 אשביעו לעלמא דכלא אריד, אלין הבלים דקהלת אינון ברוא
 דשבע שמחן, דבהו מ"ב אתוון, לקבל שבעה יומי בראשית דאית
 בהו עשר אמירן ול"ב אלהים ואינון מ"ב, ועליהו לב דאתמר בהו
 אלהים האלהים, והיינו (קהלת ה ז) וגבוהים עליהם, אלין שבע תיבין
 אבגית"ן, עליהו אתמר (ישעיה ו ב) שרפים וגומר. והאי שמא איהו
 סגולתא דיליה לכסאה דנשמטא כד סליקת לעילא בכל ליליא,
 לאסהדא על עובדין טבין דבר נש, ממלאכי חבלה ומכל מזיקין
 ורוחין ולילין ושרין, ובהון פרכת לעילא, בתרין אתוון מכל שם
 תכסה אנפאה מנהון, ובתרין אתוון תכסה רגלהא, ובתרין אתוון
 פרכת לעילא, ואוף הכי לרוחא, ואוף הכי לנפשא, ואית שם בן מ"ב
 בצורת חותמא דשענה נכתב, ואית שם מ"ב בציר דיוקנא דמלכא,
 חקיק על חותמא, ואית שם מ"ב דאיהו דיוקניה ממש, שם מ"ב דאיהו
 דיוקניה איהו יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יו"ד וא"ו דל"ת, ה"א אל"ף,

וא"ו אל"ף וא"ו, ה"א אל"ף, שם מ"ב דאיהו חותמא, איהו אהי"ה
אשר אהי"ה, ציור מ"ב בשענה דא אבגית"ן.

ורשיעיא נשמתהון דשדין וממזיקין ולא פועלין בהון אלא כישוף
ועובדי שדין בנתייהו, בגין דרשיעיא כל שמהן וכל הוי"ן דקודשא
ברוך הוא וכל מלאכים שנאין לון, ובגין כך לא מועיל לא קמיע ולא
שמהן קדישין ולא מלאכיא, דלא תפס אלא מין במינו, ובגין דא
(דברים כב ט) לא תזרע כרמך בלאים, דאתמר בהון (ישעיה ח ז) כי כרם
יהו"ה צבאו"ת וגומר, צבאו"ת נקודה דיליה יהו"ה, עליה אתמר
(דברים י טו) רק באבותיך חש"ק, חול"ם שב"א קמ"ן, ואינון זרע
אברהם יצחק ויעקב, דרגא דלהון חסד בהנא רבא, גבורה לוי,
ישראל עמודא דאמצעיתא, בגין דחול"ם כתר על תפארת, קמין
חכמה על חסד, וביה הרוצה להחכים ידרים, ובחכמה אשרי המחכה
לתחיית המתים, חכמה מחכ"ה קמו בלהו ואשתטחו קמיה וכו'.

פֶּתַח כְּמִלְקָדְמִין וְאָמַר, (קהלת ח יד) **יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה**
עַל הָאָרֶץ וְכו', תָּא חֲזִי שְׁמַעְנָא דְּעוֹבְדֵי הוּה
בְּחַד בַּר נֶשׁ מְאִינוּן בְּעֵלֵי קִבִּין, דִּהּוּה אֲזִיל בְּאַרְחָא,
אַעֲרַע בְּתֵרִין חִפְיִמִּין מְאִרֵּי דִּדְרָא מְאִרֵּי דְּחִכְמָתָא
דְּאוֹרֵייתָא, אָמַר לֹון שְׁלָמָא עֲלֵיכֹון רַבָּנִין, שְׁמַעְנָא
עֲלֵיכֹון דְּאַתּוֹן חִפְיִמִּי דָּרָא, לָאֵן אֲתֵר אֲזִילָתוֹן, אָמְרוּ
לִיה לְדוּךְ פִּלָּן וְעָרַב שַׁבַּת הוּה, אָמַר לֹון אָנָּא אֲזִילָנָא
תַּמָּן (איזיל) וְאַתְקִין לָכוּ אֲתֵר בִּי מוֹתְבִיכֹון, אִי אֲתוֹן
בְּעִיתוֹן, אָמְרוּ לִיה וְהָא אֲנִן בְּסוּסוֹון וְאַנְתָּ בְּלֹא רַגְלִין,

אִיךָ יִתְכַּן לְמַהוּי הָאִי, אָמַר לֹון אָף עַל גַּב דְּאִתּוֹן
 רְכִיבִין בְּבַעֲרֵי דְרַהֲיִיטִי סָגִי, וְאַנָּא חֲגַר בְּלֹא רַגְלִין, אִי
 אִתּוֹן בְּעִיתוֹ אָנָּא אֶקְדָּם לְתַקְנָא לְכוּ שַׁבְתָּא, תּוֹוְהוּ,
 אֲדַהֲכִי אַחֲזָרוּ רִישֵׁייהוּ לְגַבִּיהוּ וְחָמוּ לִיהּ (דף קג ע"ב) דְּהָהּ
 רַהֲיִט כְּשֶׁרְבִיטָא דְכַכְבָּא, עָבַד לֹון קְפִיצָה וְאַשְׁכַּחוּ
 גְרַמִּייהוּ לְפּוּם מְעֶרְתָּא כְּהֶרֶף עֵין (ס"א, אָמַר לֹון שְׂמָא דַּמ"ב
 אִתּוֹן, דְּלִיג לֹון חֲמֵשׁ מָאָה פְּרָסִי פְּרָגְעָא חֲדָא, אֲשַׁכְחוּ כו').

אָמַר לֹון רַבָּנָן עוֹלוּ, עָאלוּ אֲבַתְרִיהּ מְעֶרְתָּא גּוּ
 מְעֶרְתָּא, עַד דְּעָאלוּ לְחַד פְּרֻדְסָא

וְהָהּ תַּמָּן הָהוּא בַּעַל קַבִּין מִתְפַּשֵּׁט מִהָהוּא גּוּפָא, וְהָהּ
 מִתְלַבֵּשׁ בְּגּוּפָא אַחֲרָא דְאַנְפּוּי הָווּ נִהְרִין
 כְּשֶׁמֶשׁ, וְהָהּ יְתִיב עַל כְּרִסִּיא דְמַלְכוּתָא, וְתִלַּת מָאָה
 תְּלַמִּידוּי תַּחוּת כְּרִסִּיא לְרַגְלוּי, וְהָווּ קָרְאן (קְהֵלֶת א ב) הֶבֶל
 הֶבְלִים אָמַר קְהֵלֶת, וְהָווּ קָרְאן הָאִי קָרָא זְמַנִּין בְּלֹא
 חוּשְׁבָנָא, אָמְרוּ לֹון אֵינוֹן חֲפִימִין מְאִירֵי דְדָרָא, מְאִי
 הָאִי, וְכִי לִית קָרָא אַחֲרָא בְּסִפְר קְהֵלֶת, מִיד קָם הָהוּא
 מְאִירֵי קַבִּין דְּהָהּ יְתִיב עַל כְּרִסִּיא, וְאַחֲד בִּידִיהוֹן,
 וְאַעִיל לֹון לְשַׁבְעָה הֵיכָלִין, וּבְכָל הֵיכָלָא וְהֵיכָלָא הָהּ
 כְּתִיב הֶבֶל הֶבְלִים, וּבְהֵיכָלָא שְׁבִיעָאָה הָהּ נִשְׂרָא
 וְעֵטְרָה בְּפּוּמָהָא, וּדְמוּת יוֹנָה בְּהֵיא עֵטְרָה, וְהָהּ כְּתִיב

בַּעֲטָרָה כָּל מָאן דְּלֹא יָדַע בְּאַלִּין הֶבְלִים וּבְרָזָא דְּלֵהוּן,
 עֲלִיָּה אֲתָמֵר (במדבר א נא) וְהִנֵּה הֶקְרַב יוֹמָת, מִיָּד אֲתַחֲזֹרוּ
 אֵינוֹן לֶאֱחוּרָא, אֲמַר לֹון הֵהוּא בַּעַל קִבִּין אֲתוֹן חֲפִימִין
 מֵאֲרֵי דְדָרָא, דְּאֲזֻלִּית אֲבַתְרִיכוּ עַד כְּעַן לְמַנְדַּע יִת
 חֲכַמְתִּיכוּ, וּבּוֹדָאי לֹאוּ אֲתוֹן חֲפִימִין, דְּיּוֹדָאי בְּהַאי קָרָא
 עֲבִידְנָא כָּל בְּנִינָא דָא, וּבִיָּה הוּינָא טָס עֲלִמָא בְּטִיסָה
 חָדָא, וּבּוֹזְמָנָא בְּתָרִין, וּבּוֹזְמָנָא בְּתִלַת, וּבּוֹזְמָנָא בְּאַרְבַּע,
 וּבּוֹזְמָנָא בְּחַמֶּשָׁא, וּבּוֹזְמָנָא בְּשִׁית, וּבּוֹזְמָנָא בְּשִׁבְעָה, וְאַנֵּן
 בְּהַאי אֲרַעָא כֻּלְּהוּ אֲזִלִּינוּן בַּעֲלֵי קִבִּין, וְהַאי קָרָא
 יִרִיתְנָא מֵאַבָּא, וְאַבָּא מֵאַבּוּי, עַד דְּרָא כֻּלְּהוּ, יֵהֵב לֹון
 מְמוֹנָא סְגִיָּא וְשׁוּי לֹון בְּאַתְרֵיהּ כְּהֶרֶף עֵין.

וּבְגִין דָּא יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, אֲמָרוּ לִיָּה
 חֲבַרְיָא רַבִּי אֵימָא לֶן שׁוּם רְמִיזָא בְּהַאי קָרָא,
 דְּלֹא אֲתַפְסִיָּא חֲכַמְתָּא דָא מִן חֲבַרְיָא, אֲמַר לֹון רַבָּנָן
 בּוֹדָאי רָזָא עֲלָאָה אִית תַּמָּן, אֲבָל אֵימָא לָכוּ בְּרַמִּיזָא,
 שְׁבַע הֶבְלִים אֵינוֹן, וְזַפָּאָה מָאן דְּלֹא נָטִיל לְאַגְרֵיָּהּ
 בְּהַאי עֲלִמָא, וְאֵינוֹן דְּכֻלִּילָן בְּבֵת שְׁבַע, וְאֵינוֹן בְּהַאי
 קָרָא, הֶבֶל (דף קד ע"א) חָד, הֶבְלִים תָּרִין הָא תִּלַת, הֶבֶל
 הֶבְלִים תִּלַת הֵרִי שִׁית, הַכֹּל הֶבֶל הָא שְׁבַע, וּלְקַבְּלֵיָּהּ
 שְׁבַע שְׁמָהֶן אֲבַגִּית"ן וְכוּ', אֵלוּ שְׁבַע הֶבְלִים אֵינוֹן
 כְּפוּלִים, לְקַבֵּל שְׁבַע שְׂרָגִין דְּמִנְרֵתָא, כְּפוּלִים, דְּאֲתָמֵר

בְּהוֹן (זכריה ד ב) שְׁבַעַה וְשִׁבְעָה מוֹצָקוֹת, (ואינון) שְׁבַע
הַיּוֹת, דַּאֲתָמַר בְּהוֹן בְּאַמִּירָה יְהִי אֹר, וְהָיִי מִיד,
וּלְבוּשִׁין דְּאִינוֹן שְׁבַע הַיּוֹת אִינוֹן שְׁבַע שְׁמָהִן אֲבָגִית"ץ
וְחִבְרוּי, הָבֵל אִיהוּ לְהַב, הָבֵלִים לְהַבִּים, וְעַלִּיָּהוּ אַתָּמַר
(תהלים כט ז) קוֹל יְהוָה חוֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וּמֵאֵן דִּידַע
בְּאַלִּין הָבֵלִים, כִּד אֲפִיק לֹון מְפּוּמוֹי וּמְלַבִּיָּה יִדַע
לְכוּוּנָא בְּשִׁכְיִנְתָּא עֲלָאָה, דְּכָל הָבֵלִים מִינָה תַלְיִין,
וּמִתְלַבֵּשׁן בְּשִׁכְיִנְתָּא תַתָּאָה, דְּכָלִיל שְׁבַע שְׁמָהִן
אֲבָגִית"ץ וְחִבְרוּי, דְּאִינוֹן אַתָּוּן דְּבְהוֹן אַתְּבְּרִיאוּ שְׁמִיָּא
וְאַרְעָא, דְּאַלִּין תַלְיִין בְּאַמִּירָה וְאַלִּין בְּעִשְׂיָה, בְּרֹזָא
דְּאוּמַר וְעוֹשֶׂה מִיד, וְאַלִּין שְׁבַע הָבֵלִים אִינוֹן כְּפוּלִים,
לְקַבֵּל שְׁבַע שְׂרָגִין דְּמִנְרֵתָא, כְּפוּלִים, דַּאֲתָמַר בְּהוֹ (זכריה
ד ב) שְׁבַעַה וְשִׁבְעָה מוֹצָקוֹת לַנֵּרוֹת וְגו', (אַלִּין בְּאַמִּירָה
וְאַלִּין בְּעִשְׂיָה, וְאִינוֹן י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וּא"ו ה"א אֲלִין אִינוֹן שְׁבַעַה
וְשִׁבְעָה מוֹצָקוֹת).

זְכָאָה עָמָא דִּידַעִין לְסַלְקָא צְלוֹתִין בְּאַמִּירָה וְעוֹכְדָא, וְעַלִּיָּה אַתָּמַר
(ישעיה נא טז) וְאֲשִׁים דְּבְרִי בְּפִיד וכו', וְהָא אוֹקְמוּהָ אֵל תִּקְרִי
עָמִי, אֵלָא עָמִי בְּשׁוֹתָפוֹ, כְּמָה דַּאֲתָמַר בִּיָּה (תהלים לג ו) בְּדַבַּר יְהוָה
שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ כו', הָכִי אֲנִתָּ בְּשׁוֹתָפוֹ עָמִי, דְּבְמַלּוּלָךְ אַתְּעַבִּידוּ שְׁמִיָּא
וְאַרְעָא.

וְעוֹד הָבֵל ה' לֵב, ה' אַתְּפִלַּג לְד"ו פְּרָצוּפִין, ד"ו, ד' אַרְבַּע רִגְלִין
דְּכְרִסְיָא, ו', (מלכים א י ט) שֵׁשׁ מַעֲלוֹת לְכַסָּא, זְכָאָה אִיהוּ מָאֵן
דִּירִית נִשְׁמַתָּא מְכָרְסִיָּא זְקִירָא, כְּלִילָא מַעֲשַׁר תְּקוּנִין אֲלִין, וְעַבִּיד
לָהּ כְּרִסְיָא לִיהוָה, דְּשָׁמָא דִּיהוָה דַּאִיהוּ בְּאַרְחָא אַצִּילוֹת, לְתַקְנָא

לִיה בּוֹרְסִיָא בַר נִשׁ לְנִשְׁמַתִּיה, דְּהֵכִי אוֹקְמוּהוּ קְדָמָאִין, כָּל הַנִּשְׁמוֹת
גְּזוֹרוֹת מִכַּסָּא הַכְּבוֹד, וְתַמָּן שְׂרָיָא שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, וְלִית ה' בְּלֹא י',
ובג"ד (שמות יז טז) כִּי יָד עַל כֶּסֶם י"ה.

ו' שְׂרָיָא בְּמַטְטְרוֹן, וְדָא אִיהוּ רוּחַ הַשְּׁכָלִי דְּאִיהוּ אֲצִילוֹת, ה' שְׂרָיָא
בְּאוּפֹן, וְדָא נֶפֶשׁ הַשְּׁכָלִית בְּאַרְחָ אֲצִילוֹתָא, דְּאִית נִשְׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ
שְׁכָלִית וְלֹא בְּאַרְחָ אֲצִילוֹת, אֵלָּא אֲתַמַּר בְּהוֹן גְּזוֹרוֹת, וְאִינוּן כַּסָּא
וּמִלְּאָד וְאוּפֹן, וּכְאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל דְּסֻלְקִין הַבָּלִים דְּצִלוֹתִין בְּהוֹן,
לְגַבִּי אֲתַוּוֹן דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא וּשְׂכִינְתָא עֲלָאָה וְתַתָּאָה, ובג"ד (קהלת
ה יד) יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, וְיֵשׁ הֶבֶל דְּרִשְׁעִיָּא, דְּאִינוּן
הַבָּלִים דְּשֻׁקְרָא, וְנִטְלִין לֹון מִלְּאָכִי חֲבֵלָה, וְנִטְעִין בְּהוֹן רְקִיעִין וְאַרְעִין
דְּשֻׁקְרָא, וְעַלִּיָּהוּ אֲתַמַּר (ירמיה י טו) הֶבֶל הַמָּה מַעֲשֶׂה תַעֲתוּעִים, (כאן
חסר), קָמוּ בְּלָהוּ וְאִשְׁתַּטְּחוּ קַמִּיָּה, וְאָמְרוּ אֵלֹו לֹא אֲתִינָא לְעֵלְמָא, אֵלָּא
לְמַשְׁמַע דָּא דִּי).

לִנְרוֹת אֲשֶׁר עַל רֹאשָׁה, וְאִינוּן י"ה יו"ד ה"א,
ו"ה וא"ו ה"א, וְאִינוּן שְׁבַע כְּפוֹלוֹת בַּג"ד כַּפְר"ת (דף קד
ע"ב) לְבוּשֵׁין לֹון, וְכִלְהוּ סֻלְקִין מִלְּבָא לְפּוּמָא, שְׁבַע
הַבָּלִים סֻלְקִין, שְׁבַע נְחֻתִין לְאַשְׁקָאָה לֹון, וּבְגִין דָּא
(זכריה ד) שְׁבַעָה וּשְׁבַעָה מוֹצָקוֹת, תִּלְתַּת אִינוּן גְּנִיזִין
לְעִילָא, דְּלְבוּשֵׁין דְּלָהוֹן אֶמ"ש, דְּאִינוּן אִשׁ מִים רוּחַ,
הָא אִינוּן עֶשֶׂר דְּסֻלְקִין מִל"ב נְתִיבוֹת, וְאִינוּן לְקַבְלִיָּהוּ
עֶשֶׂר אֲמִירָן, וּל"ב אֱלֹהִים דְּבִרְאשִׁית, הָא מ"ב, מִלְּבָא
נְפִיק אֲשָׁא, מִכְּנִפֵּי רִיָּאָה רוּחָא, מִמוּחָא מִיָּא, וְרוּחָא
אֲחִיד בְּמִיָּא וְאֲשָׁא וְאֲתַעְבִּיד קוֹל, כַּד אֲחִיד בְּמִיָּא

אַתְּמַר בֵּיה (תהלים כט ג) קוֹל יְהוָה עַל הַמַּיִם, כֹּד אֶחִיד
בְּאֶשָּׁא אַתְּמַר בֵּיה (שם) קוֹל יְהוָה חֲצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ, כֹּד
אֶחִיד בְּרוּחָא אִיהוּ (מ"א יט יא) רוּחַ חֲזַק מִפָּרֶק הָרִים וּמִשִּׁבְר
סְלָעִים, וְעָלִיה אַתְּמַר קוֹל יְהוָה שׁוֹבֵר אַרְזִים.

וּתְלַת נְקוּדִין אֵינּוֹן לְקַבֵּל אֲמִ"ש, וְאֵינּוֹן חֲשִׁ"ק, הֵדֵא
הוּא דְכֶתִיב (דברים י טו) רַק בְּאַבְתִּיךָ חֲשַׁק יְהוָה,
וְאֵינּוֹן חֲלִ"ם שְׁבִ"א קִמִּ"ץ, קִמִּ"ץ לִימִינָא קוֹל יְהוָה
עַל הַמַּיִם, וְכֹד רוּחָא אֶחִיד בֵּיה דְּאִיהוּ חֲלִ"ם, אַתְּמַר
בֵּיה (בראשית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
שְׁבִ"א אִיהוּ בְּאֵשׁ, וְכֹד אֶחִיד בֵּיה רוּחַ, אִיהוּ רוּחַ חֲזַק
מִפָּרֶק הָרִים וּמִשִּׁבְר סְלָעִים, מִסְטָרָא דְגִבּוּרָה דְּאִיהוּ
תְּקִינָה, כֹּד אֶחִיד בֵּיה רוּחָא דְּאִיהוּ חֲלִ"ם בֵּין קִמִּ"ץ
שְׁבִ"א דְּאֵינּוֹן מִיָּא וְאֶשָּׁא, דְּאֵינּוֹן תְּרִין דְּרוּעִין, דְּאִית
בְּהוֹן יַד יָמִין יַד שְׁמָאל דְּאֵינּוֹן כ"ח פְּרָקִין, אַתְּמַר בְּהוּ
קוֹל יְהוָה בִּפְתָּ, כֹּד הָאִי רוּחָא אֶחִיד בְּעֵמּוּדָא
דְּאַמְצָעִיתָא, אַתְּמַר בֵּיה קוֹל יְהוָה בְּהֶדֶר, כֹּד אֶחִיד
בְּתֵרִין שׁוֹקִין דְּאֵינּוֹן צִרִ"י, אַתְּמַר בְּהוֹן קוֹל יְהוָה
יְחֻלֵּל אֵילוֹת, דְּאֵינּוֹן תְּרִי עוֹזְלֵי דְּאֵילָתָא, תְּרִין אַחִים
אִישׁ בְּאַחִיהוּ יְדוּבְקוּ.

וְהֵכָא רְזָא דִּיבּוּם, דָּאם יְפּוֹל אַחִיו הָא תְּנַיִנָא דִּיּוֹקִים

לִּיה, וְרָזָא דְּמַלְהָ (איבה א יג) נְתַנְנִי שׁוּמְמָה כָּל הַיּוֹם דְּוִ"ה,
 וְדָא הוּ"ד, דְּאַתְמַר בִּיה (בראשית לב לג) כִּי נָגַע בְּכַף יָרֵךְ
 יַעֲקֹב, בְּכַף דִּילִיה, שְׂכִינְתָּא דָּוָה אִיהִי בְּגָלוּתָא, בְּגִין
 דְּפָרַח מִנִּיהּ יָרֵךְ דְּאִיהוּ ו' מִן ה', וְאַשְׁתְּאַרְתּ אִיהִי ד'
 דִּילָהּ (דלָה), קוּל יְהוּ"ה יַחֲלִיל מִדְּבַר דָּא חֵיר"ק וְדָא
 צְדִיק, כִּד רוּחַ אַחֲדִיד בִּיה אִיהוּ יַחֲלִיל מִדְּבַר, שְׁבַע קָלִין
 לְקַבֵּל שְׁבַע שְׁמָהֶן אַבְגִּית"ץ כו'.

רוּחַ סָלִיק בְּאַוִיר דְּאִיהוּ כְּתָר עֲלָאָה אַוִיר קְדָמוֹן, אִשׁ
 סָלִיק לְגַבִּי ה' דְּאִיהוּ אִימָא וְאַתְעֵבִיד אִשָּׁה, מִים
 סָלִיק לְגַבִּי י' וְאַתְעֵבִיד יָמִים, וְדָא חֲכָמָה, וְהָכִי נַחְתִּין
 לְגַבִּי נֶצַח וְהוּד יְסוּד, מַלְכוּת מָאנָא דְּכָלָהוּ, וְאִיהִי עֶפְרָ
 כְּלִילָא מְכָלָהוּ, וְאִיהִי כָלְלָא דְּכָל אַתּוּן דְּאִינוּן מָאנָא
 לְנִקּוּדִין, וְעַל אֵלִין שְׁבַע קָלִין אַתְמַר (שמות כ יח) וְכָל הָעָם
 רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת, וְעַל תְּלַת גְּבִיזִין אָמַר (דברים ד יב) קוּל
 דְּבָרִים אַתֶּם שׁוּמְעִים, בֵּת קוּל דְּכָלָהוּ שְׂכִינְתָּא תַתָּאָה.
 תָּא חֲזִי תְּלַת נִקּוּדִין אִינוּן, חֵירָק חֵלֶם שְׂרָק, חֵלֶם,
 קוּצָא דִי' לְעִילָא אִיהוּ חֵלֶם, קוּצָא דָּאָת י' לְתַתָּא
 אִיהִי חֵירָק, גּוּ אֲמַצְעִיתָא אִיהוּ שׁוּרָק, כִּד אִינוּן תְּלַת
 כְּחָדָא, אִינוּן סְגוּלָתָא וְאִינוּן שְׁלִשְׁלַת וְאִינוּן שְׂר"ק
 וְאִינוּן סְגוּל"ל,

כְּתָר עַל חֲכָמָה וּבִינָה אִיהוּ סְגוּלָתָא חֵל"ם עַל צִר"י,

סגו"ל איהו נקודה תחות צר"י, חסד גבורה, תפארת
לתתא, נצח הוד, יסוד באמצעיתא איהו שרק, והכי
כד תפארת באמצעיתא איהו שלשלת, שב"א איהו
תרין נקודין, כד אתגבר מיא על אשא או אשא על
מיא, או כד אינון יסוד על מלכות, כל ספירה דא על
גבי דא בכל אתר איהו שב"א, ורזא דמלה, את המאור
הגדול ואת המאור הקטן, כד אינון שוין הוו צר"י, את
שני המאורות הגדולים, וכל נקודין אינון דבור ואתון
הבל הבלים, דתליין מן ה"ה, ואינון אתון רברבן,
ואתון זעירן, (נקודין מי' בת קול ודאי, קלין אינון מן ו', ואינון
אתון ונקודין), וטעמי כלילן ביה, (נ"א נקודין מתלבשין במיא
בימינא, דאתמר הרוצה להחכים ידרים), אתון מן ה' ה',
נקודין מן י', טעמי מן ו', נקודין (דף קה ע"א) מתלבשן
במיא בימינא, דאתמר ביה הרוצה להחכים ידרים,
אתון מתלבשין באשא בשמאלא, ועלייהו אתמר קול
יהו"ה חיצב להבות אש דאינון הבלים, טעמי מתלבשן
באיירא באמצעיתא, וטעמי אינון מסטרא דכתר,
ונקודין מסטרא דחכמה, ואתון מסטרא דבינה,
(דבגינה) ומתלבשין במיא אשא ורוחא, דאינון חסד
גבורה תפארת, והכי מתלבשין בנצח הוד יסוד, מלכות
מאנא דכלהו, כלילא מכלהו.

אִיהִי כֹה דְמִינָה הַבָּלִים נִפְקִין וְקָלִין וְדְבוּרִין, כְּלָהוּ
 אֶתְכִלִּילָן בָּהּ, וְאִיהִי לֵב דְכָלָהוּ בָהּ אֶתְכִלִּילָן,
 וּמִינָה נִפְקִין דְּפִיקוּ דְרוּחָא לְכָל עֲרִקִין דְּדְרוּעָא, כִּד
 רוּחָא דְפִיק בְּמִיָּא דְאִיהוּ לִימִינָא, אֶתְמַר בֵּיהּ (שיר ה ב)
 קוּל דְיוּדֵי דּוּפֵק פִּתְחֵי לִי אַחוּתִי, לְהֵהִיא דְאֶתְמַר בָּהּ
 (משלי ז ד) אֲמֹר לַחֲכָמָה אַחוּתִי אַתְּ, וְכִד דְּפִיק לְשִׁמְאָלָא
 דְאִיהִי אֶשָּׂא, אֶתְמַר בָּהּ רַעֲיָתִי, דְּבִיהּ אֶתּוּקֵד בְּכָמָה
 רְשָׁפִי"ם דְּאִינוּן שְׂרָפִי"ם, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (שיר ח ו) רְשָׁפִיהּ
 רְשָׁפִי אֵשׁ שְׁלֵהֶבֶת י"ה.

מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא יוֹנָתִי תַמְתִּי, בְּגִין
 דְּאִיהִי דְרָגָא דִיעֵקֵב דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית כה כז)
 וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וְדְפִיקוּ דִילִיהּ תַמָּן בְּמִשְׁקַל, לָא סָלִיק
 וְלָא נָחִית, דִּי בְמִיָּא נָחִית לְגַבִּי צַדִּיק נִבְיָעוּ לְגַבִּיהּ
 בְּאַרִּיכוּ, וְסָלִיק בֵּיהּ בְּאַרִּיכוּ דְתַקִּיעָה, בְּאֶשָּׂא אִיהוּ
 דְּפִיקוּ בְשָׁבְרִים בְּתַבִּירוּ, וּבְעֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא נָחִית
 (נ"א אֶחֱיד) בְּתַרְוִיָּהּ שְׁלֵשָׁל"ת, בִּינוּנִי וְדָא תְרוּעָה, קוּל
 דְּמָמָה דְקָה לְגַבִּי שְׁכִינְתָּא תַתָּאָה, תַמְתִּי, תָם הֵהוּא
 דְּפִיקוּ בְגִין דְּהִבִּיאוּ לָהּ בַּחֲשָׁאִי.

וְכִד שְׁכִינְתָּא אִיהִי בְּגָלוּתָא אֶתְמַר בָּהּ (שיר ה ב) אֲנִי יִשְׁנָה
 וְלִבִּי עֹר, כִּד אִיהִי יִשְׁנָה לִית בָּהּ דְּפִיקוּ, בְּגִין
 דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְאִיהוּ קוּל דְּפִיקוּ דִילָהּ אֶתְרַחֵק

מִינָהּ, הָדָא הוּא דְכָתִיב (תהלים לט ג) נֶאֱלַמְתִּי דּוּמְיָה
הַחֲשֵׁתִי מְטוֹב, לָמָּה נֶאֱלַמְתִּי, מִי"ה דְאִיהוּ דּוּמְיָה
דְּאַתְרָמִיז בְּאַלְהִי"ם, דְּאִיהוּ ל"ב אֱלֹהִי"ם דְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, דְּדַפִּיק רּוּחָא דְקוּדְשָׁא דְאַתְמַר בֵּיהּ (בראשית א ב)
וְרוּחַ אֱלֹהִי"ם, בְּגִין דְּהַחֲשֵׁתִי מְטוֹב דְּאִיהוּ קוּל, בְּהֵהוּא
זְמַנָּא אֲשֶׁתְּאַרְת בַּת יְחִידָה בְּלֹא קוּל, וּבְגִין דָּא לִית בַּת
קוּל בְּגָלוּתָא, וּבְגִין דְּלִית בַּת קוּל בְּגָלוּתָא הִבִּיאוּ לָהּ
בַּחֲשָׁאִי, וּבְגִין דָּא צְלוּתָא אִיהִי בַחֲשָׁאִי, אָף עַל גַּב
דְּרִזִּין סְגִיִּאִין אִית הָכָא, שְׁבַעִין אַנְפִּין אִית לְאוּרִייתָא.
וּבְהֵהוּא זְמַנָּא לִית לָהּ דְּפִיקוּ דְאִיהוּ כְּגוּוּנָא דְנִקּוּדֵי
דְּמִנְקְדִין בְּדַפִּיקוּ דְאַצְבָּעָאן דְּאִינוּן עֶשֶׂר,
דְּבֵהוּן מְנַקְדִין בְּדַפִּיקוּ דְּרוּחָא, וְאִינוּן מְנַקְדִין בְּנִימִין
דְּכַנּוּר דְּדוּד, דְּפִיקוּ אִיהוּ כְּגוּוּנָא דְקָלָא דְסָלִיק
בְּנִגּוּנָא, לְקַבֵּל עֶשְׂרָה דְּפִיקִין דְּאַסְתַּכֵּל אֲסִיָּא בְּדַפִּיקוּ,
עַבְד דָּוִד עֶשְׂרָה מִינֵי נִגּוּנִים בְּתַלְמִים, אַרְבָּעָה אִינוּן (שיר
ה ב) אַחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תַמָּתִי לְקַבֵּל יְהו"ה, עֶשְׂרָה
דְּפִיקִין לְקַבֵּל יוֹד הָא וְאוּ הָא, דְּפִיקוּ נְפִיק מֵאֲדָנָא
שְׁמֵאלָא דְלֵבָא, וְדָא הוּא רּוּחַ צְפוּנִי דְהוּה מְנַשֵּׁב בְּכַנּוּר
דְּדוּד דְּהוּה מְנַגֵּן מֵאֲלִיו, וְכָל עֲרֻקִין וּוְרִידֵי גּוּפָא דְאִינוּן
דְּפִקִין, מְלַבָּא אִינוּן (נ"א הוּה) דְּפִקִין, וְרִזָּא דְמִלָּה (יחזקאל
א יב) אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁמָּה הָרוּחַ לְלָכָת יִלְכוּ.

כַּבֵּד הוּא סמא"ל הוּא עֲשׂו, דְּלִית בֵּיה רוּחָא דְקוּדְשָׁא,
 לָא דְפָקִין עֲרָקִין דִּילֵיה, וּבְגִין דָּא לָא שְׂרִיא
 שְׂכִינְתָּא בְּאוּמִין דְּעִלְמָא, וּבְגָלוּתָא דְאַסְתִּלַּק רוּח
 דְקוּדְשָׁא, דְאַתְמַר בֵּיה (ישעיה יא ב) וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה
 וּגּו', לִית דְּפִיקוּ בְּלָפָא דְאִיהִי שְׂכִינְתָּא, וּבְגִין דָּא
 אֲתַמַּר בֵּה (שיר ה ב) אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עֵר, וְלִית בַּת קוּל
 בְּפוּמָא (דְּהוּה סְלָקָא), (נ"א דְבָה סְלִיק) קָלָא בְּרוּחָא בְּתַקִּיעָה
 בְּאַרִיכוּ, וּבְשִׁבְרִים בְּתַבִּירוּ, וּבְתַרְוַעָה שְׁלִשְׁלָ"ת קָלָא
 בִּינוּנִית לָא בְּאַרִיכוּ וְלָא בְּקִצִּירוּ, בַּת קוּל אִיהִי קוּל
 דְּמָמָה דְקָה זְעִירָא, קָלָא נְמוּכָה בַּחֲשָׁא, דְהָא קוּל
 בְּאַשָּׁה עֲרוּה. וְכַד יִיתִי מְשִׁיחָא נְחִית רוּחָא דְקוּדְשָׁא
 עָלֵיה, וּמִיד אִיהִי אֲמַרַת קוּל דּוּדִי דּוּפֵק, דְּפִיקוּ סְלִיק
 וְנְחִית, סְלִיק ה' עֲלָאָה (דף קה ע"ב) לְגַבִּי י', וְנְחִית ה' תַּתָּאָה
 לְגַבִּי ו', דְּאִיהוּ קָרְבֵּן לִיהוּ"ה, קָרְבֵּן עוֹלָה וְיֹרֵד.

וְרָזָא דְמָלָה (משלי ג יט) יְהוּ"ה בְּחַכְמָה יֶסֶד אֶרֶץ כּוֹנֵן
 שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָה, בְּאַבָּא דְאִיהוּ י' יֶסֶד בְּרַתָּא
 דְאִיהִי ה' זְעִירָא, דְּעִלָּה אֲתַמַּר (בראשית לו יא) וְאֲבִיו שָׁמַר
 אֶת הַדָּבָר, בְּאַימָא דְאִיהִי ה' עֲלָאָה כּוֹנֵן שָׁמַיִם דְאִיהוּ
 ו', וְאִיהוּ בֶן י"ה, וְכַד יְהוֹן מִתְקַרְבִּין אֲתוּוֹן אָב עִם אִם
 בֶּן עִם בַּת כָּל חַד בְּבַת זוגִיה, ה' עֲלָאָה (סְלִיק) לְגַבִּי י',
 ה' (תַּתָּאָה) נְחִית לְגַבִּי ו', הָאִי אִיהוּ קָרְבֵּן עוֹלָה וְיֹרֵד,

בְּהֵוֹא זְמַנָּא (יחזקאל לו ז) וּתְקַרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹ,
וְרֹזָא דְּמַלְּהָ (בראשית ב כג) עֲצָם מֵעֲצָמִי וּבֶשֶׁר מִבֶּשֶׁרִי, עֲצָם
מֵעֲצָמִי דָּא י' עִם ה', וּבֶשֶׁר מִבֶּשֶׁרִי דָּא ו' עִם ה', (שם
כד) וְעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגוֹמֵר.

וּבְגִין דָּא כַּד סָלִיק ה' לְגַבִּי י' אֲתַמַּר בֵּה (ויקרא ו ב) זֹאת
תּוֹרַת הָעוֹלָה הִיא הָעוֹלָה, דִּהִיא (דְּהִינָה) סְלִיקַת לְגַבִּי
אָבֵא, וְכַד נְחִיתַת לְגַבִּי בְּרָא אֲתַמַּר בֵּה (שם ה) וְאִשׁ
הַמִּזְבֵּחַ תּוֹקֵד בּוֹ, אֲתוֹקֵד בֵּיהּ בְּשִׁלְהוּבִין דְּרַחֲמִימוֹ, וְהָכִי
כַּד נְחִית ו' לְגַבִּי ה' דִּילִיָּהּ, וִי' סָלִיק לְגַבִּי ה' דִּילִיָּהּ,
בְּהֵוֹא זְמַנָּא (בראשית כח יב) וְהִנֵּה מַלְאָכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים
וְיוֹרְדִים בּוֹ, כָּל אֲלִין דְּפִיקִין דִּשְׁאָר עֲרֻקִין, וְהָכִי
אוֹקְמוּהוּ סְלֻקִין תְּרִין וְנַחֲתִין תְּרִין, סְלֻקִין תְּרִי י"ה דָּא
לְגַבִּי דָּא, וְנַחֲתִין תְּרִי ו"ה דָּא לְגַבִּי דָּא.

וְעוֹד סְלֻקִין תְּרִי רוּחָא וְאַשָּׁא, דְּאִינוּן קָלִין וְסְלֻקִין
בְּדְפִיקוֹ, וְנַחֲתִין תְּרִי מִיָּא וְעַפְרָא, דְּאִינוּן כְּבִדִּין
בְּדְפִיקוֹ, וְאִינוּן מִיכָּא"ל גַּבְרִיא"ל נּוֹרִיא"ל רְפָא"ל,
מִיכָּא"ל מִיָּא, גַּבְרִיא"ל אָשָׁא, נּוֹרִיא"ל רוּחָא, רְפָא"ל
עַפְרָא, י' בְּרִישָׁא, ה"ה בִּידִין, ו' בְּגוּפָא, ה"ה הֶבֶל
סְלִיק הֶבֶל נְחִית, הֶבֶל סְלִיק דָּא ה' עֲלָאָה דְּסְלִיק לְגַבִּי
י' דְּאִיהוּ עֶשֶׂר אַמִּירָן, וּבְמֵאֵי סְלִיק בְּקָלָא דְּאִיהוּ ו',
וְהֶבֶל נְחִית דָּא ה' תַּתָּאָה דְּנְחִית לְגַבִּיָּהּ וְאֲתַעְבִּידַת

דבור, קריבו דכל הבלים וקלא ודבורא איהו פ"ה,
 דאיהו בחושבן מיל"ה, כליל כלא, איהו קריבו דאדנ"י
 בעמודא דאמצעיתא קרבן ליהו"ה, ודא שכינתא
 תתאה, ואיהי (ואיהו) יחודא דאתון יהו"ה בצדיק,
 דאיהו אות ברית, וזכאה איהו מאן דקריב אתון אלין
 בצלותין, דאיהי קרבנא דקודשא בריך הוא שכינתא
 דיליה בפיומי, זכאה איהו מאן דמיחד לון בקריאת
 שמע ובצלותיה, דקריבו דלהון ודאי בעמודא
 דאמצעיתא, יחודא דלהון בצדיק, ומאן איהו דמיחד
 כלא ומקרב כלא עלת העלות.

אדהכי הא סבא קא אזדמן ליה דהוה נהיר עלמין רבי
 פנחס בן יאיר שמייה, ואמר רבי רבי, ודאי
 קריבו דארבע אתון ויחודא דלהון בעמודא
 דאמצעיתא, וקריבו ויחודא דלהון הכי הוא בצדיק,
 ובתרין דרגין מיחדין לון ישראל, בקריאת שמע
 דערבית ושחרית, ומקרבין לון בצלותא דשחרית
 וערבית, ודא קרבן עולה ויורד, ה' עולה בעמודא
 דאמצעיתא, ו' יורד בצדיק, אף על גב דכלא קשוט,
 עולה ויורד ה' באת י', ה' באת ו', מיד דאמר מלין
 אלין פרח.

אמר רבי שמעון לחבריא, זכאה חולקנא דעלאין

וּתְתַאֲיִן אֵינוֹן בְּאַסְכְּמוֹתָא לְסִייעַ לָן, הָאִי אִיהוּ
 דְּאוּקְמוּהוּ מֵאִרֵּי מִתְנִיתִין דְּבַר נֶשׁ דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּפּוֹלְחָנָא
 דְּמֵאִרֵּיהּ דְּכָל בְּרִיין דְּעֵלְמָא אֵינוֹן בְּסִיעֵתָא דִּילֵיהּ, כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ לֹא נִבְרָא אֱלָא לְצוּת לָזֶה,
 וְאַפִּילוּ שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפָנִים לֹא אֶתְבְּרִיאוּ אֱלָא
 לְסִייעֵתִיהּ, וְכַד בַּר נֶשׁ אֶפִּיק הַבָּלִים וְדִבּוּרִים
 בְּצִלוֹתֶיהּ, כְּמָה עוֹפִין פְּתַחֲיָן גְּדַפֵּיָהּ וּפִימֵיָהּ לְקַבֵּלָא
 לוֹן, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (קהלת י) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת
 הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבַר, וְנָטִיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֵלִין מְלִין וּבְנֵי בְּהוֹן עֲלֵמִין, דְּאַתְמַר בְּהוֹן (ישעיה סו כב) כִּי
 כַּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הִחְדָּשִׁים וְהָאָרֶץ הִחְדָּשָׁה אֲשֶׁר אָנִי עוֹשֶׂה,
 וְרָזָא דְּמִלָּה (שם נא טז) וְאֲשִׁים דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבִצֵּל יָדִי
 כְּסִיתִיךָ, לְנֻטַּע שָׁמַיִם וְלִיסַד אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי
 אֲתָהּ. (דף קו ע"א) אַל תִּקְרִי עַמִּי אֱלָא עַמִּי בְּשׁוֹתָפוֹ.

אַדְהֵכִי הָא סָבָא קָא נָחִית פְּתַח וְאָמַר (שיר ה ב) אָנִי יִשְׁנָה
 וּלְבִי עֵר, אָנִי יִשְׁנָה מִרְחִימָאִי דְּאַתְרַחֵק מְנִי,
 וּלְבִי עֵר כַּד אֲתִיָּא לְגַבִּי, לְכַלָּה דְּהוֹת נְשׁוּאָה לְחַתָּן,
 וְאַתְרַחֵק מִינָהּ, נְפִלַת בְּבִי מִרְעָא, וְאַתְכַּנְשׁוּ כָּל אַסְיִין
 לְגַבָּהּ, וְלֹא הָווּ יְכָלִין לְמַנְדַּע מִרְעָא דִּילָהּ, אַסְיָא
 קְרִטְנָא הָוָה תַּמָּן דְּהָוָה אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּדַפִּיקוֹ, בַּעֲשָׂרָה
 מִינֵי דְּפִיקִין דְּבַעֲי לְאַסְתְּכָלָא בְּהוֹן אַסְיָא, לְקַבֵּל עֲשָׂר

אֶצְבְּעָאן, וְלֹא הָווּ אֶשְׁתְּמוּדְעָאן בְּמַרְעָא דִּילָהּ אֱלָא
הוּא, דְּכַמָּה מִשְׁקִין וְרִיחִין טָבִין מִתְּפוּחִין, דְּאִתְּמַר בְּהוּן
(שם ז ט) וְרִיחַ אִפְךָ כִּתְּפוּחִים, וְכַמָּה מִשְׁקִין מַעְסִים רְמוּנִים
הָווּ מִשְׁקִין לָהּ אֲסִיין אַחֲרָנִין, וְלֹא הָווּ מִתְּנַיִין לָהּ, עַד
דְּאִתָּא (דְּהֵא י) אֲסִיא קֶרְטֵנָא אֲסִתְּכָל בְּדַפִּיקוּ דִּילָהּ,
וְאִיהִי אֶשְׁתְּמוּדְעָא בְּאֲסִיא, וְאִמְרַת (שם ה ב) קוּל דְּוֹדִי
דּוּפֵק, וְאִיהוּ אָמַר פִּתְחִי לִי, פִּתְחִי לָאֵת י' דְּאִיהִי עֲשָׂרָה
מִינֵי דַפִּיקוּ, קוּל דְּוֹדִי דּוּפֵק דָּא ו' דַּפִּיק לְתַרְעָא, בְּשִׁית
(דַּפִּיקִין) פֶּרְקִין דְּדְרוּעִין, וְרֹזָא דְּמִלָּה (שם יד) יָדִיו גְּלִילִי
זָהָב מְמוּלָּאִים בְּתַרְשִׁישׁ, בְּתַר"י ש"ש, בְּתַרִּין דְּרוּעִין
שִׁית פֶּרְקִין, וְכָלְהוּ רְמִיזִין בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית דְּאִיהוּ בְּר"א
שִׁי"ת.

וְעֲלִיָּהּ אִתְּמַר פִּתְחִי לִי בָּאֵת ב', (תהלים קיח יט) פִּתְחוּ לִי
שַׁעֲרֵי צֶדֶק, (שם כד ז) שְׂאוּ שַׁעֲרֵים רְאשֵׁיכֶם
וְהַנִּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וּבִגִּין דָּא פִתְחִי
לִי בָּאֵת ב', (שם קיח ב) זֶה הַשַּׁעַר לַיהוָה, וְדָא אֵת ב' מִן
בְּרֵאשִׁית, אַחֲוֵתִי בָּאֵת א' מִן בְּרֵאשִׁית, רַעֲיָתִי בָּאֵת ר'
מִן בְּרֵאשִׁית, יוֹנָתִי בָּאֵת י' מִבְּרֵאשִׁית, תַּמָּתִי בָּאֵת ת'
מִן בְּרֵאשִׁית, שְׂרָאשִׁי בָּאֵת ש' מִן בְּרֵאשִׁית, (נְמִלָּא טל,
רֹזָא דְּמִלָּה יְהוָה אַח"ד דְּסֻלִּיק לְחֻשְׁבֵּן ט"ל), דְּבַר אַחֲרָנִי מְמִלָּא
ט"ל בְּאַלְהֵי"ם, וּבִיָּה אִיהִי מְלִיאָה, בָּאֵן אֲתַר בְּיוֹמָא

שְׂבִיעָא דְּאִיהוּ שְׁתִּיתָא, וְעַל רִישִׁיהּ י' עֶטְרָה כְּלִילָא
מַעֲשָׂרָה, י' אִיהִי טַפָּה דְּאַתְמַשְׁכַּת מִן מוֹחָא לְגַבִּי ה'
אַפִּיקֵי מַיִם, ו' רוּחָא דְּנַפִּיק מֵאֲזֵן שְׁמָאלָא, רוּחַ צְפוֹנִית
דְּהוּה נָפִיק מֵאֲזֵן שְׁמָאלָא דְּלֵבָא, וְהוּה מְנַשֵּׁב בְּכַנּוּר
דְּדוּד וְהוּה מְנַגֵּן מֵאֲלִיו, וְעַלִּיהּ אֲתַמַּר קוּל דְּדוּדֵי דוּפֶק,
דְּבִקְדָּמִיתָא אֲמַרְתָּ ה' זַעֲרָא אֲנִי יִשְׁנָה מִן י"ה, עַד
דְּאַתְעֵר ו' לְגַבִּי דְּאִיהוּ רוּחַ, וּמִיד קוּל דְּדוּדֵי דוּפֶק בְּשִׁית
אַתּוּן מִן בְּרָאשִׁית, דְּאִינוּן לְקַבֵּל שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא,
וְאִינוּן לְקַבֵּל שִׁית יוֹמֵי בְּרָאשִׁית.

וְעוּד פִּתְחֵי לִי בְּיוֹמָא קַדְמָא דְּאִיהִי יְמִינָא, דְּעַלִּיהּ
אֲתַמַּר (שם קמה טז) פּוֹתַח אֶת יְדֶיךָ וּמַשְׁבִּיעַ לְכָל חַי
רְצוֹן, יְדֶיךָ יוֹדֶיךָ, דָּא י' דְּאִיהוּ לִימִינָא, אַחֲוֵי בְּיוֹמָא
תְּנִינָא דְּתַמָּן ה', יוֹנְתִי בְּיוֹמָא תְּלִיתָא דְּתַמָּן ו',
שְׂרָאשִׁי נְמָלָא טַל בְּיוֹמָא רְבִיעָא (נ"א תְּלִיתָא), דְּאִיהוּ
כָּלְלָא דְּיו"ד ה"א וּא"ו דְּאִיהוּ חוֹשְׁבֵן ט"ל, וְדָא אִיהוּ
גּוּפָא וּבְרִית דְּחֻשְׁבִּינָן חַד בְּחֻשְׁבָּן, דְּאִיהוּ וּא"ו דְּסָלִיק
אַח"ד, ו' עֲלָא עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, ו' תְּתָא צְדִיק,
א' אַחֲוֵי עַל תְּרוּיָהּ דְּאִינוּן חַד.

קְוֻצוֹתֵי אֲלִין שִׁית קְצוֹת דְּאִינוּן ה"א, שִׁית פְּרָקִין
דְּכְלִילָן בְּתֵרִין שׁוֹקִין, דְּאִינוּן יוֹם חֲמִישִׁי וְיוֹם
שְׁשִׁי, דְּעַלִּיהּ אֲתַמַּר (שיר ח טו) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ, רְסִיסֵי

לִילָה דָּא שְׂכִינְתָּא תַתָּאָה כְּלִילָא מִיּוֹד ה"א וּא"ו ה"א,
 וְאַמַּאי אַתְּ קָרִיאת לִילָה, דְּאִיהִי לִיל שַׁבַּת לִיל שְׁמוֹרִים,
 דְּאִיהִי וְדַאי לִיהו"ה, בְּהוּצִיאוּ אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
 וְעוֹד אֲנִי יִשְׁנָה בְּמִשְׁנָה, וְלִבִּי עֵר בְּאוֹרֵייתָא, דְּאֶתְמַר
 בִּיה (שם ב יג) הַתְּאֲנָה חֲנֻטָּה פְּגִיָּה, דְּאִינוּן תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים
 בְּל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת חֲכָמָה, בְּל"ב אֱלֹהִי"ם דְּעוֹבְדָא
 (דף קו ע"ב) דְּבְרָאשִׁית, בְּל"ב דְּאִיהוּ ב' מִן בְּרָאשִׁית ל' מִן
 לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, (שיר ב יג) וְהַגָּפְנִים סְמִדָּר נִתְּנוּ רִיחַ אֵלֶיךָ
 בְּעֵלֵי מִצּוֹת, קוּמִי לָךְ רַעֲיָתִי יִפְתִּי וְלִכִּי לָךְ קוּמִי לָךְ
 בְּאוֹרֵייתָא דְּבִכְתָּב, יִפְתִּי וְלִכִּי לָךְ בְּהִלְכָּה אוֹרֵייתָא
 דְּבַעַל פֶּה, וְעוֹד אֲנִי יִשְׁנָה בְּתִלְתַּת מֵאָה וּשְׁתֵּין וְחָמֵשׁ
 פְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה, כְּחוּשְׁבֹן אֲתוּוֹן יִשְׁנ"ה, וְלִבִּי עֵר
 בְּרַמ"ח פְּקוּדִין דְּעֵשֶׂה כְּחוּשְׁבֹן וְלִבִּי וְר' מֵעַר, רְמֹז
 דְּאֶתִּיְהִיבוּ מִימִינָא וּמִשְׁמָאלָא, מַאי ע' מִן עֵר דְּאִיהוּ
 בְּתוֹסַפֶּת, דָּא עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, דְּאֶתְמַר בִּיה (דברים לג
 כח) עֵין יַעֲקֹב, דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא דְּכָלִּיל פְּקוּדִין
 דְּעֵשֶׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. דְּאֶתִּיְהִיבוּ מִימִינָא וּמִשְׁמָאלָא בִּיה
 כְּלִילָן.

וְעוֹד קוּל דוּדֵי דוּפֶק דָּא עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ
 תוֹר"ה כְּלִיל תְּרִי"א, דְּאֶתִּיְהִיב מִתְרִין דְּרוּעִין
 דְּתַמָּן אַבָּא וְאַימָא דְּאִינוּן י"ה, וּבִהוּן אֲשֶׁתִּלִּים תוֹר"ה

דאיהו ו' פליל תרי"ג, ה' תתאה אורייתא דבעל פה
פלילא מכלהו אתוון, ובה אשתלים יהו"ה.

ועוד אני ישנה, שניה ודאי לחכמה דאיהי י', כד
אתרחק מיני רחימאי דאיהו ו', ורזא דמלא (משלי)

יהו"ה בחכמה יסד ארץ כונון שמים בתבונה, בחכמה
דאיהו אבא י', יסד ברתא דאיהי ארץ, ה' זעירא הארץ
ודאי, כונון שמים דא ו', בתבונה דא אימא עלאה,
דבינה אתקריאת לעילא כד איהי עם בעלה, תבונה
אתקריאת לתתא כד איהי עם ו', דאיהו בן, ו', ות'
דאיהו תפארת, אשתארת איהי ה' עמיה, ובההוא זמנא
דאת י' איהו עם אימא, ואיהו מרחק מינה, אתמר בה
אני ישנה (ואיהי שניה לה).

ועוד ישנה בגלותא, דלא דפיק בה, ובההוא זמנא
דייתי בעלה, קול דודי דופק דאיהו ו' רחימו
דילה, רוח צפונית נפיק לגבה דנשיב בכנור דוד, ורוח
דרומית מסטרא דימינא, ורוח אלהי"ם מרחפת על פני
המים, דאינון מים מסטרא דחסד דתמן חכמה.

ובזמנא דייתי פורקנא, דפיקו סליק ונחית כגוונא
דקרפן עולה ויורד, סליק ה' עלאה לגבי י',
ונחית ה' תתאה לגבי ו', ומה דהוה יהו"ו, אתחזר
יהו"ה, אבא עם אימא, ברא עם ברתא, ובגין דא אמר

נְבִיאָהּ (ירמיה ט כב) כֹּה אָמַר יְהוָה אֵל יִתְהַלֵּל חֲכָם
 בְּחֻכְמָתוֹ, דְּאִיהוּ לִימִינָא בְּזִמְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 מְרַחֵק מִשְׁכִּינְתֵּיהּ, וְאֵל יִתְהַלֵּל הַגְּבוּר בְּגִבּוּרְתּוֹ, דְּתַמֵּן
 גְּבוּרָה בְּצַפּוֹן וְתַמֵּן עוֹתָרָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (איוב לז כב)
 מִצַּפּוֹן זָהָב יֵאָתֶה, וּבִגִּין דָּא וְאֵל יִתְהַלֵּל עֲשִׂיר בְּעֶשְׂרוֹ,
 (תַּמֵּן לְצַפּוֹן שְׁנַאֲמַר מִצַּפּוֹן זָהָב יֵאָתֶה), בְּזִמְנָא דָּאֵת ו' מְרַחֵקָא
 מֵה' דִּילֵיהּ, כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמֵּתְהַלֵּל הַשֶּׁכֶל וַיְדוּעַ
 אוֹתִי כִי אֲנִי יְהוָה וְגוֹמֵר, כִּד יְהֵא יְהוָה כְּדָקָא יְאוּת
 כָּל אוֹת בְּחִבְרֶתָהּ, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ב כג) עֲצָם
 מִעֲצָמִי וּבֶשֶׁר מִבֶּשֶׁרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לִקְחָהּ
 זֹאת.

עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, דָּא חֲכָמָה אָבִיו,
 וּבִינָה אִמָּא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (משלי ב ג) כִּי אִם לִבִּינָה
 תִּקְרָא, וְדַבֵּק בְּאִשְׁתּוֹ דָּא ו' בֶּן, וּלְבַתֵּר דְּאֵתְדִבֵּק
 בְּאֵתְתִיָּה דְּאִיהוּ ה' וְהִיוּ לְבֶשֶׁר אֶחָד, וְדָא אִיהוּ קָרְבָן
 עוֹלָה וַיּוֹרֵד, קָרְבָן קָרִיבּוֹ דְּאֵתוּן דְּמֵתְקָרְבִין י' עִם ה'
 ו' עִם ה', וּבִגִּין דָּא קָרְבָן לִיהוָה, דְּאֵתְקָרִיבֵת אֵתְתָא
 לְבַעֲלָהּ, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ויקרא א ב) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם
 קָרְבָן לִיהוָה, מֵאִי אָדָם דָּא יו"ד ה"א וא"ו ה"א,
 דְּאִיהוּ קָרִיבּוֹ דְּאֵתוּן, וּמֵאֵן קָרִיב (דף קז ע"א) לְגַבֵּי אֵתוּן,
 דָּא עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת. בְּהֵוָא זִמְנָא דְּפִיקוּ נַחֲת

וּסְלִיק מֵאַרְבַּע דְּפִיקִין לְעֶשֶׂר, דְּפִיקוּ בְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן,
 סְלִיק בְּאַשָּׁא וְרוּחָא, וְנַחֲתִית בְּמִיָּא וְעַפְרָא, וְרוּזָא דְּמַלְּהָ
 (בראשית כח יב) וְהִנֵּה מַלְאָכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ,
 עֹלִים תְּרִי וְיֹרְדִים תְּרִי, וְאִינוּן מִים קִמְ"ץ, שְׁבִ"א אֵשׁ,
 חֲל"ם רוּחַ, שׁוּר"ק עֶפֶר מֵאנָא דְּכֻלָּהוּ, בְּגִין דְּקִמְ"ץ
 דְּאִיהוּ מִים י', בֵּיה סְלִיק ה' דְּאִיהִי לְשִׁמְאָלָא דְּאִיהִי
 שְׁבִ"א אֵשׁ, וְאַמַּי סְלִיק ה' בְּקִמְץ, בְּגִין דְּתַמֵּן י' דְּאִיהִי
 חֲכָמָה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ הָרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים, וִיהוֹן
 י"ה בִּימִינָא, ה' אִיהִי עִם אֲבָא, וְאִיהִי אֶרֶץ, נַחֲתִית
 לְשִׁמְאָלָא דְּתַמֵּן רוּחָא דְּאִיהוּ חֲל"ם, דְּאִיהוּ רוּחַ דְּנִשְׁבִּיב
 בְּאֶזֶן שְׁמֵאלָא דְּלִבָּא, וִיהוֹן ו"ה בְּשִׁמְאָלָא לְקַבֵּל לִבָּא,
 בְּתֵהוּא זְמַנָּא (יחזקאל א ב) אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת
 יִלְכוּ.

כָּל נְבִיאָיָא מִתְנַהֲגִין אֲבִתְרִיהִי, כְּעֶרְקִין דְּלִבָּא
 דְּמִתְנַהֲגִין כְּלָהוּ בְּתֵר רוּחָא דְּלִבָּא, וּמַאי נִיהוּ
 שְׁמ"ה דָּא מִשְׁ"ה, דְּאִתְמַר בֵּיה (קהלת א ו) הוֹלֵךְ אֶל דְּרוֹם
 וְסוֹבֵב אֶל צָפוֹן וְגוֹמֵר, וּלְבַתֵּר דְּסִלְקִין תְּרִין וְנַחֲתִין
 תְּרִין, סְלִקִין (ארבע) דְּפִיקִין לְעֶשֶׂרָה, כְּגִוּוּנָא דָּא יוֹד הָא
 וְאוּ הָא, בָּאת י' סְלִיק ה', וּבָאת ו' ה' תְּנִינָא, בָּא'
 סְלִיק י', דְּאִיהוּ בַּעֲשֹׂר אֶצְבָּעָן דִּידִין וּבַעֲשֹׂר אֶצְבָּעָן
 דְּרִגְלִין, כָּל אֲתוּוֹן סְלִקִין בּוֹא"ו דְּאִיהוּ אַח"ד, כְּחֻשְׁבּוֹן

אַר"ן, דַּאִיְהִי שְׂכִינְתָּא, סְלִיקַת לְנִקּוּדֵי לְחוּשְׁבֵּן זַעִיר
 דְּחִנּוּף, קָמִץ י"ד, פֶּתַח כ', צִרִי י"ב, שְׁבֹא ו', סְגוּל
 ח"י, חֵלֶם ט"ו, חֶרֶק י"א, חֶרֶק בִּי י"ב, שָׂרֵק ו', שׁוּרֵק
 עִם ו' י"ב, (נ"א מָאִי גִיְהוּ שׁוּרֵק אִיהוּ אֶרֶץ), לְחֻשְׁבֵּן זַעִיר
 דְּחִנּוּף, וְהָאִי אִיהוּ חֻשְׁבֵּן לְכָל נִקּוּדֵין לְחֻשְׁבֵּן זַעִיר.
 אָמַר לִיה וְהָא אֲתוּוֹן דִּיהוּ"ה דַּאִינוּן קָרְבֵּן עוֹלָה וַיּוֹרֵד,
 מָאֵן סָלִיק בְּקַדְמִיתָא וּמָאֵן נָחִית, ו' נָחִית
 בְּקַדְמִיתָא לְגַבִּי ה', וּלְבֶתֶר סָלִיק י' לְגַבִּי ה' עֲלָאָה,
 דְּהָכִי אוּקְמוּהּ מֵאִרִי מִתְנִיתִין, לֹא אָבֹא בִירוּשָׁלַיִם שֶׁל
 מַעֲלָה וְכו', לֹא יִיעוֹל י' בְּה' עֲלָאָה דַּאִיְהִי יְרוּשָׁלַם
 דְּלַעֲיָלָא, עַד דִּיעוֹל ו' בְּה' דַּאִיְהִי יְרוּשָׁלַם דְּלַתָּתָא
 אֲדַהָכִי הָא סָבֵא דְסָבִין קָא נָחִית, וְאָמַר רַבִּי רַבִּי, הָא
 כָּלָה אִיְהִי בְּבִי מֵרַעָא מִרְחִימָהָא, צָרִיךְ
 לְאַתְעָרָא בְּדַפִּיקוּ דִּילָהּ יִתִּיר, דְּהָא קוּל דְּוֹדֵי דוּפֵק,
 קוּל רְחִימָהָא, דְּפִיק לְגַבְהָ בְּתִקִּיפּוּ סָגִי לְאַרְבַּע סְטָרִין,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב כֹּה (יחזקאל לז ט) אָמַר יְהו"ה מֵאֲרַבַּע
 רוּחוֹת בְּאִי הָרוּחַ, מִסְטָרָא דְאֹוִיר קַדְמָאָה דַּאִיְהוּ קַדְמוֹן
 עַל כָּלָא, דְּפִיקוּ דְרוּחָא אִיְהוּ לַח, מִסְטָרָא דְחֻכְמָה אִיְהוּ
 קָר, מִסְטָרָא דְאִימָא אִיְהוּ בְּחַמִּימוּ סָגִי, בְּגִין דְאֹוִיר
 קַדְמָאָה נָטִיל בְּעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא וְנָטִיל בְּצַדִּיק,
 וְחֻכְמָה דַּאִיְהוּ קָר נָטִיל בְּחֶסֶד וְנֶצֶחַ, וְאִימָא דַּאִיְהִי

חַמִּימָא נְטִילַת בְּגְבוּרָה וְהוּד, וּמִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָּא תַתָּא
 אִיהִי יְבֵשׁ, דְּאִיהִי אָרֶץ, דְּאֶתְמַר בָּהּ (בראשית א י) וַיִּקְרָא
 אֱלֹהִים לַיְבָשָׁה אָרֶץ, וְהָא אֵינוֹן אַרְבַּע וְסָלְקִין לַעֲשֹׂר,
 כְּגֻוּנָא דְאַרְבַּע אֲתוּוֹן דְּאֵינוֹן יְהו"ה, דְּסָלְקִין לַעֲשֹׂר יוֹד
 הָא וְאוּ הָא.

וּלְתַתָּא מִיכָא"ל גְּבֻרִיא"ל נֹרִיא"ל רַפָּא"ל, אֵינוֹן
 לְבוּשִׁין לְאַרְבַּע רוּחִין, דְּאֶתְמַר בְּהוּ (ישעיה יא ב)
 רוּחַ יְהו"ה, רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה, רוּחַ יְעֶזְרָה וּגְבוּרָה, רוּחַ
 דַּעַת וַיֵּרְאֵת יְהו"ה, רוּחַ יְהו"ה דָּא אֲוִיר קַדְמָא, רוּחַ
 חֲכָמָה וּבִינָה תְרִין סְפִירָן אֲבַתְרִיה, רוּחַ יְעֶזְרָה וּגְבוּרָה
 יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, רוּחַ דַּעַת וַיֵּרְאֵת יְהו"ה דָּא עֲמוּדָא
 דְּאַמְצָעִיתָא וּמַלְכוּתָא.

וְהָרִיחוּ בַיֵּרֶאֱת יְהו"ה דָּא רִיחַ נִיחָח, וּמָאִי נִיהוּ רִיחַ
 נִיחָח דָּא צְדִיק דְּבִיה נִיחָח, דְּנַח אִישׁ צְדִיק,
 אֲשֶׁה לִיהוָה דָּא נֶצַח וְהוּד, עֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (במדבר כח ב) אֵת
 קָרְבָּנִי לַחֲמִי לְאִשִּׁי, אִשִּׁי יְהו"ה אֶתְקָרִיא, עֲלִיָּהוּ
 אֶתְמַר (שיר ב ה) סִמְכוֹנִי בְּאִשִּׁישׁוֹת, (ישעיה כד טו) עַל כֵּן
 בְּאוּרִים כְּבִדּוּ יְהו"ה, (שיר ז ט) וְרִיחַ אֶפְרַיִם כְּתוּחִים, (משלי
 כה יא) תְּפֻחֵי זֶהָב בְּמִשְׁפִּיּוֹת כֶּסֶף, וְאֵינוֹן תְּרִי אוֹפְנֵי
 הַמְּרַכְבָּה, דְּתַלַּת דְּרָגִין אֵינוֹן, שְׂרָפִים וְחִיּוֹת וְאוֹפְנֵי
 קַדְשׁ, שְׂרָפִים תְּרִין דְּרוּעִין יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, חִיּוֹת גּוֹפָא

וברית, אופנים תירין (דף קז ע"ב) שוקין, מרכבה דכלהו
שכינה, בגין דאינון שית תיקונין מסטרא דאת ו',
דאיהו רוחא קדישא (נ"א דקודשא ברוך הוא). דדפיק
ומנשיב בכלהו.

מלכות מרכבה דילה כלילא מארבע רוחין, ודא איהו
רזא דו פרצופין, דאינון עשרה דפיקין,
דאינון ה' דנפיק מלבא, דאיהו הבל ה' ל"ב, ד' ארבע
מחנות, ד' חיות לכסא, ו' שית דרגין, דאינון שש
מעלות לכסא, דמתמן כל נשמתין בארע אצילות,
ולאו איהו האי כרסיא בארע בריאה, אלא בארע
אצילות, דשכינתא עלאה איהי כסא כבוד מרום
מראשון (ירמיה יז יב) דאיהו מלכות

ובהון יהה"ו ההי"ו (ס"א ההו"י) אתלבש בשית ספירן,
דאינון שש מעלות לכסא, י' אתלבש בחכמה
וסליק לעשרה, דאינון עשר גלגלים דכרסיא, א
לעילא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, ודא אייר
קדמון, ה' זעירא איהי לימינא, וחכמה לימינא נטיר
לה, ובהאי אתר יהו"ה בחכמה יסד ארץ, (משלי ג יט) ה'
לשמאלא אש על לבא, ו' רוחא דנשיב לגבה, ובעי
רחמי מינה דלא אוקידת עלמא, בגין דגרמי לה
דאתרחקא מבעלה, ומאריך רוגזהא.

וּלְזַמְנִין דִּיִּיתִי פּוֹרְקָנָא, אֲתַמַּר לְגַבִּי ו' דַּאִיהוּ דְּרָגָא
 דְּמִשָּׁה, מוֹלִיךְ לִימִין מִשָּׁה (ישעיה סג יב), לְסַמְכָא
 ה' דִּילִיָּה בִּימִינָא, וְדָא אִיהוּ חֵי יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר,
 בֶּקֶר דְּאַבְרָהָם, י' אָזִיל לְשִׁמְאַלָא וְזָקִיף לָהּ דִּילִיָּה, וְדָא
 אִיהוּ קָרְבֵּן עוֹלָה וְיוֹרֵד, וְרֹזָא דְּמִלָּה, יַעֲקֹב בְּהֵאֵי אֲתַר
 שְׂכַל אֶת יָדָיו, וּלְחַפִּימָא בְּרַמִּינָא.

אֲתַחֲנוּר י"ה לְשִׁמְאַלָא, דַּאיִנוּן שְׁמוֹר, ו"ה לִימִינָא
 דַּאיִנוּן זָכוֹר, וְדָא אִיהוּ זֶה שְׁמִי וְזֶה זְכָרִי (שמות
 ג טו) י"ה עִם שְׁמִי שְׁס"ה לְשִׁמְאַלָא, ו"ה עִם זְכָרִי רַמ"ח
 לִימִינָא, בַּפֶּסַח יְהוֹן ו"ה לִימִינָא, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה י"ה
 לְשִׁמְאַלָא, שְׁבוּעוֹת אֶחָיד בְּתַרְוֵיָּהּ וְדָא עֲמוּדָא
 דְּאַמְצָעִיתָא, הֵדָא הוּא דְּכָתִיב (בראשית כט כז) מִלָּא שְׁבוּעַ
 זֹאת וְנִתְּנָה לָךְ גַּם אֶת זֹאת, בֵּיה אֲשַׁתַּלִּים יְהוּ"ה, וְעִם
 כָּל דָּא לָא יְהֵא שְׁלָם אָלָא בְּבֵת זַוְגִיָּה דַּאִיָּה אֲדַנִּי,
 וּבָאֵן אֲתַר בְּסוּפָה, דַּאִיהוּ כ"ו ה"ס דַּאִיָּה יֵאֱהֲדוּנָה י",
 וְרֹזָא דְּמִלָּה וַיִּבֹא יַעֲקֹב שְׁלָם (שם לג יח) בֵּיהוּ"ה, מִיַּד וַיִּבֶן
 לוֹ בַּיִת דָּא סוּפָה, כְּמָה דָּאֵת אֲמַר (שם יז) וַיַּעֲקֹב נָסַע
 סָכְתָה וַיִּבֶן לוֹ בַּיִת.

בְּהֵהוּא זַמְנָא, מַה דְּהוּה אֲנִי יִשְׁנָה בְּגָלוּתָא, דְּאַסְתַּלֵּק
 דְּפִיקוּ דִּילָה שְׁלִימוּ דִּילָה, בְּהֵהוּא זַמְנָא אֲתַמַּר
 בְּשָׁכִינְתָא וְלִבִּי עַר, לְאַתְעָרוּתָא דְּפוֹרְקָנָא, וּבְהֵהוּא

זְמָנָא נְשִׁיב רוּחָא דְקוּדְשָׁא בָּהּ, דְּבְזֻמָּנָא דְרוּחָא
 דְקוּדְשָׁא לָא נְשִׁיב רוּחַ סְעָרָה נְשִׁיב, בְּאוּדְנָא שְׂמָאלָא
 דְלִבָּא, וַיִּכִּיל לְמַטְעֵי עֲלָמָא

וְהָאִי אִיהוּ דְאַתְמַר בֵּיהּ (יחזקאל א ד) וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה
 מִן הַצָּפוֹן, דְּסָעִיר גּוֹפִיָּה דְבַר נֶשׁ, דְאַתְמַר בֵּיהּ
 (ירמיה א יד) מִצָּפוֹן תִּפְתָּח הָרָעָה, וּבִתְהוּא זְמָנָא שְׁלֹטִין
 בְּעֲלָמָא כָּל רוּחִין וְשִׁדִּין וּמַזִּיקִין בִּישִׁין דְּמַחְבְּלִין עֲלָמָא
 דְּאִינוּן מְלָאכִי חֲבֵלָה, וְדָא דְפִיקוּ דְמַרְעָא דְסָלִיק
 בְּאֶשָּׁא דְגִיְהֵנָם דְּאִיהִי מָרָה, וּמַחְמָם לְגוֹפִיָּה דְבַר נֶשׁ,
 וּבִיהּ וַיִּמָּרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם, (שמות א יד) דְּאַבְרִין דְּאִינוּן
 יִשְׂרָאֵל, בְּעִבּוּדָה קָשָׁה דָּא כְּבֵד, דְּאִיהוּ כְּבֵד עַל עֶרְקִין
 (דְּמָרָה) דְּדָמָא, בְּחֹמֶר וּבְלִבָּנִים דָּא לִיחָא חוּרָא, דְּאִיהִי
 כְּבֵדָה עַל בַּר נֶשׁ, וּמִינָה יִתּוֹן לִיהּ כֶּמֶה מַרְעִין בִּישִׁין,
 דְּאִינוּן מִים הַזְּדוֹנִים דְּמַתְּגַבְּרִין עַל אַבְרִין דִּילִיָּה.

וּבְכָל עִבּוּדָה בְּשָׂדֶה דָּא דְפִיקוּ דְדָמָא, דְאַתְמַר בֵּיהּ
 (בראשית כה כז) אִישׁ יוֹדַע צִיד אִישׁ שָׂדֶה, וּמֵאִי נִיהוּ
 דְפִיקוּ דְדָמָא רוּחַ סְעָרָה, דְאַתְגַּבְּר בֵּיהּ דְמָא דְעֶרְקִין
 דְּכְבֵּד, דְּאִיהוּ עֲשׂוּ הוּא אָדָם (שם לו א), דְּעֶרְקִין דִּילִיָּה כִּי
 רְגִלֵּיהֶם לָרַע יָרוּצוּ וַיִּמָּהְרוּ לְשֹׁפוֹךְ דָּם (משלי א טז), אֲשֶׁר
 עָבְדוּ בָּהֶם בְּפֶרֶךְ (שמות א יד), דְפִיקוּ בְּמָרָה אוּכְמָא, דְּאִיהוּ
 יָבֵשׁ בְּרִיקְנִיָּא, וּבִגִּין דָּא אַתְמַר בֵּיהּ בְּפֶרֶךְ.

וְכִד אֶתְעֵבֵר רוּחַ סְעָרָה, כְּמָה דְּאֵת אָמֵר (זכריה יג ב) וְאֵת
 רוּחַ הַטּוֹמָאָה אֶעֱבִיר מִן הָאָרֶץ, אֶתְעֵר דְּפִיקוּ
 בְּהֵוָּא רוּחָא, עֲלִיָּה אֶתְמַר (תהלים לג ו) בְּדִבֵּר יְהוָה שָׁמַיִם
 נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָּל צָבָאָם, בְּהֵוָּא זְמָנָא הַבְּלִים
 דְּצִלוֹתִין סִלְקִין בִּיהַ בְּרוּחָא דְּקוּדְשָׁא לְגַבִּי עֵילָא,
 וִיתְעֵרוּ לְגַבִּיָּיהוּ הַבְּלִים עֲלָאִין, דְּאֶתְמַר בְּהוּ (דף קז ע"א)
 כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לִבְדּוֹ יַחֲיֶה הָאָדָם כּו', דְּאִיהוּ
 הֶבֶל דְּלָבָא דְּשְׁכִינְתָּא קִדִּישָׁא, לְהַב הַמְזִיבָת, וּמִיד
 דְּסִלִּיקַת בְּהַבְלִים דְּפּוֹמִיָּיהוּ דִּישְׂרָאֵל בְּצִלוֹתִין, קוּדְשָׁא
 בְּרִיד הוּא שְׂאִיל בְּגִינָה מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר (שיר ג ו)
 מִי בְּזֹאת עוֹלָה וְדָאִי

וּבְגִין דָּא אֵית הֶבֶל וְאֵית הֶבֶל, אֵית הֶבֶל דְּאֶתְמַר בִּיהַ
 (בראשית ד ב) וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל, וְאֵית הֶבֶל
 דְּצִלוֹתִין וּפּוֹלְחָנִין טָבִין, וְאֵית הֶבֶל דְּמִלִּין בְּטִלִּין מִלִּין
 רִיקָנִין, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (ירמיה י טו) הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה
 תַעֲתוּעִים בָּעֵת פְּקוּדָתָם יֹאבְדוּ, מֵאִי בָּעֵת פְּקוּדָתָם,
 אֶלָּא בְּזְמָנָא דְּאֶתִי פּוֹרְקָנָא וּפְקוּדָה לְיִשְׂרָאֵל, יֹאבְדוּ
 מַעֲלָמָא, הֶבֶל תַּעֲתוּעִים דְּתוּעִים לְבָנֵי נָשָׂא, וְרוּחָא
 דְּקוּדְשָׁא שְׁלִיט בְּעֵלְמָא, דְּאִיהוּ דְּפִיקוּ דְּאֶתְמַר בִּיהַ (שיר ה
 ב) קוֹל דּוֹדִי דּוֹפֵק, דְּפִיקוּ דְּסִלִּיק בְּגִלְגְּלֵי יִמָּא, דְּסִפִּינָה
 דְּאִיהִי לָבָא, וְכָל גְּלִיָּא עֲלִיָּהוּ אֶתְמַר, (יחזקאל א ב) אֵל אֲשֶׁר

יְהִיָּה שְׁמָה הָרוּחַ לְלָכָת יִלְכוּ, וּבְהוֹן הַחַיּוֹת רְצוּא וְשׁוּב,
רְצוּא תִּרִין וְשׁוּב תִּרִין, וְאִינוּן יְהוּ"ה, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (שם לו)
(ט) כֹּה אָמַר יְהוּ"ה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ.

שְׂכִינְתָא עֲלָה אֶתְמַר (ירמיה ה כב) אֲשֶׁר שִׁמְתִּי חוֹל גְּבוּל
לַיָּם, וְאִיהוּ תְּחוּמָא דְכָלְהוּ, כְּגִוּוּנָא דְתַחוּם
שִׁבְתָּ, וְכַד רְצִין גְּלִין בְּאַרְבַּע רוּחִין, מִיַּד דְּחִזְיִין
שְׂכִינְתָא דְאִיהוּ חוֹל לֵב (נ"א לַיָּם), דְּאִיהִי חוֹל דְּאֶסְחָר
לִימָא, אֶתְמַר בְּהוֹן וְשׁוּב, חֲזָרָאן לְאֶתְרֵיהוּ, וְאֵלִין
אַרְבַּע רוּחִין כַּד נָפְקִי מִן לְבָא, תְּנוּעָה דְלֵהוֹן אִיהוּ
לְאַרְבַּע סְטָרִין דְסַפִּינָה, תִּרִין בְּתִרִין כְּנַפֵּי רִיָּא, וְתִרִין
בְּתִרֵי בְּתִי לְבָא, וְתְנוּעָה דְדְפִיקוּ דְרוּחָא עָבִיד
תְּנוּעָתִיהּ, וְדְפִיק בְּנִקּוּדָה אַחַת אוּ תִרִין אוּ תִלַּת,
וְאֶתְחִזֵּר לְאֶתְרִיהּ, וּבְנִקּוּדִין דְדְפִיק אֶשְׁתְּמוּדַע דְפִיקוּ,
לְזִמְנִין דְפִיק זְמָנָא חֲדָא וְאֶתְחִזֵּר לְאֶתְרִיהּ, וְדְפִיקוּ דָא
אֶשְׁתְּמוּדַע בְּנִקּוּדִין דְאוּרִיָּתָא, בְּהֵהוּא זְמָנָא דְדְפִיק
בְּנִקּוּדָה חֲדָא לְתַתָּא אִיהִי חִיר"ק, וְאִם הִיא לְעִילָא אִיהִי
חִל"ם, כַּד אִיהִי בְּאַמְצָעִיתָא אִיהוּ שׁוּר"ק, אִם הִיא
לְעִילָא אַחֲזִי דְאֶתְגַּבֵּר אֶשָּׂא דְאִיהוּ חָם וְיָבֵשׁ וְאִיהוּ קָל,
דְּעִלִּיהּ אֶתְמַר (ויקרא ו ב) זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, וְאִם הוּא דְפִיק
נִקּוּדָה לְתַתָּא אִיהוּ חִיר"ק, וְנִחִית בְּמִיָּא דְאִיהוּ קָר וְלַח

ואיהו כבד, ואי דפיק נקודה באמצעיתא שר"ק דנשיב
(נ"א דנחית) ברוחא על מיא, ואחיד בתרוייהו ואיהו חם
ולח.

והאי איהו דנקיד זמנא חדא לעילא ואסתלק דפיקו,
או דפיק זמנא חדא לתתא ואסתלק דפיקו, או
דפיק זמנא חדא באמצעיתא ואסתלק דפיקו, ואם
דפיק תרי זמני דא בתר דא ואסתלק דפיקו, הא אינון
צר"י דדפיקו דלהון שוין, אבל דפיק נקודה חדא
לעילא ונקודה חדא לתתא דא בתר דא אינון שב"א,
ותרין נקודין, אינון אש ומים, לזמנין דא סליק ודא
נחית, כגון את המאור הגדול (לממשלת היום) ואת המאור
הקטן (לממשלת הלילה), (בראשית א טז) ולזמנין אינון שוין
ואינון שמים אש ומים, ולזמנין דפיק תלת דפיקין חד
לעילא ובתריה תניינא באמצעיתא ובתריה תליתאה
לתתא, הא תלת יסודין יתערונו ביה דאינון אש ומים
ורוח באמצעיתא ודא שר"ק, ואם דפיק תרין דפיקין
שוין דא בתר דא ונקודה בתר תרין לתתא הא אינון
סגו"ל, דאינון מים ואש רוח לתתא, ולזמנין דפיקו
בפותיא באריכו דא פת"ח, ולזמנין דפיק באריכו ונקיד
נקודה אבתריה דא קמ"ץ, באריכו אחזי רחמי.

אם זכו דפיקו דפיק באלין נקודין תשע, שכינתא

מֵאֲנָא לְכֻלָּהוּ עֲשִׂירִית לֹון, בְּגִין דְּבֵה כְּלִילָן כָּל אֲתוּון,
 וְאֲתוּון אֵינון לְגַבִּי נְקוּדִין כְּגוּפָא לְגַבִּי רוּחָא, וּבִין כָּל
 דְּפִיקוּ וּדְפִיקוּ (י' שְׁעוּרִיה דְּאִיהוּ שְׁעוּר קוּמָה), ו' שְׁעוּרִיה
 דְּאִיהוּ שְׁעוּר קוּמָה. (דף קז ע"ב) וְכֵד נְקוּדִין דְּפִקִין בֵּיה,
 אֵינון דְּפִקִין כְּלָהוּ דְּפִיקִין בְּנִיחָא בְּרַחֲמִי, וְכֵד לִית תַּמָּן
 ו' דְּפִקִין בְּמַהִירוּ, וְאֵינון דִּינִין דְּפִיקִין דְּדוּחָקָא בְּתַר
 דוּחָקָא, וְאֵינון (ירמיה ל ז) עֵת צָרָה הִיא לִיעֲקֹב וּמִמָּנָה
 יוֹשֻׁעַ.

וּמֵאֲנָא דְּנְקוּדִין אִיהוּ נֶפֶשׁ, נִשְׁמַתָּא אִיהִי כְּתֵר עַל
 כְּלָהוּ, וּמִינָה כְּתָרִין, דְּאֵינון טַעֲמִי תְנוּעָה
 דְּנְקוּדִין וְאֲתוּון, וְאִיהִי תִלְיָא בְּמַחֲשַׁבְתָּא, וְנְקוּדִין
 תִּלְיִין בְּאַמִּירָה, אֲתוּון בְּעֲשִׂיָּה, וְדָא אִיהוּ אוֹמֵר
 וְעוֹשָׂה, מְסֻטָּא דִּימִינָא אֲמִירָה, מְסֻטָּא דְּשְׂמָאלָא
 עֲשִׂיָּה, עֲמוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא כְּלִיל תְּרוּיָהוּ אוֹמֵר
 וְעוֹשָׂה, וּבִמְאִי אוֹמֵר וְעוֹשָׂה, בְּהוּיָה, דְּאַתְמָר בָּה (בראשית
 א ג) יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, יְהִי אוֹר יְהִי י' בְּאוֹר וְאַתְעֵבִיד
 אוֹר דְּאַחִיד בְּתְרוּיָהוּ בְּעֲמוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא.

וְאִית דְּפִיקוּ דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, דְּמַהֲאִי אֲתֵר יִצְר
 טוֹב וַיִּצְר רָע, וְאִיהוּ רָזָא דְּלֵהֵט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת
 (שם ג כד), דְּאַתְהַפֵּךְ מִמָּטָה לְנַחֲשׁ וּמִנַּחֲשׁ לְמָטָה, דְּפִיקוּ
 דְּיִצְר הַטוֹב אַחֲזִי בְּרִיאוּתָא וְאַסּוּוּתָא דְּכָל אַבְרִין,

וּדְפִיקוּ דִּיצֵר הָרַע אַחְזֵי מַרְעָא דְכָל אַבְרִין דְּגּוּפָא, וְכָל
מָאן דְּאֵלִים גָּבַר, אִי מִתְגַּבְּרִין זְכוּוֹן אֶתְהַפֵּךְ מִנַּחֲשׁ
לַמָּטָה, וּמִיד מַטָּה כָּלִפִּי חֶסֶד וְכָל גּוּפָא אֶתְסִי, וְאִם
מִתְגַּבְּרִין חוּבִין אֶתְהַפֵּךְ מִמַּטָּה לְנַחֲשׁ וְנָשִׁיךְ כָּל אַבְרִין
בְּכַמָּה נְשִׁיכִין דְּכֵאִיבִין וּמַרְעִין, בְּהֵהוּא זְמָנָא אֶתְמַר
בְּדְפִיקוּ, אִין קוּל עֲנוּת גְּבוּרָה וְאִין קוּל עֲנוּת חִלּוּשָׁה
קוּל עֲנוּת אֲנָכִי שְׁמַע (שמות לב יח), קוּל דְּעֲנוּיָא קוּל
דְּדְפִיקוּ דְּבִי מַרְעָא דְּגָלוּתָא אֲנָכִי שְׁמַע.

וְאִית דְּפִיקוּ מֵאִלְנָא דְּאִיהוּ בִּישׁ, לִית בֵּיה טַב כָּלֵל,
דְּמַנִּיה נָפִיק רוּחַ סְעָרָה, דְּאֶסְעִיר בֵּיה גּוּפִיה דְּבַר
נֶשׁ, וְאֶתְמַר בֵּיה (מלכים א יט יא) רוּחַ חֲזַק מִפָּרֶק הָרִים,
דְּאִינוּן גְּרָמִין דְּגּוּפָא, וּמִשְׁבַּר סְלָעִים, דְּאִינוּן צִלְעוֹת
דְּגּוּפָא דְּאִינוּן כְּגוּוֹנָא דְּסְלָעִים, וְהֵאִי אִיהוּ נָפִיק בְּזִדּוֹן
וְלִית לִיה מִשְׁקַל וְשִׁעוֹר, וּבִיה (יונה א ד) וְהֵאֲנִיָּה דְּאִיהוּ
גּוּפָא חֲשָׁבָה לְהַשְׁבַּר, וְהֵאִי דְּפִיקוּ סָלִיק וְנַחֲתִית בְּגִלִּי
יָמָא, דְּאִינוּן עֶשֶׂר כְּתָרִין תַּתָּאִין, כְּגוּוֹנָא דְּאִיהִי מַלְכוּת
קִדִּישָׁא הָכִי אִיהוּ מַלְכוּת חֵיִיבָא, כְּגוּוֹנָא דְּמִילָה הָכִי
אִיהִי עֲרָלָה, דְּתַמָּן סַמָּא"ל עֲרַל, וּבֵת זוּגִיָּה עֲרָלָה, נַחֲשׁ
וְאַשְׁת זְנוּנִים.

לְקַבֵּל תְּרֵי יָרְכִי קָשׁוּט מִסְטָרָא דְּמִסְאָבוּ תַּאוּמִיא"ל
תוּמִיא"ל, וּלְקַבֵּלִיָּהוּ אֶתְמַר (שמות טו ה) תַּהוֹמוֹת

יכסימו ירדו במצולות כמו אבן, לקבל עמודא
 דאמצעיתא איהו עוגיא"ל דמתמן עוג מלך הבשן,
 מסטרא דתרינ דרועין אינון (אגניא"ל) עזיאל, אגגיאל
 מתמן אגג, וביה פי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים (שם)
 א, עוזיא"ל, מתמן עזאזל, ומתמן עז"א ועזא"ל,
 ואיהו חזריא"ל, יכרסמנה חזיר מיצר (תהלים פ יד), ועליה
 אתמר (בראשית כז מ) ועל חרבך תחיה, ואיהו שעריא"ל,
 דמתמן רוח סערה, ואיהו עשו איש שעיר, ומתמן שער
 באשה ערוה, ועליה אתקף ההוא דאתמר ביה (שמות טו ב)
 עזי וזמרת י"ה ויהי לי לישועה, יהו"ה איש מלחמה
 יהו"ה שמו וגומר.

לקבל בינה דאתמר בה אלף בינה, אלין אלופי עשו,
 לקבל חכמה אדם בליעל איש און, לעילא
 כתריא"ל (נ"א כרתיא"ל) לקבל פתר עליון, ומתמן פרת
 לכל אלין דעברין על אורייתא, ואינון פתרין תתאין
 אינון קליפין לעשר ספירן, ועשר ספירן מוחא
 בגויהו, ואלין קליפין אינון מחיצה בין ישראל
 לאביהם שבשמים, באלין קליפין מתלבש קודשא
 בריך הוא ושכינתיה, לקיימא בשכינתיה (תהלים קג יט)
 ומלכותו בכל משלה, ולקיימא ביה (שם מז ח) כי מלך על
 כל הארץ אלהים, אבל לעילא באתריה אתמר (שם ח ה)

לא יגורך רע, אלא קליפין דיליה לעילא אינון לבושין
 מכמה גוונים שפירין דנהורא, דמנהון אתפשט קודשא
 בריך הוא בגלותא, ואתלבש באלין אחרנין, בגין
 לנטרא לישראל, דאינון מתלבשין באלין קליפין, ודא
 איהו (ישעיה סג ט) בכל צרתם לו צר (דף קט ע"א) וכו', בקדמיתא
 יהב לון בידא דשליח דאיהו גבריא, ולא הוה מזונא
 לסמאל ולמשריין דיליה אלא על ידי שליחא, בגין
 חובין דישראל אתלבש הוא בהון, וכביכול אתי ליה
 על ידי דקודשא בריך הוא, להאי אם ישראל אזלין
 בארע מישר ומקיימין אורייתא ופקודין דיליה, ואם חס
 ושלום לא מקיימין אורייתא ופקודין דיליה, יהיב עשר
 כתרין בידוי דסמא"ל, ולא צריך מזונא לא מידא
 דקודשא בריך הוא, כל שכן משליחא דיליה, ודא
 לפרעה דאמר (יחזקאל כט ג) לי יאורי ואני עשיתני, בגין
 דחזא כתרין נוכראין בידא דסמא"ל, דבקדמיתא כד
 הוה כתרין תתאין בידא דקודשא בריך הוא, מה כתיב
 בישראל (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם יהוה
 נקרא עליך, ובזמנא דאינון כתרין נוכראין בידא
 דסמא"ל, לא דחלין אומין דעלמא מישראל, ועבדין
 בהו פרעותיהו, עד שעתיא דפורקנא דיתקיים בהו
 (זכריה יג ב) ואת רוח הטומאה אעביר וכו', דאלין קליפין

גַּרְמִין אֶפְרָשׁוּתָא בֵּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבֵין יִשְׂרָאֵל,
וְדָא אִיהוּ רְזָא כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הָיוּ מִבְּדִילִים בִּינֵיכֶם
לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם (ישעיה נט ב), וְעַתִּיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאַעְבְּרָא אֱלִין קְלִיפִין, וּלְאַתְחַנְּנָה לְיִשְׂרָאֵל בְּמוֹחָא
מְלָגָאוּ, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (שם ל ב) וְלֹא יִפְנֶה עוֹד מוֹרִיךְ
וְהָיוּ עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיךְ, וְלֹא יִהְיֶה מְחִיצָה בֵּין
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתִּיהּ וּבֵין יִשְׂרָאֵל.

וּבְזִמְנָא דְעֶשֶׂר סְפִירָן מִתְלַבֵּשׁ בְּאֱלִין קְלִיפִין, אֱלִין
דִּידְעִין בְּקְלִיפִין עֲבָדִין אוֹמָאָה בְּשִׁמְהָן
וּבְהוֹיּוֹת דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֱלִין קְלִיפִין וּבְטָלִין
גְּזֵרָה, וְעַל אֱלִין קְלִיפִין אָמְרוּ דְצָרִיךְ הִבְדֵּלָהּ, דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אֶתְלַבֵּשׁ בְּהוֹן בְּיוֹמִין דְּחוֹל, וּבְשַׁבַּת אֶתְפַּשֵּׁט
מִנְהוֹן וְאֶתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁין דְּקֹדֶשׁ, וְעֲשֶׂרָה לְבוּשֵׁין אֵינּוּן
דְּקֹדֶשׁ, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (דברים לב יב) יְהו"ה בְּדָד יִנְחֶנּוּ וְאֵין
עִמּוֹ אֵל נֹכַר, בְּדָד עֶשֶׂר, כְּחוֹשְׁבֵן עֶשֶׂר קְלִיפּוֹת דְּחוֹל,
כִּד אֶתְלַבֵּשׁ בְּהוֹן אֶתְמַר (ויקרא יג מו) בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
מוֹשְׁבוֹ, בְּהֵיָא קְלִיפָה דְגָרִים בַּר נֶשׁ לְאַתְלַבֵּשׁא שֵׁם ה'
בֵּיהּ נָטִיל נִיקְמָא, וּבְגִין דָּא לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה
אֱלֹהֵיךְ לְשׂוֹא (שמות כ ז), וּבְגִין דָּא תִקְיֵנוּ בְּהִבְדֵּלָהּ
הַמְבְּדִיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל וּבֵין אֹר לְחֹשֶׁךְ, דְּלֹא יִחְבַּר
קְלִיפִין דְּחוֹל לְקְלִיפִין דְּקֹדֶשׁ, וְלֹא יַעֲבִיד לֹון תַּעְרוּבָת.

וְדָא אִיהוּ (ויקרא יט יט) שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע כְּלָאִים וּבְגָד כְּלָאִים
 שַׁעֲטָנוֹ, וְכָל מֵאֵן דְּעָרַב לֹון אֶתְמַר בִּיה (במדבר יט כ)
 אֶת מְקַדָּשׁ יְהו"ה טַמֵּא וְגוֹמֵר, דְּבִשְׁבַת דְּאֶתְפַּשֵּׁט
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֵאֲלִין לְבוּשִׁין וְאֶתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשִׁין
 דְּקוּדְשָׁא, לָא צָרִיךְ לְקַרְבָּא קְדָמוֹהִי (נ"א קְדָמִיהוֹן)
 לְבוּשִׁין דְּחֹול, דְּמוֹחָא לָא מְקַבֵּל טוּמְאָה, הֵדָא הוּא
 דְּכֶתִיב (ירמיה כג כט) הֲלֹא כֹה דִּבְרִי כָּאֵשׁ נָאִם יְהו"ה, דְּבִיה
 לָא יְכִיל לְאֶתְעָרְבָא שׁוּם עִירוֹב, אֶלָּא בְּלְבוּשִׁין
 דְּאֶתְלַבֵּשׁ בְּשַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב יְכִיל לְאֶתְעָרְבָא, וּבְגִינֵיהוּ
 מִנִּי לְמַעַבְדַּת הַבְּדִלָה, דְּלִתְתָּא אִית אֵילָנָא מְעוֹרַב טוֹב
 וְרַע כְּלָאִים, וְעָלִיהּ אֶתְמַר (בראשית ב יז) וַיַּעַץ הַדְּעַת טוֹב
 וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, בְּגִין דִּתְהוּא מוֹחָא דִּילִיה
 בְּבִרְיָא, יְכִיל לְאֶתְעָרְבָא עֲמִיה קְלִיפָה, אֲבָל מוֹחָא
 דְּאִיהוּ נְהוּרָא בְּאַרְחָא אֲצִילוֹת לָא יְכִיל לְאֶתְעָרְבָא עֲמִיה
 (נ"א בִּיה) שׁוּם תְּעָרוּבַת.

וְאִית אֵילָנָא דְּטוֹב וְרַע דְּקְלִיפִין, דְּאֵינוֹן גְּרַעֲיָנִין
 אֵינוֹן מְלָגָאוּ רַע, וּמוֹחָא דְּקִיק מְלָבָר טוֹב, וְאִית
 דְּמוֹחָא דְּקִיקָא מְלָבָר טַב וּמוֹחָא סְגִי בִישׁ מְלָגָאוּ, כְּגוֹן
 דְּהָבָא וְכֶסֶף זָעִיר מְצוּפָה מְלָבָר, וְעוּפָרַת סִיגִים
 מְלָגָאוּ, דָּא מוֹנִיטָא דְּשִׁקָּרָא, פּוּמִיה טַב וְלִבִּיה בִישׁ,

וְאִית דְּאִיהוּ קְלִיפָה מְלָבָר וּמוֹחָא מְלָגָאוּ, וְעַלֵּיהּ
אֲתַמַּר גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֲשֶׁךְ וְחֲשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר.

וְאִית אֵילָנָא לְתַתָּא דְעֵבוּדָה זָרָה, דְלִית לֵיהּ מוֹחָא
אָלָא קְלִיפָה מְלָגָאוּ וּמְלָבָר, וְעַלֵּיהּ אֲתַמַּר (תהלים

א ד) לֹא כֵן הָרָשָׁעִים כִּי אִם כַּמוֹץ אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ,
וְאִיהִי אֲשֶׁרָה דְנִטְעִין אוּמִין דְעַלְמָא קֳדָם עֵבוּדָה זָרָה,
דְּאִיבָא דִּילֵיהּ מוֹץ אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ, בְּזִמְנָא דִּיִּיתִי
מִלְכָּא מְשִׁיחָא (דף קט ע"ב) עֲתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַעֲבְרָא

כָּל אֱלִין קְלִיפִין לְעֵילָא וְאַמְצָעִיתָא וְתַתָּא, וְלֹא יִהְיֶה
עֲרֻבּוּבֵיָא בְּפַמְלִיָּא דְלְעֵילָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא (דברים לב יב)

יְהוֹ"ה בְּדָד יִנְחֵנוּ לְיִשְׂרָאֵל וְאִין עֲמוֹ אֵל נֹכַר, בְּהֵהוּא
זְמַנָּא (בראשית ד ב) וְתוֹסֵף לְלָדֶת, אִיתוּסָף רוּחָא דְקוּדְשָׁא
עַל יִשְׂרָאֵל, הֵדָּא הוּא דְכָתִיב (יחזקאל לו כו) וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב

חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֶּן בְּקִרְבְּכֶם,

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בס"א)

רַבִּי אֲלֻעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הָווּ אֲזֻלִּי בְּאַרְחָא, אֲזִדְמֵן רַבִּי אֲלֻעָאִי עִמָּהוֹן,
אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֲלֻעָזָר שְׁמַעְתָּ בְּהָאִי קָרָא אֲמַאי אֲתַמַּר בֵּיהּ
אֶת אֶת תְּרֵי זְמַנִּי, בְּתַר דְּאָמַר וְתוֹסֵף לְלָדֶת אֶת אַחִיו, מַאי אֶת הָבֵל,
וְהָא תְּלַת רַבּוּיִן הָבָא, תְּרִין אֶתִּין רַבּוּיִן, וְתוֹסֵף לְלָדֶת רַבּוּיָא, הָא
תְּלַת רַבּוּיִין, אָמַר לֵיהּ שְׁמַעְנָא דְתְּלַת רַבּוּיִין אֱלִין אֵינוֹן תְּלַת טַפִּין
דְּאֲזִדְרִיקוּ מֵאֲדָם קְדָמָא (נ"א קְדָמָא דְאֲתַמַּר בְּהוֹן אֱלֹהִי), אָמַר לֵיהּ

וְהָא אָנָּא שְׁמַעְנָא (בראשית ב ד) אֱלֹהִי תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ תִּמְן
תה"ו, אָמַר לִיה וּדְאִי הָכִי הוּא, דְּמִתְמָן הָוָה קִין יְסוּדִיָּה וְעִקְרִיָּה קָדָם
דְּאִתָּא לְעֵלְמָא, אָמַר וּדְאִי רָזָא עֲלָאָה אֲתַגְלִיָּא דְלֹא שְׁמַעְנָא עַד
הַשְׁתָּא.

אָמַר לִיה אִם בֶּן אֱלִין טְפִין דְּאֲתוֹסְפוּ הָבֵא מֵאִי נִינְהוּ, אָמַר וּדְאִי עַל
אֱלִין תִּלְת טְפִין שְׂרִיין תִּלְת חֲכָמוֹת, חַד אִיהוּ חֲכָמַת הַמַּחְשָׁבָה,
וְתַנְיָנָא חֲכָמַת הַדְּבוּר, וְתִלְיָתָא חֲכָמַת הַמַּעֲשֶׂה, וְאִינוּן תִּלְת עֲלָמִין
סְתִימִין, תִּלְת טְפִין דְּתִלְיִין מִן מוֹחָא עֲלָאָה סְגוּל קָרִינֵן לִיה, וְאִית
תִּלְת עֲלָאִין עֲלִיָּהוּ דְּתִלְיִין מִמוֹחָא סְתִימָא דְּעִתִּיקָא דְּעִתִּיקוֹן, וְאִינוּן
סְגוּלָּתָא, תִּלְת עֲלָאִין אֲתַרְמִיוּ בִּי עֲלָאָה דְּאִית לָהּ קוּצָא לְעִילָא
וְקוּצָא לְתַתָּא וְגוּ בְּאַמְצַעִיתָא, וְתִלְת טְפִין תַּנְיָנִין דְּאִינוּן סְגוּל מִן י'
תַּתָּאָה, וְרָזָא דְּמִלָּה בְּרֵאשִׁית, תִּלְת מַאֲדָם קְדָמָאָה, וְתִלְת מַאֲדָם
תַּתָּאָה, וּבְאֱלִין תִּלְת נְקוּדִין אֲתַמַּר (ישעיה מד ו) אָנִי רֵאשׁוֹן וְאָנִי אַחֲרוֹן
וּמִבְּלַעְדִּי אֵין אֱלֹהִים, וְאֱלִין אִינוּן תִּלְת גְּלָגוּלִין דְּאָדָם קְדָמָאָה,
דְּתִלְת טְפִין דְּאֲזַדְרִיקוּ בְּתִלְת אַבְהֶן, דְּבַהוֹן.

יְבָרְכֵךְ יְהוָה יֵאָר יְהוָה יֵשָׁא יְהוָה, וְתִלְת תַּנְיָנִין בְּבְרִית וְתַרִּי סְמְכִי
קְשׁוּט, דְּנַח שֵׁם וְיִפֹּת מִתְמָן הָוּ, דְּאֲתַמַּר בֵּיה נַח אִישׁ צְדִיק
מִסְטָרָא דְּצְדִיק חַי עֲלָמִין, שֵׁם וְיִפֹּת, מִסְטָרָא דְּתַרִּין סְמְכִי קְשׁוּט, וְרָזָא
דְּמִלָּה הָבֵא, (משלי ד ד) מָה שָּׁמוּ וּמָה שֵׁם בְּנוּ כִּי תִדַּע, מָה שָּׁמוּ בְּאִימָא
עֲלָאָה דְּתִמָּן חֲכָמָה, וּמָה שֵׁם בְּנוּ בְּאִימָא תַּתָּאָה אֲשֶׁתְּמוּדְעָא, אָבֵל
תִּלְת גְּלָגוּלִין בְּתִלְת אַבְהֶן, וְתִלְת בְּתִלְת סְמְכִין דְּלְתַתָּא, וְאֱלִין שִׁית
הָווּ עֲתִידִין לְמַהוּי תִּלְת בִּשְׁת וְתִלְת בְּהֶבֶל, אֱלֹא דְּפֶרַח י' מִשְׁת דְּאִיהִי
נְקֻדָּה כו'. (ע"כ מ"א).

ועוד ותוסף ללדת את אחיו את הבל, רבי יוסי ורבי
אלעאי הוו אזלי בארחא, אנדמן רבי אלעזר
עמהון, אמרו ודאי עלך אתמר (בראשית כח יא) ויפגע
במקום דאערענא בשכינתא, אמר לון עלייכו אתמר
(שם לב ב) ויפגעו בו מלאכי אלהי"ם, מאי מלאכי
אלהי"ם, אלין דאתמר בהון (תהלים קד ד) עושה מלאכיו
רוחות, דרוחין דילכון מרוחא דקודשא בריך הוא, (נ"א
דקודשא) חדו פלהו בארחא. אמר רבי יוסי לרבי אלעזר
מאי ותוסף ללדת את אחיו את הבל, ועוד מאי אתא
לרבות ותוסף, ותרינ אתין את אחיו את הבל.

אמר ליה ודאי ותוסף דא תוספת רוחא דקודשא
דאיהו עמודא דאמצעיתא, מתמן אתוסף ליה
רוחא דקודשא, תרינ אתין לרבות ביה נשמתא ונפשא
משכינתא עלאה ותתאה, ומאי הוה תוספת על רוחא
דא חכמה מאדם עלאה.

אמר רבי יוסי שמענא דתלת רבויין אלין, אינון תלת
טפין דאזדריקו ממוחא סתימא דכל סתימין,
ואלין אינון תלת גלגולין, ואלין תלת טפין, שמענא
דאינון לקבל תלת נשים, דאתמר בהון (משלי יד א) חכמות
נשים בנתה ביתה, דחד אופה וחד עורכת וחד מקטפת,
לההיא דאתמר בה (במדבר טו ב) ראשית עריסתיכם חלה,

וְדָא חֲלָה דְפִסַּח דְּאִיְהִי סְגוּלַתָּא, אִיְהִי טַפָּה קַדְמָאָה
וּמִינָה אֲזִדְרִיקוּ תְּלַת טַפִּין, וְאִינוּן תְּלַת יוּדִין י' י' י'
דְּאִינוּן סְגוּלַתָּא וְדָא, וְאִינוּן י' יְבָרְכֵךְ י' יָאֵר י' יִשָּׂא,
וּבְאֵן אַתֵּר אֲזִדְרִיקוּ בְּתַלַּת אַבָּהּ, דְּתַמֵּן נַחֲתִית אָדָם
בְּתַלַּת גְּלָגוּלִין, וּמֵאֵן אַתֵּר אֲזִדְרִיקוּ מֵהֵהוּא דְנַחֲתִית בְּהוּן
(דָּא יד"ו) מִסְטָרָא דְחֻכְמָה עֲלָאָה.

וְלִקְבֹּל תְּלַת טַפִּין אֵלִין תְּקִינוּ תְּלַת מִצּוֹת בַּפִּסַּח, חַד
(דף קי ע"א) מִצָּה דְלַעֲיֵלָא לְבָרְכָא בָּהּ הַמּוֹצִיא,
תְּנִינָא לָחֶם מִשְּׁנָה, תְּלִיתָאָה לָחֶם עוֹנֵי בִלָּא מְלָחָא,
דְּהָא אַתְּמַר (ויקרא ב יג) עַל כָּל קָרְבַּנְךָ תִּקְרִיב מֶלֶח, בְּגִין
דְּאִיְהִי מִצָּה פְּרוּסָה, כְּגֻוּנָא (דניאל ה כח) דְּפָרִיס פְּרִיסַת
מְלָכוּתְךָ, עַד דְּתֵהֵא שְׁלִימָה לָא צָרִיךְ לְקָרְבָּא עֲלָהּ
מֶלֶח, דְּאִיְהוּ חֲל"ם, וּמֵאִי נִיְהוּ חֲלָם אֲמַצְעֵי (דְּכָלְהוּ תְּלַת),
תְּלַת טַפִּין עֲלָאִין אִינוּן סְגוּלַתָּא, דְּתַלְיִין מְמוּחָא
סְתִימָא עֲתִיקָא דְעֲתִיקִין.

תְּלַת טַפִּין אֲזִדְרִיקוּ בְּגוּלְגֻלְתָּא מְמוּחָא תְּנִינָא וְאִינוּן
סְגוּלָּה, בְּאֵן אֲזִדְרִיקוּ, בְּתָרֵי סְמִכֵי קָשׁוּט וּבְרִית,
דְּאִינוּן לְקַבְּלֵיהוּ נַח שֵׁם וַיִּפֹּת, נַח אֲזִדְרִיק בְּצַדִּיק,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ו ט) נַח אִישׁ צַדִּיק, שֵׁם וַיִּפֹּת
בְּתָרֵי סְמִכֵי קָשׁוּט, וְעַלֵּיהוּ אַתְּמַר בְּרָא שֵׁית, תְּלַת
טַפִּין עֲלָאִין דְּאִינוּן סְגוּלַתָּא, דְּאֲזִדְרִיקוּ מְמוּחָא

סְתִימָא, אִינוּן קוּצָא דָּאֵת י' לְעִילָא וְקוּצָא דִּילָה
 לְתַתָּא, וְגוּ בְּאַמְצָעִיתָא דִּילָה, מוּחָא דְאַזְדְּרִיקוּ תְּלַת
 טִיפִין אֵלִין מִינָה, אִיהִי י', וְדָא י' דְּאִיהִי לְעִילָא מֵאֵת
 א, י' לְתַתָּא מִן א מוּחָא תְּנַיִנָא, וְתַלְת טִיפִין דְּאַזְדְּרִיקוּ
 מִינָה אִינוּן סְגוּ"ל, תְּלַת טִיפִין דְּאָדָם קְדַמָּא דְּאִינוּן
 תְּלַת גְּלָגוּלִים, וְתַלְת דְּאָדָם תְּנַיִנָא תְּלַת גְּלָגוּלִין.

מֵאֵן אָדָם עֲלָאָה וְאָדָם תְּנַיִנָא, אָלָא (משלי ל ד) מֶה שְּׁמוּ
 וּמֶה שְּׁם בְּנוֹ, מֶה שְּׁמוּ אָדָם עֲלָאָה, מֶה שְּׁם בְּנוֹ
 אָדָם תְּתַאָה, וְתִרְוִיָּהּ אֶתְרִמִּיזוּ בְּהֵוָּא קָרָא דְּאִמֵּר
 מִשָּׁה, (שמות ג יג) וְאָמְרוּ לִי מֶה שְּׁמוּ מֶה אִמֵּר, תְּלַת טִיפִין
 חַד אוֹפָה בְּמוּחָא דְּאִיהִי לְקָבֵל יְמִינָא, דְּאִיהִי אוֹפָה
 דְּאִיהִי שֹׁר הָאוּפִים, וְחַד עוֹרְכַת דָּא מוּחָא דְּאִיהִי
 מִסְטָרָא דְּשִׁמְאָלָא, דְּאִתְּמַר בָּהּ (משלי ט ב) אֵף עֲרֹכָה
 שְׁלֹחָנָה, וְהָא אוּקְמוּהוּ שְׁלֹחַן בְּצִפּוֹן לְקָבֵל לְבָא, וְחַד
 מְקַטְפַת לְקָבֵל מוּחָא דְּאִיהִי לְאַחוּרָא כְּלָפִי כְּתָף, וְלְקָבֵל
 אֵילִין תְּלַת טִיפִין אִינוּן תְּלַת יוּדִין דְּאִינוּן בְּיוֹ"ד ה"י וְאוּ
 ה"י, דְּמַעֲיָדִין עַל עֲלַת כָּל הָעֲלוֹת, דְּעֲלִיָּה אֶתְמַר (ישעיה
 מד ו) אֲנִי רִאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדִּי אֵין אֱלֹהִים,
 דְּאִיהִי רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדִּי אֵין אֱלֹהִים.

וּמִשִּׁית תְּקוּנִין אֵלִין בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַבְרִי

לְשֵׁת, לְמַהוּי שְׁמִיָּה שִׁית, לְמַהוּי בֵּיה תִּלְת גִּלְגּוּלִין
דְּאָדָם וּתְלַת דְּהֶבֶל, אֶלָּא דְּפִרְח י' מִשֵּׁת דְּאִיָּה נִקּוּדָה
אַבְן שְׁתִּיָּה דְּמִתְמָן הוּשְׁתַּת עָלְמָא.

וּבִהְאִי י' חָב יוֹסֶף, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית מט כד) וַתֵּשֶׁב
בְּאִיתָן קִשְׁתּוֹ וַיִּפְּנוּ זְרוּעֵי יָדָיו, מֵאִי וַיִּפְּנוּ,
דְּאַזְדְּרִיקַת טִיפָּה דְּאִיָּה י' בֵּין עֶשֶׂר אֶצְבָּעָאן,
וְאַתְּפְּלִיגַת לְעֶשֶׂר נִיצוּצִין דְּאַזְדְּרִיקוּ מִקִּשְׁת דְּאִיָּהוּ
בְּרִית, וּבָאן אַתְר אֲזְדְּרִיקוּ בַּעֲשָׂרָה הֲרוּגֵי מַלְכוּת, אָמַר
לִיה, וְהָא שְׁמַעְנָא דַּעֲשָׂרָה הֲרוּגֵי מַלְכוּת בְּנֵי יַעֲקֹב הָווּ,
אָמַר לִיה חֵם וְשָׁלוֹם, אֶלָּא בְּדִיוקְנֵיהּ הָווּ.

אָמַר לִיה וּמָאן גָּרִים דְּאַזְדְּרִיקוּ תַּמָּן, אָמַר לִיה דִּיוקְנָא
דְּאַבוּה דְּאַזְדְּמָן לְגַבִּיה, דִּהְוָה דִּיוקְנָא דְּאָדָם
קְדָמָאָה, דָּא גָּרִים דְּאַזְדְּרִיקוּ לֹון, וְנַעֲץ צְפָרְנִיו בְּקֶרְקַע
וּבִרְח גְּרַמִּיָּה, וְלֹא אֲזְדְּרִיקוּ (בְּהֵיא זִוְנָה, דָּאִי לֹא דְּאַתְחִיזִיאַת
לִיה דִּיוקְנָא דְּאַבוּה לֹא הָווּ אֲזְדְּרִיקוּ הָכִי, וְדִיוקְנָא דְּאַבוּה גָּרַם דִּהְהִיא
טָפָה וַיָּנָם וַיֵּצֵא חֲחוּצָה, וְלֹא בַּעֲבִירָה, וּבְשֹׁכֵר וַיָּנָם), (נ"א בְּהֵיא
זִוְנָה, דָּאִי הָוָה זָרִיק לֹון בְּהֵיא זִוְנָה, הָווּ יִשְׂרָאֵל טָבְעִין בְּיָמָא, וְלֹא
לְמַגְנָא אוּקְמוּהָ קְדָמָאִין, בְּשֹׁכֵר וַיָּנָם). (דף קי ע"ב) הֵיָם רָאָה וַיָּנָם
(תהלים קיד א), וְאִי לָא, לָא הָווּ נִפְקִין יִשְׂרָאֵל מִן יָמָא,
וְאִיָּהוּ קָבִיל עוֹנְשִׁיָּה בְּאַלִּין עֲשָׂרָה הֲרוּגֵי מַלְכוּת, דִּהְוּ
עֲתִידִין לְמִיפֵק מִיָּנִיָּה עֲשָׂרָה שְׁבָטִין, וּבְגִין דָּא הָווּ

עֲשָׂרָה הָרוּגֵי מַלְכוּת כְּגֻוּנָא דְעֲשָׂרָה שְׁבִטִין דִּהְווּ
עֲתִידִין לְמִיפָק מִנִּיהּ, וְהוּוּ חֲשַׁבִין חֲבָרִיא דְעֲשָׂרָה בְּנֵי
יַעֲקֹב הֵווּ.

אָמַר לִיה אִם כֵּן מָאן יְהִיב רָזָא דָא בִשְׁת, (אָמַר לִיה
נִשְׁמַתְהוּן דְּצִדִּיקָא אֲתִבְרִיאוּ קֳדָם דְּאֲתִבְרִי עֲלָמָא כְּמָה
דְּאוּקְמוּהָ קְדָמָאין), (נ"א כמ"ש בְּרֵאשִׁית, אֵין רֵאשִׁית אֵלָא נִשְׁמָה,
וכו' ע"י לְקַמֵּן קִיב ע"א), אָמַר לִיה בְּגִין דָּא אָמַר קָרָא (ישעיה
מו') מַגִּיד מִרְאשִׁית אַחֲרִית, וּבְגִין דָּא שֵׁת אִיהוּ סִיּוּמָא
דְּאַתּוּן, וּמִינֵיהּ אֲשֶׁתְּמוֹדֵעָאן רִישָׁא דְאַתּוּן דְּאִיהוּ
א"ב בָּא"ת ב"ש, וְעוֹד שֵׁת, ש' דִּילִיה אֵינּוֹן תִּלְת עֲנָפִי
אֵילָנָא לְעִילָא, וְאִיהִי שֶׁרֶשׁ לְתַתָּא, וְאַחֲזִי בְּהוֹן תִּלְת
גְּלָגוּלִין לְעִילָא, וְתִלְת לְתַתָּא.

ת' תַּפְּאֶרֶת [ש'] שָׁלוֹם, כְּלִיל שֵׁת סְטָרִין, וְדָא דְרָגָא
דְּמִשָּׁה, כְּלִיל תִּלְת אֲבָהֶן וְתִלְת דְּרָגִין תַּחֲוֹתֵיהּ,
וְאֵינּוֹן גְּלָגוּלָא דְּאָדָם, שֵׁת אֲנוּשׁ הָבֵל, נַח שֵׁם יֶפֶת,
וּמִשֵּׁת וְאַנוּשׁ אֲתִיחֶסּוּ כָּל דְּרִין, הֵדָא הוּא דְּכֶתִיב (בראשית
ד כו) אֹז הוּחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהו"ה, אֹז הָהוּא דְּאַתְמָר בִּיה
(שמות ב י) (כִּי מִן הַמִּים מְשִׁיתָהוּ), אֹז הוּחַל לְמִיתִי בְּגְלָגוּלָא,
הָהוּא דְּאַתְמָר בִּיה (שם טו א) אֹז יִשִּׁיר מִשָּׁה.

וּבְגִין דָּא שֵׁת מִתְּמָן הוֹשְׁתַּת עֲלָמָא, וּבְגִין דָּא כִּי שֵׁת
לִי אֱלֹהִים זֶרַע אַחֲר תַּחַת הָבֵל, (בראשית ד כה)

דַּאֲתַמַּר בֵּיתָּה בְּשֶׁגֶם זֶה הָבֵל, וְאִיּוֹב עָלֶיהָ אָמַר (איוב לח לו)
 מִי שֶׁת בַּטּוּחֹת חֲכָמָה, חֲכָמָה מִי"ם עֲלִיוֹנִים, מִתַּמָּן
 אֲתַמְשֶׁךְ, וּבִגִּין דָּא פִי מִן הַמַּיִם מְשִׁיתִיהוּ, ש תִּלַּת
 אֲבָהֶן, וְדָא מ"ש מִן מִשָּׁה, ה' שְׁכִינְתָּא תַתָּא, הָבֵל ה'
 ל"ב.

וְכַפֵּל שְׁמִיָּה תִרִין זְמַנִּין מִשָּׁה מִשָּׁה (שמות ג ד), לְאַחַדָּא
 בְּתִרִין הֵהִי"ן ה' עֲלָאָה ה' תַתָּא, וְלְאַחַדָּא בְּתִלַּת
 עֲנַפִּין וּבְתִלַּת שָׁרְשֵׁין דְּאִינוּן שִׁית, תִּרִי זְמַנִּין מ"ה
 מִמִּשָּׁה אִיהוּ אַחְזִי רִזָּא (משלי ל ד) מֶה שָׁמוּ וּמֶה שָׁם בְּנוּ,
 דְּבְתִלַּת אֲבָהֶן אֲתַלְבֵּשׁ מ"ה דְּלַעֲיָלָא, וּבְתִלַּת דְּרָגִין
 דְּלַתָּא מ"ה דְּלַתָּא, וּמִשָּׁה כָּלִיל תַרְוִיָּהוּ, אִיהוּ
 מֶרְכָּבְתָּא שְׁלִימָתָא עֲלָאָה וְתַתָּא, כְּגֻוּנָא דָּא ש מִן
 מִשָּׁה תִלַּת אֲבָהֶן, דַּאֲתַמַּר בָּהּ (יחזקאל א י) וּפָנִי אֲרִיָּה אֶל
 הַיָּמִין וּפָנִי שׁוֹר וּפָנִי נֶשֶׁר כּו', מ"ה דְּמִשָּׁה וּדְמוּת
 פְּנִיָּהֶם פָּנִי אֲדָם, וּבִגִּין דְּאִיהוּ מֶרְכָּבָה לְעִילָא וְתַתָּא,
 אָמַר (שמות ג יג) וְאָמְרוּ לִי מֶה שָׁמוּ מֶה אָמַר אֲלֵיהֶם,
 אֲדַהֲכִי הָא רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹדָאִי וְרַבִּי יְהוּדָה וּשְׂאָר
 חֲבֵרֵיָּא קָאָתוּ, אָמַר לָהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּמֵאֵי עֶסְקִיתוּ,
 אָמְרוּ לִיָּה שְׁמַעֲנָא בָּךְ וְאֲתִינָא לְגַבְךָ, דְּשְׁאִילָנָא עֲלֶךְ
 לְכָל חֲבֵרֵיָּא וְלֹא אֲשַׁכְחָנָא מָאן דְּאוֹדַע לָן מִינְךָ, עַד

דאָרענא ברבי יוסי ורבי אלעאי ורבי אלעזר דהו
מתעסקין ברזא דהבל בכל גלגולין דיליה.

אמר רבי שמעון ודאי עובדא דצדיקיא לעילא תליא,
ותמן אשתמודע כלא, ואתערוותא דלתתא גרים
אתערוותא דלעילא, בודאי רזא דגלגולא באתר חד
איהו, וכל גלגולים אינון כגוונא דגלגלים דסלקין
ונחתין, וגלגל חד איהו קבוע באמצעיתא בינייהו,
ואיהו לא מתנענעא הכא והכא.

ורזא דמלה הא אוקמוה, (קהלת א ד) דור הלך ודור בא
והארץ לעולם עומדת, דאיהי קביעא בינייהו

(כגוונא דא, נפש איהו בקביעו דגופא, ורוחא סלקא ונחתא בגופא
ומתפשטא בכל ורידי דלבא, כבר אמרנא דגלגולים אינון כגוונא
דגלגלים דסלקין ונחתין בגלגול חד), כגוונא דא נפש איהי
בקביעו דגופא, ורוחא נחתא וסלקא בגופא,
ומתפשטא בכל ורידי דלבא דמתנענעין, הדא הוא
דכתיב (יחזקאל א ב) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו,
אבל נפשא קביעא בלבא, כאתתא דאיהי קביעא
בביתא, הדא הוא דכתיב (תהלים קיג ט) מושיבי עקרת
הבית, ובעלה (בראשית ח ז) ויצא יצוא ושוב, הכי דור הולך
ודור בא, דא עמודא דאמצעיתא, איהו אזיל ואתי
בגלגולא, אבל שכינתא לעולם עומדת, איהי לא

אֲזָלָא בְּגִלְגּוּלָא, וְלֹא אֶתְרַכִּיבַת בְּאַתֵּר אַחֲרָא, וּבְגִין (דף
 קיא ע"א) דָּא אֶתְמַר בֵּהּ, (תהלים קכח ג) אֶשְׁתַּךְ כְּגִפֶּן פְּרִיָּה, מַה
 גִּפֶּן לֹא קִבִּילַת הֶרְפָּבָה מִמִּין אַחֲרָא מִכָּל אֵילָנָא
 דְּעֵלְמָא, הָכִי שְׁכִינְתָא לֹא קִבִּילַת עָלֶיהָ הֶרְפָּבָה אַחֲרָא
 בְּעֵלְמָא אֲלֵא מִבְּעֵלָה

קָמוּ כָּלְהוּ חֲבֵרְיָא וְאֶשְׁתַּטְּחוּ קָמִיָּה, וְאָמְרוּ אֵלּוּ לָא
 אֶתִּינָא לְעֵלְמָא אֲלֵא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי, פִּתַּח וְאָמַר
 וּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבֵא הַשֶּׁמֶשׁ (קהלת א ה), וּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ דָּא
 עֲמוּדָא דְּאֻמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ מִלְּשָׁה בְּדִיוֹקְנִיָּה, וּזְרַח הָדָא
 הוּא דְּכֶתִיב (דברים לג ב) יְהו"ה מְסִינִי בָּא וּזְרַח מִשְׁעִיר לָמוּ,
 וּבֵא הַשֶּׁמֶשׁ כֹּד אֶתְכַנֵּיִשׁ מִלְּשָׁה, וְעַם כָּל דָּא דְּאֶתְכַנֵּיִשׁ
 אֶל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זֹרַח הוּא שָׁם, וְדָא יְהוֹשֻׁעַ דִּהְוָה
 כְּגִוּוֹנָא דְּסִיְהָרָא דְּאִיָּהּ שְׁכִינְתָּא.

וְעוּד וּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ דָּא מִלְּשָׁה, כֹּד יִיְתִי בְּגִלְגּוּלָא בְּצַדִּיק
 גָּמוּר, וְכֹד לֹא אִיהוּ בְּצַדִּיק גָּמוּר וּבֵא הַשֶּׁמֶשׁ,
 אֶתְכַנֵּיִשׁ מִנִּיָּה, וְאֲזַל וְאֶתִּי בְּגִלְגּוּלָא עַד דְּאֶשְׁכַּח
 אֶתְרִיָּה, וּבְגִין דָּא אֶל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זֹרַח הוּא שָׁם.

וְעוּד וּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאֵן אֶתֵּר,
 בְּבֵר נֵשׁ דְּשְׁכִינְתָּא עֲמִיָּה, כְּמָה דְּאֶתֵּר אָמַר (שמות

כא) בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר אֶת שְׁמִי וְגוֹמֵר, וְתִרְגָּם
 אֲנִקְלוֹס בְּאַתֵּר דְּתִשְׁרִי שְׁכִינְתִּיהָ תָּמָן, וְאִי לִית שְׁכִינְתָּא

תַּמָּן וּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ, אֶתְכַנֵּשׁ מִנִּיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וְאַשְׁתָּאֵר בַּחֲשׂוֹכָא וְשִׁלְטִין עֲלֵיה פִּמָּה מַחְבְּלִין וְכַמָּה
 יְסוּרִין בִּישׁוּן, דְּלֹאוּ אֵינוֹן יְסוּרִין שֶׁל אֶהְבָּה, הִדָּא הוּא
 דְּכַתִּיב (דברים לא יז) עַל כִּי אֵין אֱלֹהִי בְּקֶרְבִי מִצְאוֹנִי
 הִרְעוֹת הָאֱלֹהִי, דְּאֵלִין רַעוֹת מִמֶּנּוּ עַל כָּל עֵתִין וְרִגְעִין,
 דְּעֲלִייהו אֲתַמָּר (איוב ז יח) וְתַפְקְדֵנוּ לְבִקְרִים לְרִגְעִים
 תְּבַחְנֵנוּ, וְזֵהוּ שְׁאֲמַר דָּוִד (תהלים לא טז) בְּיָדְךָ עֲתוֹתַי וְגוֹמַר,
 וּמֵאֵן גָּרִים דְּלֹא שְׂרִיא שְׂכִינְתָּא עֲלֵיהּ, וְלֹא נֶהִיר
 שְׁמִשָּׁא עֲלֵיהּ, בְּגִין הֵבֵל דְּשִׁקְרָא וּמֵלִין דְּשִׁקְרָא דְּנַפְקִין
 מִפּוֹמּוּי, וּבְגִין דָּא (קהלת ח יד) יֵשׁ הֵבֵל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל
 הָאָרֶץ, אֵית הֵבֵל וְאֵית הֵבֵל, אֵית הֵבֵל מִמָּאֲרֵי דְּשִׁקְרָא
 דְּאֲתַמָּר בִּהוֹן (ירמיה י טו) הֵבֵל הֵמָּה מַעֲשֶׂה תַעֲתוּעִים,
 דְּאֵינוֹן תוּעִים בַּעֲבוּדָא דְּשִׁקְרָא.

וְיֵשׁ הֵבֵל דְּאֲתַמָּר בִּיהּ, (דברים ח ג) כִּי עַל כָּל מוֹצָא פִּי
 יְהוָה יִתְּיָה הָאָדָם, וְדָא הֵבֵל דְּאוּרִיתָא, דְּאִיהוּ
 חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, מִן ב' דְּבִרָא שִׁית עַד ל' לְעֵינֵי כָּל
 יִשְׂרָאֵל, וְדָא הוּא הֵבֵל, וְהָא שִׁית אֵינוֹן עִם זֶה סֵפֶר,
 אֵלָא דָּא ו' דְּאִיהוּ קוּל דְּסִלִּיק בְּהֵבֵל דְּאִיהוּ ה', וְכַפָּא
 אִיהוּ מָאן דְּמַחְבֵּר לֹון כְּחָדָא, וְאַפִּיק לֹון מִפּוֹמּוּי בְּרַחֲמִימוּ
 וְדַחֲלוּ דִי"ה, וּבְגִין דָּא (קהלת ח יד) יֵשׁ הֵבֵל וְכו', אֲשֶׁר יֵשׁ
 צְדִיקִים שְׂמִגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֶׂה הִרְשָׁעִים.

אָמְרוּ לִיה חֲבֵרִיא רַבִּי אִי הָכִי דְאִינוּן צְדִיקָיָא
 אַמַּאי מַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים, אָמַר לֹון
 גִּלְגּוּלָא גָרִים לֹון דִּיִּיתִי לֹון כְּעוּבָדָא דְרִשְׁעִיָּא, כָּאלוּ
 הֵווּ רִשְׁעִיָּא הָכִי יִיתִי לֹון יְסוּרִין וְדַחְקִין, וְהֵאִי אִינוּן
 דְנִשְׁמָתִין דְלֵהוּן מִסְטָרָא דְאָדָם וְהֶבֶל, דָּדָא חָאב
 בְּמַחְשְׁבָה וְעוּבָדָא, וּבְגִין דָּא אָמַר עֲלֵייהוּ קָרָא (קהלת א טו)
 בְּשָׁגֻם זֶה הֶבֶל, גַּם לְרַבּוֹת אָדָם.

אָמְרוּ לִיה יְדַעְנָא דְמַחְשְׁבָה אִיהִי אָדָם קְדַמָּא, מ"ה
 דְלַעִילָא, מ"ה שְׁמוֹ, עוּבָדָא כ"ח דִּילִיה, כ"ח
 אַתּוּן דְעוּבָדָא דְבִרְאשִׁית בְּרָא וְכוּ', וְכָלֹא חֲכָמָה כַּח
 מָה, אִם כֵּן בְּמַאי הֵווּ יְכָלִי לְמַחְשֵׁי הָכָא, אָמַר לֹון בּוֹדָאי
 כָּל מָאן דְחָב בְּגוּפִיה דְתַמָּן עוּבָדָא, וּבְנִשְׁמָתִיה דְתַמָּן
 מַחְשְׁבָה, כָּאלוּ חָאב בְּהֵוֹא דְאַתְבָּרִי אִיהוּ בְדִיוֹקְנִיה,
 הָדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
 בְּצִלְמוֹ כו'.

וַיֵּשׁ רִשְׁעִים שְׁמַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים, דְאִית
 לֹון עוֹתָרָא וְשָׁלָם וְאַרִיכוּ דְיוֹמִין בְּהֵאִי עֲלָמָא,
 אָמְרוּ לִיה בְּתַר דְאִינוּן רִשְׁעִים אַמַּאי אִית לֹון כָּל הָאִי
 יָקָר, אָמַר לֹון הָאִי טוֹבָה דְלֵהוּן אִיהוּ הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ,
 דְגִלְגּוּלָא דְלֵהוּן גָרִים לֹון דְהֵווּ רִשְׁעִים גְּמוּרִים, וְעַבְדּוּ

(וּכְוֹן כְּמָה מְנִיָּהּ, וְאַתְקַצְרוּ בְּקַצְרוֹת שְׁנִין וְלֹא אֶשְׁתְּלִים לוֹן), כְּמָה
מִינֵי טָבִין, אֵייתִי לְהוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִלְגּוּלָא
לֹא שְׁלָמָא לוֹן אֲגִרִיָּהּ בְּהָאֵי עֲלָמָא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב
(דברים יז) וּמִשְׁלָם לְשִׁנְאֵיו אֵל פָּנָיו כּו', וְעֲלִיָּהּ אֶתְמַר

(קהלת ח י) וּבִכְן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבוּרִים וּבָאוּ כּו'. (דף קיא ע"ב)

אֲדַהְכִּי הָא רַבִּי פִּנְחָס קָא נַחִית מִמַּתִּיבְתָּא עֲלָאָה,
וְאַתְחִי תַּחֲוֹת טוּלָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לִיה מַאי הָבֵל
אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, וְכִי עַל הָאָרֶץ אֶתְעֵבִיד הָבֵל,
אֵלָא כְּמָה דָּאֵת אָמַר (בראשית ב ו) וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ,
דָּאִית הָבֵל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, הָבֵל דְּצִלוּתִין וְהָבֵל
דְּאוּרִיָּתָא אֶתְעֵבִיד עַל אֶרְעָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דָּאִיהִי שְׁכִינְתִּיהּ, דָּאֶתְמַר בָּהּ (ישעיה סו א) וְהָאָרֶץ הִדָּם
רַגְלִי, וּמַאי נִיהוּ הָבֵל דָּאֶתְעֵבִיד עֲלִיהּ, אֵלָא הַפּוֹךְ הָבֵל
וְתִשְׁכַּחֲיָהּ הַלֵּב, וּמִנִּיהּ נִפְיָק הָבֵל וְדָא נֶפֶשׁ וּבִיָּה סָלִיק
דְּבוּר, רוּחָא נִפְיָק מֵאוּדְנָא שְׁמָאֵלָא דְלִבָּא, וּמִנִּיהּ נִפְיָק
קָלָא, וְקָלָא אִיהוּ אֵילָנָא, דָּאֶתְפֻּלַּג לְכַמָּה קָלִין דְּאִינוֹן
עַנְפִּין דְּאֵילָנָא, וְאֵיבָא דִּילִיהּ דְּבוּר, וְתִרְוִיָּהּ עֵץ פְּרִי,
וְאִינוֹן גּוֹף וּבְרִית, דָּא עֵץ ו', וְדָא פְּרִי י' אוֹת הַבְּרִית.
ה' תַּתָּאָה שְׁרָשָׁא דְּאֵילָנָא, דָּאִית בֵּיה תִּלְת וּוִי"ן לְקָבֵל
תִּלְת עַנְפִּין דֵּשׁ, ה' עֲלָאָה תִּלְת עַנְפִּין, וְאִינוֹן תִּלְת
וּוִי"ן מִן וִיסַע וִיבָא וִיט, הָאֵי אִיהוּ עֵץ הַחַיִּים דְּאֶעְקַר

עֲנָפוּי דְקֶצֶץ בְּנִטְיֵעוֹת וְאַסְתִּילָק אִיבָא, וְאַתְמַר בְּאַלְנָא
 (דניאל ד יא) גִּדּוּ אֵילָנָא וְקֶצְצוּ עֲנָפוֹהִי כו', בְּרַם עֶקֶר
 שְׂרֻשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׂבָקוּ, דְּאִיהוּ ה' תַּתָּאָה, אֲסְתִּילָק הו"י
 וְאַשְׁתָּאֵר ה', וּבְגִין דָּא שְׁלֹשׁ מִשְׁמְרוֹת הו"י הִלְיָלָהּ,
 וּבְכָל מִשְׁמַר וּמִשְׁמַר יוֹשֵׁב הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׁוֹאֵג
 כְּאָרִי כו', ה' דִּהִלְיָלָה עָלָה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שׁוֹאֵג
 בְּשְׁלֹשׁ מִשְׁמְרוֹת דְּתַמָּן הו"י, תַּמָּן הו"י אִיהוּ וְדָאִי.

וּמִנָּא לָן דְּאַעְקַר אָדָם אֵילָנָא וְאִיבָא וְעֲנָפִין דִּילִיָּה,
 וְלֹא אֲשְׁתָּאֵר תַּמָּן אֲלֵא שְׂרֻשָּׁא דְּאִיָּהִי ה' תַּתָּאָה,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ג ט) וַיֹּאמֶר לוֹ אִיכָּה, כְּגֻוּנָא
 דְּאִיכָה דְּאַתְמַר בֵּיהּ (איכָה א א) אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד, אִיךְ ה'
 יִשְׁבָּה בְּדָד, בְּגִין דָּא אֲתַגְלָגַל אָדָם בְּתִלְתַּת אַבְהֹן,
 דְּאִינֹן עֲנָפִין דְּאֵילָנָא וְגֻּפָא וְאִיבָא דְּאֵילָנָא, וְאַתְתַּקֵּן
 מֵה דְּאַעְקַר, נְחִית בְּאַבְרָם וְנָטַע בֵּיהּ ה' דְּאִיָּהִי עֲנָפִין
 דְּאֵילָנָא, נְחִית בִּיצְחָק וְעֶבֶד אִיבָא דְּאִיהוּ י' מִן יִצְחָק,
 נְחִית בִּיעֶקֶב וְנָטַע בֵּיהּ ו' דְּאִיהוּ אֵילָנָא, דְּאַתְמַר בֵּיהּ
 וְאַלֵּהִי יַעֲקֹב.

לְבַתֵּר אַתָּא מִשָּׁה דְּאַתְמַר בֵּיהּ (בראשית ו ג) בְּשֹׁגִם הוּא
 בָּשָׂר, שֹׁגִם זֶה הָבֵל, וְנְחִית חֲמִשָּׁה חֳמִשִּׁי תוֹרָה,
 דְּאִיָּהִי שְׂרֻשָּׁא דְּאַלְנָא, וְאַשְׁלִים אֵילָנָא בְּשִׁמָּא דִּיהו"ה,
 וּבְגִין דָּא אֲשְׁתָּלִים בֵּיהּ שֵׁם יְהו"ה, כְּמָה דְּאַתָּא אָמַר (שמות

ג יג) ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם, (שם ד א) כי יאמרו
 לא נראה אליך יהו"ה, דלאבהן לא אתגלי לון, בגין
 דלא הוה שלים שמא באבהן, לא אתגליא לון, הדא
 הוא דכתיב (שם ו ג) ושמי יהו"ה לא נודעתי להם, במה
 דחב אדם אתתקן, ובמה דחב הבל אתתקן, ואתתנור
 כלא בתקוניה בענפוי בשרשוי בגופיה באיביה, וכלא
 אשתלים בב"ר דאיהו משה, ב"ר מן בראשית, מה
 דהוה שת נחית תמן י' ואתעביד שי"ת, ומתחיל בב'
 דאיהי ברכה לאפקא ארעא מלווטיא, דאתמר בה
 (בראשית ג יז) ארורה האדמה בעבורך, ולבתר נחית ר' עלה
 דאיהי ראשית חכמה, וכד קריב לטורא דסיני נחית א'
 מן בראשית דאיהי אנכי, ונחית עלה פתר, דאינון
 אתוון דעשר אמירן, ואשתלים אילנא בכל תקונין
 דיליה.

אמרו ליה רבי רבי, הא אילנא שלים ביהו"ה, אמאי
 נחית א' מן בראשית, אלא בגין דאיהו נביעו
 לאשקאה אילנא, דמתמן אלהי"ם מליא"ה מכל תשע
 ספיראן, דאינון בבראשית, שית אינון שית ספיראן,
 ברא תלת ספיראן עלאין, אלהי"ם איהו עשיראה
 מליאה מכלהו תשע, שלימו דכלהו, ובגין דא בראשית

בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרָאשִׁית בְּרָא עִם אֱלֹהִים, אֵת הַשָּׁמַיִם
וְאֵת הָאָרֶץ, אֶתוּ לְנִשְׁקָא לִיה פָּרַח לְעִילָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן חֲבֵרִיא בּוֹדֵאי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֶסְתַּכֶּם עִמָּנָא, עֲלֵאִין וְתַתָּאִין לְמַהוּי בְּהֵאִי

חֲבוּרָא, וּפָאָה דָּרָא דְהֵאִי אֲתַגְלִיָּא בֵּיה, דְּעֵתִיד כּוּלִי
הֵאִי לְאַתְחַדְשָׁא עַל יְדָא דְמִשָּׁה בְּסוּף יוֹמִיא בְּדָרָא
בְּתַרְאָה, לְקִימָא קָרָא (קהלת א ט) מ"ה ש"הִיָּה ה"וּא

שְׁיֵהִיָּה, וּבֵיה (דף קיב ע"א) (תהלים לג יד) מ'מִכּוֹן ש'בְּתוּ ה'שְׁגִיחַ,
(שם קמד טו) אֲשֵׁרִי הָעַם שְׁכַכָּה לוֹ בְּגִימַטְרִיא מִשָּׁה,

אֲשֵׁרִי הָעַם שְׁיֵהוּ"ה אֱלֹהִי"ו, דְּעֲלִיה אֲתַמַּר (קהלת א ד) דוֹר
הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְלִית דוֹר פָּחוֹת מִשְׁשִׁים רַבּוּא, וְעֲלִיה
אֲתַמַּר (תהלים קה ה) דְּבַר צִוְה לְאַלְף דוֹר, וְאַתְפְּשׁוּתִיָּה

הוּא בְּכָל דָּרָא וְדָרָא, בְּכָל צְדִיק וְחָכָם דְּמַתְּעַסֵּק
בְּאוּרִייתָא, עַד שְׁתִּין רַבּוּא, לְאַשְׁלָמָא לְכָלְהוּ מִפְּגִימוֹ
דְּלֵהוֹן, וְרָזָא דְּמִלָּה (ישעיה נג ה) וְהוּא מְחוּלָל מִפְּשָׁעֵנוּ,

דְּאִיהוּ שְׁקִיל לְכָלְהוּ, כְּמָה דְּאוּקְמוּה מְאִרִי מַתְנִיתִין
אֲשֶׁה אַחַת יִלְדָּה שְׁשִׁים רַבּוּא, וּמִנּוּ מִשָּׁה דְּשְׁקִיל
כְּשִׁשִׁים רַבּוּא, וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר עֲלִיה דוֹר הוֹלֵךְ (וְדוֹר

בָּא) לְתֵהוּא עֲלָמָא, וְדוֹר בָּא אִיהוּ יִיתִי כְּמִלְקָדְמִין.

וְעוֹד (בראשית ד כה) כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֵר, שֵׁת

אֲתַפְּשׁוּתִיָּה הָוָה עַד יַעֲקֹב, דְּפָרַח בֵּיה י' מִן שֵׁת

וַאֲשֶׁת־אֶרֶץ, וַאֲשֶׁת־אֶרֶץ יַעֲקֹב עָקֵב, דִּיעֲקֵב דִּיּוֹקְנִיה
 דִּאָדָם קִדְמָאָה הָוָה, כְּמָה דִּאֻקְמוּהָ שׁוֹפְרִיה דִּיעֲקֵב
 כְּעִין שׁוֹפְרִיה דִּאָדָם הָרֵאשׁוֹן, וּבְגִין הָאִי י' אֲתִמֵּר (תהלים
 קיח בא) אָבֵן מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים, דִּאיִנוּן אֲבָרָהֶם וַיִּצְחָק,
 דִּאֲתִמֵּר בָּהּ לְגַבֵּי אָדָם (בראשית ג טו) הוּא יִשׁוּפֵךְ רֹאשׁ וְאֵתָה
 תִּשׁוּפְנוּ עָקֵב, דִּהוּוּ יִדְעִין דִּהוּוּ עֲתִידָה לְאִלְקָאָה
 מִחוּיָא, וּבְגִין דָּא אֲתִמֵּר בָּהּ אָבֵן מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים.

אָמְרוּ לִיה חֲבֵרָיָא, וְהָא אָמַר רַבִּי פִּנְחָס דָּאֵת י' אִיהִי
 בִּיצְחָק, אָמַר וְדָאִי י' עֲלָאָה אִיהִי מִן חֲכָמָה,
 וְהָאִי אִיהִי י' זַעִירָא, וּבְגִין דָּא אֲתִמֵּר בָּהּ עָקֵב, הָדָא
 הוּא דְכִתִּיב וְאֵתָה תִּשׁוּפְנוּ עָקֵב, וְדָא כֶּף יֶרֶךְ יַעֲקֹב,
 דִּאֲתִמֵּר בָּהּ (בראשית לב כו) וַיִּגַּע בְּכַף יֶרֶכוֹ, וְאֲתִמֵּר בִּיה
 וְהוּא צִלַּע עַל יֶרֶכוֹ, וְדָא י' מִן אֲדִנִּי, וְאִיהוּ י' מִן
 הוּוּהִי, דִּבָּהּ (שמות ג ו) וַיִּסְתֵּר מִלְּשֵׁה פָנָיו כִּי יִרְא מִהֲבִיט
 לְאַתֵּר דְּחָב בְּדִקְדָּמִיתָא, קָדָם דִּיִּיתִי בְּגִלְגּוּלָא, כִּיּוֹן
 דִּאֲתָא יַעֲקֹב תַּמָּן, מִיָּד (בראשית לג יז) וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּה
 וַיֵּבֶן לוֹ בֵּית, בֵּית י', מִיָּד אֲשֶׁתָּלִים י' בְּעָקֵב וְאֲתַעְבִּיד
 יַעֲקֹב, וְדָא אִיהוּ דִּאֲמַר קָרָא (שם טו) וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֹם,
 וּלְבַתֵּר אֲתָא מִלְּשֵׁה וְהָפֵךְ הוּוּהִי מִדִּינָא לְרַחֲמִי וְאֲתַחֲזִיר
 יְהו"ה, וְדָא אִיהוּ רִזָּא אָבֵן מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים, בְּהֵוָה זְמָנָא
 אָמְרוּ כְּלָהּ מֵאֵת יְהו"ה הִיתָה זֹאת כו',

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בספר אחר)

בראשית לית ראשית אלא נשמה, אמר ליה מהבא אשתמודע
דבהאי אות דברית מילה חאב אדם וכל דרין דאתו
אבתריה ודא איהו דאמר קרא פקד עון אבות על בנים בגין דמעשה
אבותיהם בידיהם, אמר ליה אשתבח דשת איהו גלגולא דאדם והכל
דאתמר ביה בשגם הוא בשר בשגם זה הכל ורוא דמלה אז הוכל
לקרוא בשם יהו"ה, ואדעך בשם, אז, ההוא דאתמר ביה אז ישיר
משה, בשם יהו"ה ואדעך בשם, בתרין שמעון מה שמו ומה שם בנו
ואתמר ביה הוכל דמתמן הושפת עלמא.

אדהכי הא רבי שמעון ורבי יצחק ורבי יודאי ורבי יהודה ושאר
חבריא, פגעו ברבי אלעזר וחברוי דהוו עמיה, אמר לון במאי
עסקיתו אמרו ליה ברוא דגלגולא דאדם והכל, אמר ודאי ברוא
עלאה דהוינא משתדלין, הויתון אתון משתדלין.

פתח במלקדמין ואמר יש הכל אשר נעשה על הארץ וכו', דא אדם
והכל, במחשבה ובמעשה חאבו, כמה דאוקימנא לעילא, ומאי
ניהו מחשבה ומעשה, אבא ואימא חכמה ובינה עליהו אתמר כלם
בחכמה עשית הרי עשיה בגין דתמן כח מה, דא חכמה דאתפלג
לתרין סטרין, מ"ה איהו אדם מחשבה חשב מ"ה, מ"ה אדם, תשבח
דאיהו אדם מחשבה, בינה, תמן י"ה אבא ואמא ובן בגויהו עמוד
דסמין לון, ההוא דאתמר ביה בשגם הוא בשר, בשגם זה הכל,
דאיהו משה, מתמן הוה, והכי אוקמוהו קדמאין בשגם זה משה, הכל
אתקרי על שם ב' מן בראשית, ל' לעיני כל ישראל, ה' חמשה חומשי
תורה דעתיד לאתייבא על ידיה, ודא איהו הכל, דאתמר ביה כי
על כל מוצא פי יהו"ה יחיה האדם.

ואית הבל דסטרא אחרא דאתמר ביה הבל המה מעשה תענועים
 ודא הוא הבל דנבלות הפה ופתגמין בטלין דלית בהו תועלת
 כלל, ובגין דא יש הבל כו' שמגיע אליהם כמעשה הרשעים ויש הבל
 אשר מגיע אליהם כמעשה הצדיקים, מאי הרשעים דא סמא"ל ונחש
 ש דמשה איהי תלת ענפין דשרשא דאילנא ודא ש מן שת, מ"ה
 מן משה דא אדם, דאיהו בדיוקנא דאדם דלעילא, ודא איהו מה
 שמו ומה שם בנו והאי מ"ה, (ה) תורת יהו"ה תמימה, ה' חמשה
 חומשי תורה דאתיהיבו ליה בארבעין יומין וארבעין לילון
 דלחם לא אכל ומים לא שתה.

ובגין דעקר ש דאיהי שרשא דאילנא מאתרה ואתעבדת תלת
 ענפין דאינון תלת זייגין כגוונא דא ש, דזרע דאיהו יורה
 בחץ, אתעביד ז', דתלת טפין אתפשטו ואתעבידו שרביטין, ובגין
 דאעקר לון מאתריהו ומה דהוה שרשא חדא עקרא חדא,
 אתפלגו לתלת, הכי איהו אנדריק בתלת גלגולין, חד בנח, ותרינ
 בשם ויפת, ובגין דכד אתא נח לא בעא רחמי על אילין גוברין
 דטופנא אתבייש לבתר ואמר ואם אין מחני נא מספרך אשר
 כתבת, ושם לאו למגנא הוה קבע מדרשות, ויפת אתמר ביה יפת
 אלהי"ם ליפת וישכון באהלי שם, באלין תלת הוה בעי
 לאשתרשא בשרשוי חמא דלא אצלח, אעקר ליה מתמן ונטע ליה
 לבתר יחידאה.

אבל אדם אתנטע בתלת אבהן ואצטריף ואתלבן בהון ואשתרש
 בשרשוי ואצלח, מיד אתא משה דאיהו בריה דאדם ויהיב
 קודשא בריך הוא אורייתא על ידוי לאשקאה אילנא לאתגדלא
 בשרשוי וענפוי בהווא זמנא אתתקן אילנא דעקר, חובא דחאב

בְּאִילָנָא הָכָא תַּקִּין כָּלָא, לְבַתֵּר דְּאַתְכַּנִּישׁ מִשָּׁה מַעְלָמָא אַתְמַר
 בִּיהַּ וְזֶרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבֵא הַשֶּׁמֶשׁ וְאַתְמַר בִּיהַּ הוֹלֵךְ אֶל דְּרוֹם וְסוּבָב
 אֶל צָפוֹן סוּבָב הוֹלֵךְ הָרוּחַ תִּלְתָּ זְמַנִּין סוּבָב לְקַבֵּל תִּלְתָּ
 גְּלֻגּוּלִין דְּרוּחִיהַ אֶסְחִיר תַּמָּן, מִיָּד דְּאַשְׁכַּח תַּמָּן לְשָׂרְיָא, מַה כְּתִיב
 וְעַל סְבִיבוֹתָיו שָׁב הָרוּחַ.

אָמַר לִיהַּ רַבִּי אֶלְעָזָר אֲשֶׁתְּמוּדָּע הָכָא רָזָא עֲלָאָה, מְרוּחָא דְקוּדְשָׁא
 דְּלַעֲיָלָא דְּאִיהוּ בֶּן יִ"ה, דְּאַסְחֵר לִימִינָא וּשְׂמָאלָא וְעִמּוּדָא
 דְּאַמְצָעִיתָא וּלְבַתֵּר לְתִלְתָּ תַּתְּאִין דְּאִינוּן צְדִיק וְתִרִי סְמְכִי קְשׁוּט,
 וְהִכִּי אָדָם עֲלָאָה אוֹף הִכִּי בְּשִׁית סְמָרִין, וְדָא רָזָא דְּבְרָאשִׁית, בְּרָא
 שִׁית לַעֲיָלָא, בְּרָא שִׁית לְתַתָּא, י' דְּפָרַח.

מִן שֵׁת אִיהוּ י' דִּיעֶקֶב, דְּפָרַח י' מִינִיהּ וְאַשְׁתָּאָר עֶקֶב, וְדָא אִיהוּ
 רָזָא דְּהוּא יְשׁוּפָדָּ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפְנוּ עֶקֶב, וּבְגִין דָּא כִּד פָּרַח
 י' מִן שֵׁת מַה כְּתִיב בִּיהַּ כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֵר, אַחֵר גְּרִים
 דְּאַתְאָבֵד י' דְּאִיהִי זָרַע מִן שֵׁת, וְרָזָא דְּשֵׁת כָּל שְׁתָּה תַּחַת רִגְלֵיו,
 כָּל וְדָאִי דְּאִיהוּ זָרַע אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, בְּהִהוּא זְמַנָּא אַתָּא מִשָּׁה
 בְּתִרִין לוחִין דְּאִינוּן ב' מִן בְּרָאשִׁית וְכִסִּי עַל שֵׁת וְאַתְעֵבִיד בְּשֵׁת,
 וּבָאֵן אַתֵּר כִּסִּי ב' עַל שֵׁת בְּזְמַנָּא דְּאָמַר וַיִּסְתֵּר מִשָּׁה פָּנָיו וְאֵת י'
 אִיהִי תְמוֹנַת יְהו"ה, בְּשֹׁכֵר וַיִּסְתֵּר מִשָּׁה פָּנָיו כִּי יֵרָא מִהַבִּיט,
 וְתְמוֹנַת יְהו"ה יִבִּיט, וְאַשְׁתָּלִים שֵׁת.

וְהִינֵנוּ בְּרָאשִׁית בְּרָא אֲשֶׁתָּלִים בְּשִׁית, שֵׁת סִימָא דְּאַלְפָּא בִּיתָא,
 אָב רִישָׁא דְּאַלְפָּא בִּיתָא, וְדָא הוּא רָזָא דְּאַתָּ ב"ש, הָכָא
 אַתְתַּקֵּן אָב עִם בֶּן תְּרוּיָהּ דָּא עַל גַּב דָּא, בְּכָל אַתֵּר דְּאַזְלוּ לָא
 אַתְפָּרְשׁוּ דָא מִן דָּא, בְּרָאשִׁית תַּמָּן א"ת ב"ש, א"ב ש"ת, אֲשֶׁתָּאָר
 ר' י' מִן בְּרָאשִׁית, עֲלִיהַּ אַתְמַר וַיֵּרָא רֹאשִׁית לוֹ, דְּאִיהוּ רֹאשִׁית

חכמה יראת יהו"ה, בגוונא דא בן בגו אבא, ויִרא ראשית לו, מתמן ירית לו נשמתא ואתקרי ראשית לו בשמיה, ואתקרי אדם בשמיה בתלת אבהן דאינון ש, אתא אדם במשה, ובמשה כליל כלל, ובגין דא ש מן משה שקיל ש' לתלת אבהן, מ"ה דיליה בגוונא דאדם קדמאה, מרכבתא שלימתא הות במשה בלחודוי, כמה דהוה בתלת אבהן, ואדם עלאה הוה במשה, תלת ענפין דש אריה שור נשר, מ"ה ודמות פניהם פני אדם, ואתמר ביה משה משה תרין זמנין לקיימא ביה מה שהיה הוא שיהיה ואשר להיות כבר היה דא אדם הראשון, אשתמחו בלהו קמיה ואמרו זכאה חולקנא דאערענא בך למנדע רזין עלאין טמירין דעתיק יומין.

אמר רבי אלעזר אשתמודע מהבא דמשה מאתווי משמע דאיהו הבל ואיהו שת ואיהו משה, ואתפשטותיה דמשה בכל דרא ודרא ובכל צדיק וצדיק, ואיהו אזיל בתלת תלת, ובכל תלת דאיהו רכיב אתמר בהון לא ימושו מפיד ומפי זרעך ומפי זרע זרעך, מהבא אשתמודע דאיהו לא אשתבח אלא באתר דאית ביה אורייתא, ובגין דא זכרו תורת משה עבדי.

אמר ליה רבי יהודה אתפשטותא דיליה בבני נשא אית ליה שעורא, אמר ליה אין, עד שתין רבוא, ורזא דמלה דור הולך ודור בא, ואוקמוה קדמאין דלית דור פחות מששים רבוא, ובגין דא אתמר ביה אשה אחת ילדה במצרים ששים רבוא בכרם אחד, ומנו דא משה דאיהו שקול בששים רבוא מישראל, אמר ליה רבי שמעון בריה בר רבי לעתיק יומין:

ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה ליהו"ה
מאן אתר אייתי ליה, מקץ ימים, (בראשית ד ג)

מְשִׁיבֵי רִיחַ דִּילִיָּה, כְּגוֹן בַּר נֶשׁ דְּאִיהוּ בְּסוּף יוֹמוֹי חֲזַר
בְּתִיבְתָּא, כִּד לֹא אֵית לִיה חֵילָא לְמַעֲבַד טַב וּבִישׁ,
וּבְעוֹלָמוֹי בְּתוֹקְפִיה לֹא תב, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ (ויקרא יט לב)
מִפְּנֵי שְׂיֵבָה תְּקוּם, וּבְגִין דָּא וְאֵל קִין וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא
שָׁעָה, אֲבָל הָבַל מִבְּכוּרוֹת צִאֲנוּ אֵייתִי לִיה קֶרְבָּנָא
מִשְׁפִּירוֹ דִּילִיָּה, וּבְגִין דָּא וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל הָבַל. וְעוֹד
אֵל קִין וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, בְּגִין דְּקֶרְבָּנָא דִּילִיָּה הָוָה
מִתְּהוּא אֲתֵר דְּאֶקְרִי עֲרוּה. וּמֵאִי הָוָה פְּשָׁתִים, דְּאֶתְמַר
בֵּיה (שמות כח מב) וַעֲשֵׂה לָהֶם מִכְנָסִי בִּד לְכִסּוֹת בֶּשֶׂר עֲרוּה.
אֲמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, דְּאֶתְכַּסִּי בֵּיה בֶּשֶׂר עֲרוּה טַב
אִיהוּ, אֲמַר לִיה בְּרִי לֹא כָּל (דף קיב ע"ב) עֲרִיּוֹת שׁוֹיִן,
הֵאִי לֹא קָרִיב קֶרְבָּנָא דָּא אֶלָּא לְקֶרְבָּא עֲרוּה דִּילִיָּה
לָה, דְּאֶתְמַר בֵּיה (ויקרא יח ו) אִישׁ אִישׁ אֶל כָּל שְׂאֵר בְּשָׂרוֹ
לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֲרוּה אֲנִי יְהוָה, וּמֵאִי עֲרוּה דִּילִיָּה
זוּהָמָא בִּישָׂא עֲרָלָה, נוֹקְבָא דְּעֲרָלָה, הֵהִיא דְּאֶתְמַר בָּהּ
אָדָם הָרֵאשׁוֹן מוֹשֵׁךְ בְּעֲרָלָתוֹ הָוָה, וּמֵאִי נִיְהִי אִימָא
דְּעֶרְבוּבִיָּא בִּישָׂא, אִיבָא דְּאֶלְנָא דְּטוֹב וְרַע, דְּאֶתְמַר בָּהּ
(בראשית ג ו) וַתִּקַּח מִפִּרְיוֹ וַתֵּתֶן גַּם לְאִשְׁתָּהּ עִמָּה, וּמֵאִי נִיְהִי
לִילִית, מִתְּמָן קָא אֶתְיִין עֲרַב רַב דְּאֶנּוֹן מְעוֹרְבִין
בִּישְׂרָאֵל, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (ישעיה א ד) הוּי גוֹי חוּטָא, דְּאֶינּוֹן
זֶרַע מִרְעִים בְּנִים מִשְׁחִיתִים וְכוּ', וְאֶמְרוּ אֵלָה אֱלֹהֵי־ךָ

יִשְׂרָאֵל לְעַגְלָא, וּבִגִּין דָּא (בראשית ד ה) וְאֵל קִין וְאֵל
מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה.

וְהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְמַר בֵּיה (תהלים קמה ט) וְרַחֲמֵיו
עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְאֶתְמַר בֵּיה (יחזקאל יח לב) כִּי לֹא
אֶחָפוּץ בְּמוֹת הַמֶּת, וְקָבִיל לֹון, כָּל שָׁכֵן לְקַרְבָּנָא דְקִין,
אֵלָא דִּהוּה רַעוּתִיָּה לְבִישׁ כְּמָה דְאֶתְמַר, אֲבָל הָבֵל הוּה
רַעוּתִיָּה בְּקַרְבָּנָא דִּילֵיהּ, לְקַרְבָּא שְׂכִינָתָא לְהֵהוּא
דְאֶתְמַר בֵּיה (דניאל ז ט) וְעַתִּיק יוֹמִין יִתִּיב לְבוּשִׁיהּ כְּתִלְג
חָיוֹר וּשְׁעָר רִישִׁיהּ כְּעֶמֶר נָקִי, בְּמָאִי, בְּהֵהוּא דְקָרִיב
מִבְּכוּרוֹת צֹאנֹו וּמִחֻלְבָּהֶן, וּבִגִּין דָּא וַיֵּשַׁע יְהוֹ"ה אֵל
הָבֵל וְהָא אֶתְמַר.

וּמִיד דְלֹא אֶתְקַבֵּל קַרְבָּנָא דְקִין, וַיַּחַר לְקִין מְאֹד,
וַיֹּאמֶר יְהוֹ"ה לְקִין לָמָּה חָרָה לָךְ דְלֹא מִתְקַבֵּל
קַרְבָּנֶךָ, אִם תִּטִּיב עוֹבְדֶךָ בְּגִלְגּוּלָא, שְׂאֵת לָךְ בְּעֵלְמָא,
וְתִתְקַבֵּל בְּתִיּוּבָתָא, וְאִם לֹא לִפְתָּח חֲטָאת רּוּבִץ, אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר הַכָּא לֹא צָרִיךְ לְאַתְכַּסֵּיָא רָזָא, מַאי שְׂאֵ"ת,
וְלֹא אֶתִּינָא לְדַרְשָׁא בְּהֵאִי קָרָא, אֵלָא דִּהָא שְׂאֵת מִשָּׂא
אִיהוּ וּבִהַפּוּךְ אֶתְוּוֹן, שְׂאֵ"ת אִיהוּ אִשְׂ"ת, הַכָּא רַמְיֹו
דְּעֵבֶר עַל (ויקרא יח כ) וְאֵל אִשְׁתַּ עֲמִיתְךָ לֹא תִתֵּן שְׂכַבְתְּךָ
כו', דְאֶתָּא עַל תְּאוּמָתוֹ שֶׁל הָבֵל, וְדָא אִיהוּ (בראשית ד ח)
וַיָּקָם קִין אֵל הָבֵל, קָם עַל תְּאוּמָתוֹ, וּלְבַתֵּר קָטִיל

לבעלה, כגוונא דמצרי, ורזא דמלה (שמות ב יב) ויפן כה
 וכה, ואמרו קדמאין מאי ויפן כה וכה, אלא ראה מה
 עשה בבית (דף קיג ע"א) ומה עשה בשדה, ולית שדה אלא
 אשה, כמה דאת אמר (דברים כב כז) כי בשדה מצאה, הדא
 הוא דכתיב (בראשית ד ח) ויהי בהיותם בשדה, ויפן כה וכה,
 אסתכל אם הוה ביה מסטרא דטוב, דלזמנין אתפרש
 טוב מן רע ומתמן אינון גרים, ובגין דא אסתכל מכל
 סטרא עד שתין רבוא, ולא חזא תמן גיורא דנפיק
 מניה, ויך את המצרי.

ולבתר מה פתיב ואם לא תיטיב, אל תקרי ואם אלא
 ואם, דאיהו (שם מט ג) יתר שאת ויתר עז, לפתח
 חטאת רבץ, מאי רובץ, אלא (שמות כג ה) כי תראה חמור
 שנאך רובץ כו', דאיהו לא יכיל למסבל על כתפוי
 חמרא דאורייתא, לא יכיל למסבל עליה עול מלכות
 בגלותא, וחדלת מעזוב לו, הכא אחזי לקין דעתידין
 למהוי ישראל בדוחקא בגלותא, עני ורוכב על חמור,
 דיהון כחמור משאוי על כתפוי, מעול המס בגלותא
 ומכובד המלאכה, ודא איהו רובץ תחת משאוי
 בגלותא, ובנוי דקין דהו עתירין ותקיפין פמלכים
 בתוקפא סגיא, ובגין דא אמר הלא אם תטיב שאת,
 הלא אם תטיב למהוי שאת לעניי ישראל דאינון

כְּבָדִים בְּמִשָּׁא כָבֵד (וּכְבָּדוּ מִמֶּנִּי), אֲנִי אֶסְבִּיל לְבָרִיךְ
 בְּעֶלְמָא, וּמֵאֲרִיךְ עַל־יְהוּ, וְאִם לֹא, לִפְתַּח חֲטָאת רִבִּין,
 לְתַרְעָא דְגִיְהִנָּם אֶתְפַּתַּחַת, לְנִטְלָא נִוְקְמָא מִנֶּךָ וּמִבְּרַךְ.
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִיךְ בְּרִי לְעֵתִיק יוֹמִין, דִּהָא רוּחַ
 קִדְשָׁא אֶתְעַר לְגַבְךָ, לְגַלָּאָה הָכָא חֲדוּשִׁים דְלֹא

אֶשְׁתַּמוּדְעוּ עַד הַשְּׁתָּא, אָמַר וְדַאי דָּא אִיהוּ (בראשית ד י)
 קוֹל דְּמִי אַחִיךָ צוֹעֲקִים אֵלַי, אֵינּוֹן דְּמִים דִּישְׂרָאֵל,
 דְּעֵתִידִין לְמַגְזֹל לֹון בְּנוֹי דְקִין עָרַב רַב רְשִׁיעִיָּא
 חִיִּיבִיא בְּגָלוּתָא, וְדָא אִיהוּ (שם ו יג) כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ חֲמָס
 מִפְּנֵיהֶם, וְדָא הוּא קְטוּלָא דְקִין לְהַבֵּל דְּעָנִי חָשׁוּב כַּמַּת.
 וַיְהִי (דף קיג ע"ב) מִקֵּץ יָמִים וְגוֹמֵר, פִּתַּח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר
 מֵאִי מִקֵּץ יָמִים, אֶלָּא מֵהָהוּא אֲתֵר דְּעֵתִיד לְמִימָר

בֵּיה (שם ו יג) קֵץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי, (איוב כח ג) קֵץ שָׁם
 לַחֲשָׁךְ, וְתִרְגָּם יוֹנָתָן בֶּן עֻזִּיאֵל קֵץ כָּל בָּשָׂר, חֲבִילוֹ
 דְכָל בְּשָׂרָא, מִלְּאֲכֵי חֲבָלָה, חָמָא דְּעֵתִידִין לְמִיפַק מִנֵּיהּ
 מִחֲבָלִים כְּרָמִים, דְּאֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (ישעיה ה ז)
 כִּי כָרַם יְהוָה צִבְאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּגִין כֶּף וְאֵל קִין
 וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, וְחָמָא דְּעֵתִידִין לְמִיפַק מֵהַבֵּל
 כַּמָּה צְדִיקָא, בְּגִין דָּא וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל הַבֵּל וְאֵל
 מִנְחָתוֹ.

וְהָא בְּשַׁעְתָּא דְּאֶתִּילִיד קִין אֶתְמַר בֵּיה קִנִּיתִי אִישׁ אֶת

יהו"ה, ולא הוה הכי, משום דלא אתבסמת, וחויא
תקיפא אטיל בה זוהמא דדינא קשיא, ובגין דא לא
הוה אתבסמת, וכד קין מסטרא דנוקבא נפק תקיפא
קשיא בדינוי, פיון דנפק דא אתחלשת איהי
ואתבסמת, בתר דא ואפיקת אחרא בסימא יתיר,
וסליק קדמאה דהוה תקיף קשיא על אחרא, דהא כל
דינן אתערו עמיה.

תא חזי, מה פתיב (בראשית ד ח) ויהי בהיותם בשדה,
בשדה דאשתמודע לעילא, בשדה דאקרי שדה
של תפוחים, ונצח האי דינא לאחוי משום דהוה קשיא
מניה, ואכפיייה ואטמריה תחותוי, עד דאתער בהאי
קודשא בריך הוא, ואעבריה מקמיה ושקעיה בנוקבא
דטהומא רבא, וכליל לאחוי בשקועא דימא רבא
דמבסם דמעין עלאין.

ומנהון נחתין נשמתין לעלמא, אינש כפום ארחיה,
ואף על גב דטמירין אינון, מתפשטן דא בדא
ואעבדו חד גופא, ומהאי גופא נחתין נשמתהון
דרשיעיא תקיפי רוחא, מתרויהון סלקא דעתך כחדא,
לא אלא חד לסטרוי וחד לסטרוי, ופאין אינון צדיקיא,
דמשלפי נשמתהון מהאי גופא קדישא דאקרי אדם

דְּכָלִּיל כָּלָא, אַתְר דְּכַתְרִין וְעַטְרִין קַדִּישִׁין (דף קיד ע"א) מִתְחַבְּרִין תַּמָּן בְּצִרוּרָא דְּאַתְכָּלָא.

(נ"א) וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קִינ מֵאֵי מִקֵּץ יָמִים אֶלָּא מֵהָהוּא דְּעַתִּיד לְאַתְמַר בִּיה קִין כָּל בְּשָׂר בָּא לְפָנֵי, וּבְגִין דָּא וְאֵל קִין וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, וְעוֹד מִקֵּץ יָמִים וְלֹא אָמַר מֵרָאשׁ יָמִים, אֶלָּא מִשְׁיּוּרִין דִּילִיָּה וְלֹא מִשְׁפִּירוֹ, כְּבֵר נֶשׁ דְּאַתִּי מִסְכְּנָא לְתַרְעִיָּה וּבִזְמָנָא דְּאִיהוּ תְּאִיב לְמִיכָל, בְּגִין דְּלֹא לְמִיָּהֵב לִיה מִשְׁפִּירוֹ דְּמֵאכָל, לֹא בְּעִי לְמִיָּהֵב לִיה מִדִּי בְּתַר דְּאָכִיל שְׁפִירוֹ דְּכָלָא, בְּגִיָּה הָהוּא דְּאִיהוּ בְּסוּפָא וַיְהִיב לְמִסְכְּנָא דָּא דְּאַתִּיָּאשׁ מִנִּיה, אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכָלִּבָּא תַרְמוֹן לִיה, וּבְגִין דָּא וְאֵל קִין וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, אֶבֶל הֶבֶל לֹא אֶקְרִיב אֶלָּא מִשְׁפִּירוֹ דְּכָלָא הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב וְהֶבֶל הֵבִיא גַם הוּא מִבְּכוֹרוֹת צֹאנוּ.

וּמַחְלִיבִיהֶן לֹא קָרִיב לְגַבִּיָּה שְׁיּוּרִין, וּבְגִין דָּא וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל הֶבֶל וְאֵל מִנְחָתוֹ וְאֵל קִין וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, וַיֹּאמֶר יְהוָה לְקִין לָמָּה חָרָה לָךְ וּלְמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ, הֲלֹא אִם תִּטִּיב שְׂאֵת, אָמַר לִיה אִם אֲנִי תִטִּיב עוֹבְדֶךָ, שְׂאֵת יִסְתַּלַּק קְרַבְנֶךָ, וְאִם לֹא תִטִּיב עוֹבְדֶךָ לְפִתַּח חֲטָאת רִבִּין דִּיתְפַּרַע מִינֶךָ, אַתְמַר הָכָא רוּבִין וּבְאַתְר אַחְרָא כְּתִיב כִּי תִרְאֶה חֲמוֹר שֹׁנֵאךָ רוּבִין תַּחַת מִשְׁאֹ כו' לֹא תִרְאֶה אֶת חֲמוֹר אַחֶיךָ דָּא קִין דְּאִיהוּ רִבִּין מְכּוּבָד עוֹנוֹי, וְאִי לֹא בְּעִי לְאַהֲדָרָא בְּתִיּוּבְתָא, וְחֲדָלָתָּ מִעֲזוּב לּוֹ דְּלֹא עֶבֶד עוֹבְדֵי דְּאַחֻךְ, וְאִי הֲדַר בְּתִיּוּבְתָא עֲזוּב תַעֲזוּב עֲמוֹ, מָה עֶבֶד הֶבֶל, קָם עָלִיה וְאַפְלִיָּה לְאַרְעָא וּלְבַתֵּר קָם קִין וְקִטְלִיה דְּבִין כְּתִיב וַיִּקָּם קִין אֶל הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ, וּבְגִין דָּא אָמַר בֶּן סִירָא טַב לְבִישׁ לֹא תַעֲבִיד וּבִישָׁא לֹא מִטִּי לָךְ.

וַיֹּאמֶר יְהוָה לְקִין אִי הֶבֶל אַחֶיךָ כו' (בראשית ד ט), אָמַר

רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכִי לֹא הָוָה יַדַּע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲנִי הָוָה
הֶבֶל דְּשָׂאִיל לִיָּהּ, וְהָא לֹא אֶתְכַפִּי מִנִּיָּה מְלָה, כְּמָה דְּאֵת
אֲמַר (ירמיה כג כד) אִם יִסְתַּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים כו', אֵלֹא ווִי
לֹון לְבָנֵי נָשָׂא טַפְשֵׁיא אֲטִימִין לְבָא סְתִימִי עֵינָא,
דְּעִלִּיָּהּ אֲתַמַּר (תהלים קטו ה) עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ בְּנִהוּרָא
דְּאוֹרִיָּתָא, אֲלִין אִינוֹן בְּעִירָן דְּלֹא מִסְתַּכְּלִין וְלֹא יַדְעִין
אֵלֹא בְּתַבְנָא דְּאוֹרִיָּתָא, דְּאִיָּהּ קְלִיפָה מְלָבַר וּמוֹץ
דִּילָהּ, דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן מוֹץ וְתָבֵן פְּטוּרִין מִן הַמַּעֲשֶׂר,
דְּחִכְיָמִין דְּאוֹרִיָּתָא מְאִירֵי דְּרוֹזִין זֶרְקִין תַּבְנָא וּמוֹץ
דְּלָבַר, וְאֲכֻלִּין חֲטָה דְּאוֹרִיָּתָא דְּאִיָּהּ מְלָגָא, כ"ב
אֲתוּוֹן דְּאוֹרִיָּתָא דְּסִלְקִין לְחוּשְׁבֵּן חֲטָה.

תָּא חֲזִי אֲלִין בְּעִירָן חֲשְׁבִין דְּשָׂאִיל לִיָּהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא א"י הֶבֶל אַחִיד כְּמָאן דְּלֹא יַדַּע אֲנִי הוּא, אֵלֹא
א"י אִיָּהּ דְּאֶסְתַּלַּק מִן אֲדָנִי, דְּאִיָּהּ א' אֲהִיָּה אִיָּמָא
עֲלָאָה אָנֹכִי, י' יְהוָה דְּסִלְקֵי עִמָּה לְמִדָּן לְקִין, בְּגִין דָּא
כַּד אֶסְתַּלַּק א"י מִן אֲדָנִי אֲשֶׁתֶּאֱרֵךְ ד"ן, וּבְגִין דָּא א"י
הֶבֶל אַחִיד, (בראשית ד ג) וַיֹּאמֶר לֹא יַדְעָתִי הַשּׁוֹמֵר אַחִי
אָנֹכִי, לֹא יַדְעָנָא דְּשְׁכִינְתָּא דְּאִיָּהּ אָנֹכִי, עִמָּיָה תַּמָּן,
א"י דְּאֶסְתַּלַּק אִיָּמָא וּבָרָא לְגַבִּי חֲכָמָה לְמִיטַל נּוֹקְמָא
מִינִיָּה, וְאַמְאִי לְגַבִּי חֲכָמָה, בְּגִין דְּאִיָּהּ אָדָם עֲלָאָה
דְּאֲתַבְּרִי אָדָם תַּתָּאָה בְּדִיוֹקְנִיָּה.

וַיֹּאמֶר קוּל דְּמִי אַחִיד צוֹעֲקִים אֵלַי, מַאי דְּמִי, דָּם
 מְבַעֵי לִיה, אֶלֹא מַאי דְּמִי דָּן כְּחֻשְׁבֵּן דְּמִי,
 וְדָא אִיהוּ (שם טו יד) דָּן אֲנָכִי וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרֻכּוֹשׁ גָּדוֹל.
 וְעוֹד מַאי קוּל דְּמִי, קוּל דָּם מְבַעֵי לִיה, אֶלֹא תְּרַגְּם
 אֲנָקְלוּס, קָל זֶרְעִין דְּעֵתִידִין לְמִיפָק מִן אַחוּד, אִינוּן
 שְׁתֵּין רַבּוּא דְּעֵתִידִין לְמִיפָק מִהֶבֶל, בְּהֵהוּא דְּאִתְּמַר בִּיה
 בְּשַׁגִּם זֶה הֶבֶל, כְּלָהוּ צְוּחִין מִן אֶרְעָא, הָכָא רְמִיז עֲנוּי
 הֲדִין וְעוֹנוֹת (דף קיד ע"ב) הֲדִין וְחָמָס וְשׁוּד וְשָׁבֵר דְּעֵתִידִין
 בְּנוּי דְּקִין לְמַעַבְד לְבְנוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, וְדָא אִיהוּ
 קוּל דְּמִי אַחִיד, אַחִיד אֶתְקַרֵּי מִסְטָרָא דְּאֲנוּן דְּאִתְּמַר
 בַּהוּן (שמות לב כז) הֲרָגוּ אִישׁ אֶת אַחִיו.

(ג"א) וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֵל קִין אֵי הֶבֶל אַחִיד, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכִי לֹא
 הָוָה יָדַע קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא אֵי הֶבֶל דְּהָוָה שְׁאִיל אֵי הֶבֶל
 אַחִיד, וְכִי אִיהוּ לֹא הָוָה יָדַע דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לִית מְלָה דִּיתְכַּפְּסִי
 מִנִּיה אֶפִּילוּ מִחֻשְׁבָּה דְּלָבָא כָּל שְׁבִין מְלָה דְּעֶלְמָא, דְּאָמַר לֹא יָדַעְתִּי
 הַשּׁוֹמֵר אַחִי אֲנָכִי, אֶלֹא ווִי לֹון לְטַפְּשִׁין אֶטִּימִין דְּלָבָא וְעֵינִין לֹון וְלֹא
 מִסְתַּבְּלִין אֶלֹא בְּתֵבָן לְמִיכַל מִנִּיה כְּבַעֲרִין, דְּחֻפִּימִין דִּידְעִין בְּחֻטָּה
 דְּאוֹרִייתָא דְּאִיהִי שְׁנִים וְעֶשְׂרִים אֶתְנוּן כְּחֻשְׁבֵּן חֲטָ"ה, אֵלִין זְרָקִין
 תְּבַנָּא מִדְּאוֹרִייתָא וְאֶכְלִין חֲטָה דְּאוֹרִייתָא מְלָגוּ, תּוּ אַחֲזִי לְכוּן רִזִּין
 טְמִירִין בְּהֵאִי קָרָא בְּזִמְנָא דְּקַטַּל קִין לְהֶבֶל, סְלִיק א"י מִן אֲדָנִי
 וְאַשְׁתָּאֵר דָּן, א' אִיהוּ אֲנָכִי אִימָא עֲלָאָה, י' יְהוָה דִּיּוּדִין אֲבָא,
 דְּסְלִיקוּ לְמַתְבַּע דִּינָא עַל בְּגִייהו דְּאִיהוּ הֶבֶל וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא

בריד הוא אי הבל אחיד.

בההוא זמנא אמר איהו לא ידעתי השומר אחי אנכי, חמא קודשא
בריד הוא דלא אדכיר י', אלא א' דאיהו אנכי, אמר ליה קול
דמי אחיד צועקים אלי, דם אחיד מבעי ליה, מאי דמי, אלא דא דם
י', ועוד דמי איהו ד"ן בחושבן דאשתאר מן אדנ"י, וכלא קשומ,
דתלת שמהן כלילן בההוא שמה, אבא ואימא וברתא, דאנון יהו"ה
אהי"ה אדנ"י, בגין דהבל הוה דיוקנא דאדם דלעילא דאיהו עמודא
דאמצעיתא ואיהו קול דאתמר ביה קול דמי אחיד, ואית רזא אחרא,
קול דמי, קול דם מבעי ליה, אלא תרגם אנקלוס קל דם זרעין
דעתידין למיפק מן אחיד, ואנון שתין רבוא.

בההוא זמנא דחמא דחובא דא באתר עלאה הוה תליא, הררר
בתיובתא ואמר גדול עוני מנשוא, הן גרשת אותי היום מעל
פני האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונד בארץ כו', הכא אתרמיז
גלגולא דרשיעיא דאתמר בהון ובבן ראיתי רשעים קבורים ובאו כו',
ודא איהו הן גרשת אותי היום דא גלגולא קדמאה, והייתי נע דא
גלגולא תננינא, ונד דא גלגולא תליתאה, דא איהו רזא על שלשה
פשעי ישראל, אם תב בתיובתא בתלת גלגולין שפיר, ואם לא,
כתיב ביה ועל ארבעה לא אשיבנו, לא אהדר ליה בגופא אחרא,
אלא יד ליד לא ינקה רע והכי אזיל נע ונד עד שתין רבוא, ולכל חד
כפום חיליה, דההוא דקטיל הכי נטיל קודשא בריד הוא נוקמא מגיה.
ע"כ בספר אחר (בדף מ"א ת"ח תרין אתוון עד ותהלתי לפסילים
שייך באן).

אמר רבי אלעזר אם כן אשתמודע דכל עאקו דא יהא
בגלותא בתראה, אמאי אתמר (בראשית ד ב) **קניתי**

אִישׁ אֶת יְהוָה, אִי תִימָא בְּגִין קְנִי דְנַפְיָק מִנִּיה זֶרְעָא
מַעֲלִיא, בְּתַר דִּיתְכַּנְיִשׁ אִיהוּ יִתְעֲרוֹן בְּנוֹי דְקִין לְחֶרְבָא
עֲלֵמָא, וּמִנִּיהוּ קוֹל דְּמִי אַחִיךְ צוֹעֲקִים, הֲדָא הוּא
דְּכְתִיב (תהלים יג ו) מִשׁוֹד עֲנִיִּים מֵאַנְקַת אֲבִיוֹנִים כּו'.

אֲמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי, קִין מִסְטָרָא דְאִילָנָא דְטוֹב
וְרַע הָוָה, וְאַתְּפִשְׁטוּתָא דְטוֹב הָוָה בְּגִלְגּוּלָא עַד
קְנִי חוּתִין מִשָּׁה, מִתַּמָּן וְאִילָךְ אַתְּפִשְׁטוּתָא דְרַע, וּבְגִין
דְּאַחֲזִי לִיה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מַה דַּעֲתִידִין לְמַעֲבַד בְּנוֹי
לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל דָּרָא וְדָרָא, דְּכֻלָּא אַחֲזִי לִיה, אֲמַר גָּדוֹל
עוֹנֵי מַנְשׁוּא, וּמִנָּא לֶן דְּאַחֲזִי לִיה גִּלְגּוּלָא דִּילִיה בְּכָל
דָּרָא וְדָרָא, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית ד יד) הֵן גִּרְשֶׁת אֹתִי
הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנִיךְ אֶסְתֵּר וְהִיִּיתִי נָע וְנָד
בְּאַרְצִי, נָע וְנָד וְדָא, הֲכָא רְמִיז גִּלְגּוּלָא דִּילִיה וּבְנוֹי,
הֲדָא הוּא דְכְתִיב (קהלת ח י) וּבִכְן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבוּרִים
וּבָאוּ, וְהָא אוּקְיָמָנָא לֶון (דברים י ז) וּמִשְׁלֵם לְשֹׁנְאֵיו וְכו',
הֵן גִּרְשֶׁת אֹתִי דָא גִּלְגּוּלָא קְדַמָּתָהּ, הַיּוֹם פְּתָהוּא
דְּאַתְמַר בֵּיה (תהלים צה ז) הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ, וְהִיִּיתִי
נָע וְנָד תִּרְיִן גִּלְגּוּלִין אַחֲרָנִין, אֶסְתֵּר הֲכָא רְמִיז (דברים לב
ב) וַיֹּאמֶר אֶסְתִּירָה פְּנֵי מַהֶם כּו', (איוב לג כט) וְהֵן כָּל אֱלֹה
יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עִם גָּבַר, וְעַלִּיָּהּ אֲתַמַּר (עמוס ב
י) עַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל אַרְבַּעַה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ,

דְּלֹא אֶהְדֵּר לֹון בְּגוּפֹא רְבִיעָא, וְלֹאוּ בְּפוּרְקָנֹא
רְבִיעָא, אָלֹא אֶתְמַר בִּישְׂרָאֵל (דברים לב יב) יְהו"ה בְּדָד
יִנְחֵנוּ וְאֵין עֲמוּ אֵל נֹכַר, בְּגִין דָּא אוּקְמוּהּ מֵאֲרִי
מִתְנִיתִין אֵין מְקַבְּלִים גְּרִים לִימֹות הַמָּשִׁיחַ.

וְעוֹד (דף קטו ע"א) אֵי הָבֵל אַחֲרֵי, תָּא חֲזִי תִרִין אֶתּוּן אֵלִין
שְׁמַעְנָא דְּלֹאֲתֵר עֲלָאָה הָווּ סִלְקִין, א"י, א' אֲמוֹן
מוּפְלָא וּמְכוּסָה, י' מַחְשָׁבָה, דְּבֵהֲאֵי אֲתֵר חָאבוּ אָדָם
וְהָבֵל, וְאֶתְמַר דְּאִינוּן א' פֶּתֶר עֲלִיוֹן, י' מַחְשָׁבָה,
לְעִילָא לְעִילָא אֶסְתַּלַּק הָאֵי חוּבָה, אֲמַר לִיהּ רַבִּי
אֶלְעָזָר, אָבֹא, וְהָא פֶּמָה מַחְשָׁבוֹת אִינוּן, שְׂכִינְתָּא
אֶתְקַרִי מַחְשָׁבָה, וְאִיהִי י' מִן אַדְנִי, וְחֻכְמָה מַחְשָׁבָה,
וְכֶתֶר דְּאִיהִי א' מִן אַדְנִי מַחְשָׁבָה, וְכֻמָּה מַחְשָׁבִין אִינוּן
דָּא לְעִילָא מִן דָּא, וְדָא עַל גַּב דָּא, הֵדָא הוּא דְּכֶתִיב
(קהלת ה ז) כִּי גִבְתָּהּ מֵעַל גִּבְתָּהּ שֹׁמֵר וּגְבֻהִים עֲלֵיהֶם, וְלְעִילָא
מִכְּלָהּ מַחְשָׁבָה סְתִימָא דְּכָל סְתִימִין, עֲלָאָה עַל כָּל
עֲלָאִין, דְּלִית מַחְשָׁבָה אַחֲרָא לְעִילָא מִנִּיהּ, וְכֻמָּה
מַחְשָׁבִין אִינוּן לְבוּשִׁין דָּא לְדָא, וְאִיהוּ אֶשְׁתְּמוּדַע דְּלֹא
חָאב אָלֹא בְּמַחְשָׁבָה דְּאִיהִי לְבוּשָׁא, הֵדָא הוּא דְּכֶתִיב
(בראשית ג י) וְאִירָא כִּי עִירוֹם אָנֹכִי וְאֶחָבֹא, אֶתְמַר בְּאָדָם
וְאֶחָבֹא וְאֶתְמַר בְּמִשָּׁה (שמות ג ו) וַיִּסְתֵּר מִשָּׁה פָּנָיו.

אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי, בּוֹדָאֵי בְּכָלֹא חָאב אָדָם,

בְּמַחֲשָׁבָה דְּאִיהִי לְבוּשָׁא, וּבְמַחֲשָׁבָה דְּאִיהִי מְלָגָאוּ,
 וּבִגִּין דָּא אָמַר לְמֹשֶׁה בְּזִמְנָא דְּאָמַר (שמות לג יח) הֲרֵאֵנִי נָא
 אֶת כְּבוֹדְךָ, אָמַר, כִּי לֹא יֵרָאֵנִי הָאָדָם וְחִי, דָּאם זָכָה
 שְׂיִרְאֵנִי, וְחִי לְעוֹלָם, וּבִגִּין דָּא אָמַר לִיהּ לֹא (שמות לג כ)
 תּוּכַל לְרְאוֹת אֶת פָּנַי, וְלֹא אֵינּוֹן פָּנִים הָכָא אֱלָא פָּנִים
 דְּלֹא נִרְאִין, בְּאַתֵּר דְּאַשְׁתְּמוּדַע עַלְתַּת הָעֲלוֹת, וּבְאַתֵּר
 דְּאַתְּגַלִּיָּא, וְחוּבָא דְּאָדָם גָּרִים דְּלֹא יְכִיל מֹשֶׁה
 לְאַסְתָּכְלָא בֵּיהּ, כָּל שְׁכֵן אַחֲרָא, דְּעַלְתַּת הָעֲלוֹת אֲסְתָּלַק
 מִמַּחֲשָׁבָה דְּחָאב בָּהּ אָדָם, וּבִגִּין דָּא עֵין לֹא תִשׁוּרְהוּ,
 וּמַחֲשָׁבָה לֹא תְכִילְהוּ, לֹא יְכִיל לְאַשְׁגָּא לִיהּ, דְּאִיהוּ חֵי
 הַחַיִּים, וּבְאַתֵּר דְּאִיהוּ שְׂרִיָּא לִית מִיתָה תַּמָּן, וּמַחֲשָׁבָה
 דְּאַסְתָּלַק מִנִּיהּ, בּוּדָאִי אִיהוּ חֲכָמָה לְבוּשָׁא לְחֲכָמָה
 סְתִימָאָה, בּוּדָאִי בָּהּ חָאב אָדָם, וּבִגִּין דָּא אֲתַמַּר בֵּיהּ
 (בראשית ג י) וְאִירָא כִּי עִירוֹם אֲנֹכִי וְאַחֲבָא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְהָא מַהֲכָא מִשְׁמַע דְּלֹא חָאב
 בְּמַחֲשָׁבָה עֲלָאָה אֱלָא בְּהֵיא דְּאִיהִי לְבוּשָׁא
 מִינָהּ, וְאַשְׁתָּאֵר אִיהוּ (דף קטו ע"ב) בְּהֵיא דְּאִיהִי מְלָגָאוּ,
 בְּמוֹחָא בְּלֹא קַרְקַפְתָּא, וּבִגִּין דָּא וְאִירָא, דְּאַזְדַּעְזַע
 מִהֵיא דְּלָגוּ מִן מַחֲשָׁבָה סְתִימָא דְּאִיהוּ עַלְתַּת הָעֲלוֹת,
 אָמַר לִיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי, בְּמַחֲשָׁבָה דְּאִיהוּ מוֹחָא אוּף
 הָכִי חָב דְּזִרְעָא מִתַּמָּן נָפִיק, דְּאִיהוּ נִבְיָעוּ דְּאִילָנָא דְּחַיִּי

דאיהו אור קדמון ואור צח ואור מצוהצח, תלת טפין
 דאתרמיזו ב' עלאה, קוצא דלעילא וקוצא דלתתא
 וגיו באמצעיתא, וערב תמן חשך דאפסיק בין עלת
 העלות למוחא סתימא, ובגין דא (שמות לג ב) כי לא יראני
 האדם וחי עד דההוא חשך אתעבר מתמן, ודא איהו
 רזא (ישעיה נט ב) כי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם
 ובין אלהיכם, ובגין ההוא חשך, לית מחשבה יכילא
 לאשגא תמן, כל שכן עין, עד דאתעבר מתמן ההוא
 חשך, וכגוונא דיליה לתתא אית עננא חשוכא דאתמר
 בה (איכה ג מד) סכתה בענן לך כו'.

אזדעזע רבי אלעזר וכלהו חבריא ואזדעזעו סבין
 מארי דמתיבתא, אמר רבי אלעזר עד כען
 לא ידענא דחובא דאדם הכי הוה עלאה, דמטא לאתר
 עלאה דכל עלאין, אמר, אבא, הב לי רשו למשאל אף
 על גב דלא אתייהיב רשו לכל בר נש למשאל כל שכן
 למנדע, אמר ליה אימא ברי דהא רעוא אשתכח
 ורשותא אתייהיב לגלאה כל מה דיכילנא למנדע,
 אמר ליה, אבא, אשתמודע בגין ההוא חשך דאפסיק
 בין עלת העלות למחשבה סתימא, דעלת על כל
 העלות לא אשתתף בשום מחשבה סתימא כל שכן
 גליא, ולא בשום אור גניז וטמיר וקדמון וצח

וּמְצוּחָצָה, אָמַר וּדְאִי הָכִי הוּא דָאם אֱלִין נְהוּרִין
וּמַחְשְׁבִין הֵווּ מְנִיה לָא הָוָה יְכִיל חֲשֵׁךְ לְאַפְרָשָׁא, אֲבָל
עֲלַת עַל כָּל הָעֲלֹת אִיהוּ עַל כָּל נְהוּרִין גְּנִיזִין וְסְתִימִין
כְּנִשְׁמָתָא בְּגּוּפָא, וְאוּר קְדָמוֹן אָף עַל גַּב דְּאִיהוּ סְתִים
וְגְנִיז וְאִיהוּ קְדָמוֹן לְכָל סְפִירָן וּלְכָל אֲתוּוֹן וּנְקוּדֵי
וְטַעֲמִי, הָכִי אִיהוּ לְגַבִּי עֲלַת עַל כָּל הָעֲלֹת, כְּגּוּפָא
לְגַבִּי נִשְׁמָתָא, דְּבִעֲלַת הָעֲלֹת לִית בֵּיה גִּוּוֹן וְלֹא צוּרָה
וְלֹא דִיוֹקְנָא וְלֹא שׁוּתָפוּ, וּבִאֲתֵר דְּעִין לָא שְׁלִיט מָאן
יְכִיל לְמַעְבַּד דְּמִיּוֹן.

בְּתֵר דְּהִרְהֵר תְּשׁוּבָה אָדָם לְתַתָּא, הִדְרָא לְבוּשָׁא לְגַבִּי
מוֹחָא דְּאִיהוּ אָבִא קְרַקְפָּתָא דְּתַפְלִי, וְאֲתַחְבֵּר
מוֹחָא דְּאִיהִי חֲכָמָה בְּאִימָא, מִיד (בראשית ג בא) וַיַּעַשׂ יְהוָה
אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיִּלְבִּישֵׁם, וְאִינוֹן
תַּפְלִין דְּאִינוֹן מַעוֹר, בְּהֵהוּא זְמַנָּא קָמַת תְּשׁוּבָה דְּאִיהִי
אִימָא קְרַקְפָּתָא דְּתַפְלִי עִם אָדָם לְאַגְנָא עֲלִיהּ וּלְכִסְיָא
עֲלִיהּ דְּהָוָה עָרוֹם, כְּגּוּוֹנָא דְּאִיהוּ פָּסִי עַל מוֹחָא עֲלָאָה,
וּבְרִי, כָּל מָאן דְּאֵנַח תַּפְלִין כְּאֵלוּ פָּסִי עַל מוֹחָא עֲלָאָה,
וּבְגִין דָּא שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה לָא זֹזָה מְנִיה, וְרָזָא דְּמִלָּה
(תהלים קל ז) אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמֹר יְיָ אֲדֹנִי מִי יַעֲמוּד, מִי
יַעֲמוּד וּדְאִי דְּאִיהִי אִימָא עֲלָאָה תְּשׁוּבָה הָא קָמַת בְּאָדָם
עֲלָאָה, וְשְׂכִינְתָּא דְּאִיהִי תַפְלָה שֶׁל יָד בְּאָדָם תַּתָּאָה,

שְׂכִינְתָא עֲלָאָה נְחִתָּת עִם אָדָם, וּשְׂכִינְתָא תַתָּאָה עִם
הָבֵל, וְעִם כָּל (דא) מֵאֲרֵי דְדַכְּיֵי דְקָא אֲתִיֵּין מִנִּיֵּיהוּ,
וּבְגִין דָּא (רות א יט) וּתְלַכְנָה שְׁתִּיָּהֵן.

מִיֵּד דְּחָאבוּ יִשְׂרָאֵל בְּעוֹבְדָא דְּעַגְלָא מַה כְּתִיב (ישעיה ג
ב) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם דְּאֲתָמַר בָּהּ (משלי ב ג) כִּי

אִם לְבִינָה תִקְרָא, אֲשֶׁת־לַחַת (נ"א וְאִסְתַּלְקַת) מִנִּיֵּיהוּ וְתָרֵם
מֵעַל הָאָרֶץ, דְּלֹא נְחִתָּת עֲלִיָּיהוּ אֱלָא (דף קטז ע"א) בְּשַׁבְּתוֹת
וַיִּמִּין טָבִין, וְאֲשֶׁת־אֲרַת שְׂכִינְתָא תַתָּאָה יַחֲדָאָה לְתַתָּא,
וּשְׂכִינְתָא עֲלָאָה יַחֲדָאָה לְעִילָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ אִיכָה
יִשְׁבָּה בְּדָד, דְּבִקְדָּמִיתָא לָא הָוּת שְׂכִינְתָא עֲלָאָה זֹזָה
מִנִּיֵּיהוּ כְּגֻוּנָא דְשְׂכִינְתָא תַתָּאָה, זַכַּאִין אִינוּן מֵאֲרֵי
דְּתִיּוּבְתָא דְנְחִתִּי לָהּ עֲלִיָּיהוּ בְּכָל יוֹמָא וְשַׁעְתָּא וְרַגְעָא
וְלֹא זֹזָת מִנִּיֵּיהוּ בְּכָל אֲתֵר, דְּעֲלִיָּיהוּ אֲתָמַר (שם ו כב)

בְּהַתְּהַלְכָךְ תִּנְחָה אוֹתָךְ כּו' וְלֹא אֵית לָהּ עֲלִיָּיהוּ יוֹמָא
יְדִיעַ כְּגֻוּנָא דְאַחֲרָנִין דְּלֹא נְחִתָּת עֲלִיָּיהוּ אֱלָא בְּשַׁבְּתוֹת
וַיִּוְמִין טָבִין, אֲבָל מֵאֲרֵי תִיּוּבְתָא לָא זֹזָת מִנִּיֵּיהוּ לְעֵלָם.
וּבְגִין דָּא בְּרִי, א"י הָבֵל אַחֲיָךְ, אִי יְכַלִּינָן לְמִימַר א'
י' מִן אַהֲיָה אִימָא עֲלָאָה, וְאֲשֶׁת־אֲרוּ ה' ה',

וְאֲתָמַר עֲלִיָּיהוּ וּתְלַכְנָה שְׁתִּיָּהֵן, הָכָא חָאב הָבֵל אָדָם,
חָב בִּי"ו מִן יְהו"ה וְאִסְתַּלַּק י"ו וְאֲתַעְבִּיד ו' י', אֲמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר וְהָא י' ו', אִינוּן, י' לְעִילָא ו' לְתַתָּא, מֵאִי ו' י',

אָמַר בְּרִי הֲכִי אִיהוּ וְדָאִי, דְּחֻבָּה דָּא אִיהוּ לְעִילָא בָּאֵת
 א דְּאַסְתִּלְקַת בְּמַחֲשָׁבָה דְּאִיהִי י' עֲלָאָה דְּתַמָּן עֲלֵת
 הָעֲלֹת, וְאַשְׁתָּאֵר ו' י' כְּגִוּוּנָא דָּא א, וְעַל י' עֲלָאָה
 אֲתָמַר (תהלים צא יד) כִּי יֵדַע שָׁמַי, שֵׁם י', יִקְרָאֲנִי וְאַעֲנֶהוּ,
 זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּנַחֲתִית לִיָּה בְּמַחֲשַׁבְתִּיהָ לְאַתְרִיהָ, דְּהֵאִי
 מַחֲשָׁבָה עֲלָה אֲתָמַר (ויקרא ז לז) זֹאת הַתּוֹרָה לָעוֹלָה לַמִּנְחָה
 וְלַחֲטָאֵת וְלֹאֲשָׁם וְלַמִּלּוּאִים וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים.

וְאַמַּאי אֲתָמַר בָּאֵת י' כִּי יֵדַע שָׁמַי, אֱלֹא, כְּמָה דְּלִית
 בָּאֵת י' שׁוּתָפּוּ דָּאֵת אַחֲרָא, הֲכִי לִית בִּיהָ
 שׁוּתָפּוּ דְּאִיהוּ אֶחָד וְאֵין שְׁנֵי לוֹ, אֶחָד בְּלֹא חֲשָׁבֹן, הוּא
 בְּרָא כָּלָא וְלִית בּוֹרָא עֲלִיהָ, וְכִי אִית דִּיכִיל לְמַבְרִי
 אֲפִילוּ יִתּוּשׁ זַעִיר אֱלֹא הוּא, אֱלֹא, מִים אִית לֹון חֵילָא
 לְמַבְרִי אֵילָנִין וְעֶשְׂבִּין, וְאֵינּוֹן אֲתַבְּרִיאֻ, אֲבָל בּוֹרָא
 עֲלָמִין בְּרָא וְלִית עֲלִיהָ מָאן דְּבִרָא לִיָּה וְלַחֲפִימָא
 בְּרַמִּיזָא דְּבִאֲתַר דָּא לִית לְגַלָּאָה יִתִּיר.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מֵהֶכָּא מִשְׁמַע דְּאִית בּוֹרָא בְּשׁוּתָפּוּ
 דְּאַתּוּוֹן, כְּגֹוֹן ב' מִן בְּרָאשִׁית דְּאִיהִי אֵימָא, ר' מִן
 רֵאשִׁית דְּאִיהִי חֲכָמָה, ו' מִן בּוֹרָא דְּאִיהוּ עֲמוּדָא
 דְּאַמְצָעִיתָא, א' מִן בְּרָאשִׁית דְּאִיהוּ כְּתָר, שִׁי"ת, שִׁית
 סְפִירָן, הָא כְּלָהּ עֶשֶׂר, אִם חֲסַר חֵד לָא אֲשַׁתְּלִים

בְּרִיאָה, אֲבָל עֲלַת עַל כָּל הָעֲלֹת אִיהוּ בָּרָא כָּלָא בְּלֹא
שׁוּתָפוּ כָּלָל.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְכִי הָא שְׁמַעְנָא, דְּבַעֲשֵׁר סְפִירָן לֹא
אֶתְמַר תַּמָּן אֶלָּא אֲצִילוֹת וְלֹא בְּרִיאָה, אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן וּמֵאן אָמַר דְּאִית בְּהוֹן בְּרִיאָה אֶלָּא כְּלָהּ עֶשֶׂר
בְּשׁוּתָפוּ דָּא עִם דָּא עֲבָדִין בְּרִיאָה בְּעֶלְמָא, וְאֵנָּה אִימָא
דְּאֵם הָוָה חֹסֵר חַד מִן מְנִינָא לֹא אֲשַׁתְּלִים הָהִיא בְּרִיאָה,
אֲבָל עֲלַת עַל כָּל הָעֲלֹת אִיהוּ בּוֹרָא בְּלֹא שׁוּתָפוּ אַחֲרָא
דְּאִיהוּ חַד בְּלֹא שׁוּתָפָא כָּלָל לֹא לְעִילָא וְלֹא לְתַתָּא וְלֹא
בְּאַמְצִיעִיתָא וְלֹא מִכָּל סְטָרָא כָּלָל, אָמַר וְדֵאִי כְּעַן
אֶתְגַּלִּיא מַה דְּלֹא אֶתְמַסֵּר לְגַלְּתָא אֲפִילוּ מְלָבָא לְפּוּמָא,
וְרִזָּא דָּא צְרִיךְ לְאַתְכַּסִּיא מִכָּל בֵּר נֶשׁ, דְּלֹאוּ כָּל מוֹחָא
יְכִיל לְמַסְבֵּל הָאִי, אֶלָּא אֵלִין דִּידְעִין בְּרִזִּין, אֵלִין
דְּחַכְמָתָא דְּלָהוֹן סָלִיק עַל כָּל גְּבִיאִיא וְחַפִּימִיא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אַבָּא, הָא אֶתְגַּלִּיא א' בְּרִזָּא עֲלָאָה
כַּד אֶסְתַּלַּק עֲלַת הָעֲלֹת בְּאַת י' וְאַשְׁתָּאָר וִי אֶלָּא
מֵאִי אוּי, אָמַר לִיה (א' עֲלָאָה) (נ"א אִית א') לְעִילָא מִן א',
דְּאִית א' מֵאֲתוּוֹן רַבְרָבָן, וְאִית א' מֵאֲתוּוֹן זוּטָרָן, וְאִית
א' מֵאֲתוּוֹן בִּינוּנִיִּים, (נ"א זֶה שִׁיךְ לְדָף פ"ג ע"א וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם)
אִינוֹן אָדָם דְּבְרִיאָה אָדָם דִּיצִירָה אָדָם דְּעֶשֶׂיָּה, וְעַלִּיָּהּ
אֶתְמַר (קְהֵלֶת ה' ז) כִּי גְבוּהָ מֵעַל גְּבוּהָ שׁוּמֵר, וְאִית תַּלַּת

עֲלֵאִין עֲלֵיהֶוּ בְּאַרְחַ אַצִּילוֹת, וְעֲלֵיהֶם אֲתִמֵּר וּגְבִהִים
עֲלֵיהֶם.

וְאִינוּן דְּבְרִיאָה אִינוּן לְבוּשִׁין לְאִינוּן דְּאַצִּילוֹת, וְהָאִי
אִיהוּ אֹר לְבוּשׁ עֲלִיוֹן, וְאִינוּן עֶשֶׂר מִתְּלַבְּשִׁין
בְּעֶשֶׂר, וְאֵלִין דְּאַצִּילוֹת אָמְרוּ לְאִינוּן דְּבְרִיאָה
דְּמִתְּלַבְּשִׁין בְּהוֹן, (בראשית א כו) נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כְּדְמוּתֵינוּ, כָּל סְפִירָה יְהִיב בֵּיהּ חוֹלְקִיה מְלָגָאוּ וּמְלָבֵר,
וְאִם חָסֵר חֵד מֵעֶשֶׂר סְפִירָן דִּלָּא הוּא יְהִיב בֵּיהּ חוֹלְקִיה
לָא הוּא אֲשֵׁתִלִּים בְּנִינָא דְאָדָם, וּבְזִמְנָא דְחָב אָדָם כָּל
סְפִירָה וּסְפִירָה נְטִיל חוֹלְקִיה מִנִּיהּ וְאֲשֵׁת־אֵר אִין, וְרִזָּא
דְּמִלָּה (קהלת ג יט) וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אִין, וּבְגִין דָּא
אָמְרוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין (תהלים מט יג) וְאָדָם בִּיקָר בַּל יָלִין
נִמְשָׁל כְּבְהֵמוֹת נְדָמוּ, אָדָם דִּהּוּה לֶן בִּיקָר דִּלְעִילָא וְלָא
נְטִיר לִיה, נִמְשָׁל כְּבְהֵמוֹת דְּמוֹת דִּילִיה, דְּאִינוּן חִיוֹת
הַקָּדָשׁ, אֲבָל עֲלֵת הָעֲלוֹת כַּד בְּרָא לִיה כְּמָה דָּאֵת אָמַר
(נ"א הָדָא הוּא דְכְתִיב) (בראשית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ, אִיהוּ נְטִיל כָּלָא מִינִיהּ, וְיְהִיב בֵּיהּ בְּלָא שׁוֹתָפוֹ
דְּאַחֲרָא, דְּאָבָא וְאִמָּא עֲבָדוּ לִיה בְּצִיּוּרֵיהֶוּ (דף קטז ע"ב)
בְּתָרִין צִיּוּרִין, הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית ב ד) וַיִּצָּר יְהו"ה
אֱלֹהִים וַיִּצָּר בְּתָרִין צִיּוּרִין, צִיּוּרָא דְאָבָא דְאִיהוּ
יְהו"ה, וְצִיּוּרָא דְאֱלֹהִים דְּאִיהִי אִמָּא, וְדָא אִיהוּ וַיִּצָּר

יהו"ה אלהי"ם, ולבתר עבד ליה מאנא הדא הוא
 דכתיב (שם) עפר מן האדמה, מן האדמה לא כתיב, אלא
 עפר מן האדמה, ודא שכינתא תתאה דאתמר בה (איוב
 לד טו) ואדם על עפר ישוב דאיהי גלגולא דיליה.

אמר רבי אלעזר, אבא, בתר דרעוא אשתכח צריך
 למפתח מלין באתגליא, מאי אדם דברא עלת
 העלות בדיוקניה, דהא כתיב דלית ביה דמות, אמר
 ליה, ברי, הכא לא אמר בצלמנו, דאית ביה דיוקנא,
 אלא בצלמו רוצה לומר כגוונא דאיהו רואה ואינו
 נראה, דיהא איהו הכי, וכגוונא דלית ביה דיוקנא,
 דיהא איהו הכי, וכגוונא דלית קדמון עליה דיהא איהו
 הכי, וכגוונא דאיהו עלת העלות חד בלא שותפו ובלא
 חשבון, דיהא איהו הכי, כלא כגוונא דיליה.

ואית אדם דבריאא ויצירה ועשיה כגוונא אחרא
 בלבושין וגופא (דלבר) (נ"א בלבר), דבאצילות הא
 אתמר דלית ביה בריאא ויצירה ועשיה כלל, אית
 בריאא דברא הוא לתתא בדיוקניה, אבל לאו דאתברי
 איהו.

ותא חזי אף על גב דאתמר בספירן בריאא, בלבושא
 מלבר איהו, ולא איהו מלגאו, ובגין דא כתיב
 (בראשית א כז) ויברא אלהי"ם את האדם בצלמו הכא רזא

אֲחֵרָא בְּגוּפָא, אֵית סְפִירָן דְּבְרִיאָה וְאֵית סְפִירָן
 דְּאֲצִילוֹת, וּבְגִין דָּא וַיִּבְרָא אֱלֹהִיִּים אֶת הָאָדָם, דָּא
 עֲמוּדָא דְּאֻמְצָעִיתָא דְּאֶתְמַר בֵּיה (ישעיה מד יג) כְּתַפְּאֶרֶת
 אָדָם לְשַׁבַּת בֵּית, בְּצִלְמוֹ שְׁכִינְתָּא תַתָּא, בְּצִלְמִם
 אֱלֹהִיִּים שְׁכִינְתָּא עֲלָא, וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִיִּים אֶת
 הָאָדָם דָּא צְדִיק חַי עַלְמִין, יִצְרוּ בִיצִירָה עֲלָא וּבִיצִירָה
 תַתָּא, דְּאִינוּן י' י' מִן א, ו' מִן וַיִּיצֶר אֵיהּ ו'
 דְּאֻמְצָעִיתָא, דְּאֵיהּ בְּתֵרִין יוֹדִין בָּאֵת א, וְתֵרִין יוֹדִיִּין
 עַלֵּיהּ אֶתְמַר (משלי יד א) חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵיתָה וְאִינוּן
 חֲכָמָה קְדוּמָה וְחֲכָמָה תַתָּא.

וְאָדָם מְסֻטָּרָא דָּאוֹת בְּרִית י' אֶתִּילִיד מָהוּל, הָדָא הוּא
 דְּכְתִיב (שמות ב ב) וַתֵּרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, (ישעיה ג
 י) אָמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב, דְּתַמֵּן לֹא קְלִיפָה דְּעַרְלָה כָּלִל,
 וְהָא דְּאֶתְמַר אָדָם הָרָאוּן מוֹשָׁךְ בְּעַרְלָתוֹ הָוָה, דָּא
 אָדָם דְּעֵשְׂיָה, וּמֵאִי נִיהוּ דָּא קְלִיפָה דְּאֶתְלַבְּשָׁא בֵיה (נ"א
 דְּאֶתְלַבְּשָׁת בָּה) לְשִׁלְטָאָה עַל כָּלָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (תהלים
 קג יט) וּמִלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּבְגִין דָּא אֶתְמַר בָּה (בראשית א
 כו) נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ לְאֶתְלַבְּשָׁא בְּכָל
 דְּיוֹקְנִין וְקְלִיפִין.

וְעוֹד אֶתְמַר בָּה בְּשְׁכִינְתָּא תַתָּא, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ
 כְּדְמוּתֵנוּ, דְּתֵהּא כְּלִילָא מְכָל סְפִירָן, דְּכָל עֶשֶׂר

סְפִירָן יְהִיבוּ בָּהּ כָּל חַד חוֹלְקִיָּהּ, וּמַאי חוֹלְקִיָּהּ, אֵלָא כָּל
 סְפִירָה יְהִיב בָּהּ עֲשׂוֹר דִּילִיָּה, דְּכָל סְפִירָה סָלִיק
 לַעֲשָׂרָה, וַיְהִיבוּ לִיהּ כָּל חַד וְחַד עֲשׂוֹר דִּילִיָּה אֶשְׁתְּאָרוּ
 אֵינּוֹן תַּשַּׁע תַּשַּׁע, וְכָל חַד וְחַד אֶשְׁתְּלִים בָּהּ לַעֲשָׂרָה,
 וּבִגִּין דָּא מַעֲשָׂרִין חַד מַעֲשָׂרָה, וּבִגִּין דְּאִיהִי כְּלִילָא
 מִכְּלָהּ אֲתַמַּר בָּהּ (יִרְמִיָּה ב ב) אֶהְבֵּת כְּלוּלוֹתֶיהָ, כְּלִילָא
 מִכְּלָא, וּלְבַתָּר דְּאֲתַכְּלִילַת מַעֲלָאִין אֲתַמַּר בָּהּ (בְּרַאשִׁית א
 כו) וְרָדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וּבַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ,
 אֲתַכְּלִילַת בְּתַתָּאִין, וְאֶפִּילוּ בְּכָל קְלִיפִין דְּסִטְרָא אַחֲרָא
 אֲתַלְבַּשְׁת, לְקַיְמָא בָּהּ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה, וּבְכָל מַה
 דְּאֲתַלְבַּשְׁת אֲתַכְּלִילַת (נ"א אֲתַקְרִיאַת) בְּשָׁמִיָּה, הָא הָא הָא
 אָדָם דַּעֲשִׂיָּה וַיְצִירָהּ.

אָדָם דְּבְרִיאָה אוֹקְמוּהוּ עַל תַּפְאָרֶת, מַאי בְּצִלְמוֹ,
 בְּצִלְמֵם, תְּרִין דִּיּוֹקְנִין דִּילִיָּה לְעִילָא, אֵלָא (ס"א
 אֵלִין) אֵינּוֹן וְא"ו תְּרִין וְוִי"ן, אֵינּוֹן תְּרִין דִּיּוֹקְנִין דָּא
 דְּאִיהוּ אָדָם דְּאֻמְצָעִיתָא, דְּשְׁכִינְתָּא עֲלָאָה אִיהִי דְּמוּת
 אָדָם עֲלָאָה דְּאִיהוּ חֲכָמָה עֲלָאָה, וְשְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה דְּמוּת
 אָדָם דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֻמְצָעִיתָא.

וְעוֹד, עֲמוּדָא דְּאֻמְצָעִיתָא בְּדִיּוֹקְנָא דְּכֶתֶר וְדָא אָדָם
 דְּבְרִיאָה, וְאָדָם דִּיְצִירָה צְדִיק בְּדִיּוֹקְנָא דְּחֲכָמָה,
 וּבִגִּין דָּא (מַלְכִּים א ה כו) וַיְהִי וַתֵּן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה דְּאִיהוּ

צְדִיק בְּרִית שְׁלוֹם שָׁלֵם ה', וּשְׂכִינְתָּא תַתָּא אָדָם
 דַּעֲשִׂיה דְּמוֹת דְּשְׂכִינְתָּא עֲלָא וְכָלָא קְשׁוּט, (ושְׂכִינְתָּא
 וְדאי אַתְּכִילת בְּכָלָא), וּבִגִּין דָּא זְמַנִּין אַתְּקְרִיאַת נֶשֶׁר,
 זְמַנִּין חַיָּה. (דף קיז ע"א) זְמַנִּין יוֹנָה, זְמַנִּין צְפוּר, בְּכָל מַה
 דְּשְׁלִיטָא אַתְּקְרִיאַת בְּשָׁמִיָּה, וּבַעֲשָׂבִין אַתְּקְרִיאַת
 שׁוֹשְׁנָה, עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי, וְכַד שְׁלִטָא עַל אֶרְעָא
 אַתְּקְרִיאַת אֶרֶץ, וְכַד שְׁלִטָא עַל יָמָא אַתְּקְרִיאַת יָם עַל
 שְׁמִיָּה, וְכַד שְׁלִטָא עַל טוּרִין אַתְּקְרִיאַת סָלַע, לִית בְּרִיָּה
 בְּעֵלְמָא דְּשְׁלִטָא עָלֶיהָ דִּלָּא אַתְּקְרִיאַת בְּשָׁמִיָּה, אֲבָל
 עִם כָּל דָּא דְּשְׁלִטָא עַל כָּלָא, עֲבִידַת אֲפֻרְשׁוּתָא בֵּין
 דְּרִגִּין דְּאִינוּן מוֹחָא וְאִיבָא, לְקִלְיָפִין דְּסִטְרָא אַחְרָא
 דְּאִינוּן כְּקִלְיָפִין דְּאַגּוּזָא דְּמַכְסִּיין עַל מוֹחָא, וְרוּזָא
 דְּמִלָּה (בראשית א ד) וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ,
 וּוי לִיָּה לְמָאן דְּמַעְרַב קְלִיפִין דְּסִטְרָא אַחְרָא עִם דְּרִגִּין
 דְּסִטְרָא דְּדַכְיוּ.

(כאן חסר) (אמר המגיה עוד מצאתי בס"א זה הלשון)

וְהָאָדָם יָדַע אֶת חַיָּה אֲשֶׁתּוֹ וְכוּ' (שם ד א), וְכִי לָא
 אֲשֶׁתְּמוּדַע בָּהּ עַד הָהִיא זְמַנָּא, אָלָא מִיּוֹמָא
 דְּאַתְחַרַּב בֵּי מְקַדְשָׁא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אַתְיַחַד
 בְּשְׂכִינְתִּיָּה בְּיוֹמִין דְּחוּל, וְלֹא הוּוּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁתְּמוּדַע
 תּוֹקְפִיָּה בְּיוֹמִין דְּחוּל, בְּגִין דְּמַמְשָׁלָה דְּעַבְד וְשַׁפְחָה

בְּהוֹן, בְּתַר דִּיתַעֲבִרוֹן מַעֲלָמָא מִיַּד וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת
אִשְׁתּוֹ וּבִהֶהֱיָא זִמְנָא (ישעיה יא ט) כִּי מִלְּאָה הָאָרֶץ יֵדְעָה אֶת
יְהו"ה, וּבִהֶהֱיָא זִמְנָא אֶתְקַיִים קָרָא (ירמיה לא לג) כִּי כָלָם
יֵדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטַנָּם וְעַד גְּדוּלָּם, (זכריה יד ט) וּבִיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה יְהו"ה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

דְּבַר אַחֵר וְהָאָדָם יֵדַע אֶת חוּהָ אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת
קִין, יֵדַע וַדַּאי כְּגוֹן (אסתר ד א) וּמִרְדְּכִי יֵדַע, אִית
יְדִיעָה לְטַב וְאִית יְדִיעָה לְבִישׁ, בְּזִמְנָא דְּאוּלִּידַת לְקִין
יֵדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה הָהוּא זוּהֲמָא, וְעַד הָהוּא אֲתַר
דְּמָטִי וְאֶתְפֹּשֵׁט הָהוּא זוּהֲמָא בְּכָל דְּרִין, וַתֵּלֶת גְּלָגוּלִי,
עַלִּיָּהּ אֶתְמַר (איוב לג כט) הֵן כָּל אֱלֹהִים יִפְעַל א"ל פְּעֻמִּים
שָׁלֹשׁ עִם גָּבַר, בְּתַר דִּיתַגְבַּר בִּיצְרִיָּה דְּלֹא עֶבֶיד חֲטָאָה,
וְהָאִי יְדִיעָה דְּקִין אִיהוּ דְּאֶתְגָּלִי לִיהָ עַד הָהוּא אֲתַר
דְּאֶתְפֹּשֵׁט, דְּעַלִּיָּהּ אֶתְמַר (ישעיה יד כט) כִּי מִשְׁרָשׁ נַחֲשׁ יֵצֵא
צִפֹּעַ, בְּגִין דְּאִיהוּ מִשְׁרָשׁ נַחֲשׁ דְּאֶטִּיל זוּהֲמָא בְּחוּהָ,
מִלְּאֶךְ הַמּוֹת דְּגָרִים מִיתָה לְאָדָם וּלְכָל דְּרִין דִּילִיָּה,
הָכִי, הָאִי דִּרְפִיָּה לְקַטְלָא, וּבְגִין דָּא קָטִיל לְהַבֵּל.

וְהָאִי זוּהֲמָא דְּאֶתְנַטִּיל מִנִּיהָ אִיהִי לִילִיָּת אִימָא דְּעָרַב
רַב, עָלָה אֶתְמַר (משלי ה ה) רַגְלֶיהָ יוֹרְדוֹת מוֹת וְכו',
דְּאִיהִי סַם מוֹת דְּאֵל אַחֵר דְּאִיהוּ סַמָּא"ל, וְאִיהִי אִיבָא
דִּילִיָּה, גַּם לְרַבּוֹת אֵל אַחֵר, נַחֲשׁ בְּגִינָה אֶתְמַר (בראשית ג

(א) וְתִקַּח מִפְּרִי וְתֹאכַל, הֲכֵא רְזָא דְחֻהּ וְתִתֵּן גַּם לְאִישָׁה
 עִמָּה וַיֹּאכַל גַּם לְרַבּוֹת, וּלְבִתֵּר חָזָא לִיה דְּאִתְחַרַּט כְּמָה
 דְּאִתְ אָמַר (שם ד יג) גָּדוֹל עֲוֹנֵי מְנִשּׁוּא, וּבִגִּין דָּא (שם ב)
 קָנִיתִי אִישׁ אֶת יְהוֹ"ה, הֲכֵא רָמִיז קָנִי חוּתֵן מִשָּׁה,
 דְּעֵתִיד לְאַהֲדָרָא בְּתִשּׁוּבָה וּלְקַבְּלָא אֶת בְּרִית, הֲדָא הוּא
 דְּכִתִּיב (שם טו) וַיִּשָּׂם יְהוֹ"ה לְקִין אוֹת, אוֹת בְּרִית מִלָּה
 לְאַגְנָא עָלֶיהָ.

וּבִגִּין דָּא וְתוֹסָף לְלָדַת אֶת אַחֲיו אֶת הָבֵל, מַאי וְתוֹסָף
 אֶלָּא רְזָא דְּמִלָּה וְלֹא יִסָּף עוֹד לְדַעְתָּה (שם לח כו),
 בִּגִּין הֵהוּא זִוְהָמָא דְּנִפְיָק מִנִּיה, וְחָמָא אֶת־פִּשְׁטוּתִיה בְּכָל
 דָּרָא, כִּיּוֹן דְּחָמָא לְהָבֵל דְּאִתְ־פִּשְׁטוּתִיה בְּכָל דָּרָא לְטָב,
 אָמַר וְתוֹסָף לְלָדַת, אוֹסִיפַת אִיהִי כְּמָה קָרְבָּנִין וְכְמָה
 תַּחֲנוּנִין וְכְמָה בְּכִיִּין בְּגִינִיה, כִּיּוֹן דְּאִיהוּ הָוָה עֵתִיד
 לְדַכָּא זִוְהָמָא דִּילִיה מַעֲלָמָא, וְהָא קִהֲלַת אָמַר (קהלת ח)
 יֵשׁ הָבֵל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים
 אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים, הֲכֵא אֶת־גְּלִי צַדִּיק
 וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, אִית הָבֵל, וְאִית הָבֵל וְעַלִּיָּהוּ
 אֶת־מָר (שם י ב) לֵב חָכָם לִימִינוּ וְלֵב כְּסִיל לְשִׁמְאָלוֹ, בְּשָׁגָם
 זֶה הָבֵל, וְהָא אוֹקְמוּהוּ בְּשָׁגָם זֶה מִשָּׁה, מִשָּׁה זֶה שֵׁת,
 וְאִיהוּ שָׁם, וְאִיהוּ הָבֵל, וְהֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל א"ל פְּעֻמִּים
 שֶׁל שְׁעֵם גָּבֵר.

וְרָזָא דְמַלְהָ (ישעיה סג יא) אִיהַּ הַשֵּׁם בְּקֶרְבוֹ, דְּאִיהּ (שמות ג יג) מַה שְּׁמוֹ, וְדָא אָדָם דְּאִיהּ רַבִּיעָאָה, וּבְגִינִיה אֲתִמֵּר (עמוס ב ו) וְעַל אַרְבַּעַה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ, לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ בְּגִלְגּוּלָא יִתִּיר, כִּיּוֹן דְּנָח בֵּיה אֲבוּי דְּאִיהּ אָדָם, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֲשֶׁתְּמוּדַע (משלי ל ד) מַה שְּׁמוֹ וּמַה שֵּׁם בְּנוֹ כִּי תִדַּע, וְדָא אִיהּ רָזָא מַה שְּׁמוֹ מַה אֹמֵר אֲלֵיהֶם, וְדָא אִיהּ מֶרְכַּבְתָּא שְׁלִימָא, ש תַּלְת חִיוּוֹן, דְּרַכִּיב עַלִּייהּ מ"ה, וְעַלִּייהּ אֲתִמֵּר הֵן כָּל אֱלֹה יִפְעַל א"ל (דף קיז ע"ב) פְּעֻמִּים שֶׁל שְׁעֵם גִּבֹּר.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (בראשית ד ב) וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הָבֶל, וּוי לְעֶלְמָא דְאִית לֹון עֵינִין וְלֹא חֲזָאן, אוּדְנִין וְלֹא שְׁמַעִין בְּרִזִּין דְּאוּרִייתָא, וְאֲזִלִּין בְּתַר בְּצַעִין דְּהָאִי עֶלְמָא, תָּא חֲזִי קִין אִיהּ יֵצֵר הָרַע, הָבֶל יֵצֵר הַטּוֹב, הָבֶל אִיהּ הַלֵּב, וְאִינוֹן תְּרִי בְּתִי לְבָא, הָדָא הוּא דְכֻתִּיב (קהלת יב) לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב פְּסִיל לְשִׁמְאֻלוֹ, לֵב חָכָם לִימִינוֹ דָּא הָבֶל, דְּאֲתִמֵּר בֵּיה וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הָבֶל, אִיהּ תּוֹסַפְת רֹוח הַקֹּדֶשׁ, קִין אִיהּ רֹוח הַטּוֹמָאָה דְּאִיהּ גֶּרַע וְלֹא אוּסִיָּה, קִין גּוֹפָא, קִין לְתַרְוִייהּ, וּבְגִינָה אֲתִמֵּר אַל תִּסְתַּכֵּל בְּקִנְקֹן אֱלֹא בְּמַה דְאִית בֵּיה, וְדָאִי קִין אִיהּ לְבָא, דְּאִיהּ קְלִיפָה דְּאֲגוּזָא, לֹאוּ הֵהוּא דְלַעִילָא דְאִיהּ אִיבָא דְאִילָנָא דְחַיִּי, וּבְגִין

דִּהְיֵא קִינ אֵית בֵּיה טב וּבִישׁ, אֶתְמַר בֵּיה (בראשית ב יז)
 וּמַעֲץ הַדֵּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, עַד דִּאתְעַבֵּר
 הָהִיא קְלִיפָה מִנִּיה דְּאַגּוּזָא, אֵיבָא אֶתְקָרִי מִיתָה וְחַיִּי
 אֹר וְחֹשֶׁךְ, הֵבֵל טב וְהֵבֵל בִּישׁ, הֵבֵל דְּאֹרִייתָא דֵּאִיהוּ
 לְהַב, עֲלָה אֶתְמַר (תהלים כט ז) קוֹל יְהוָה חֲצֹב לְהַבּוֹת אֵשׁ,
 וְדֹא ה' דְּמַשֶּׁה, מ' מִשֶּׁה, ש' שֵׁת, דִּאתְמַר בֵּיה (שמות ב י)
 כִּי מִן הַמִּים מְשִׁיתִיהוּ, ש' שֵׁם, וְלֹא לְמַגְנָא הָוָה שֵׁם
 קוֹבַע מְדַרְשׁוֹת בְּאֹרִייתָא, וְהָוָה שֵׁת סִיּוּמָא דְּאַלְפָא
 בֵּיתָא, שֵׁת בְּגִין (תהלים ח ז) כָּל שֵׁתָה תַּחַת רַגְלִיו.
 וְהֵבֵל מִסְטָרָא דִּימִינָא אִיהוּ כָּלִיל ז' הֵבְלִים, וְאִינוּן
 אַבְגִּית"ץ וכו', שֵׁת סְלָקִין, דְּאִינוּן לְהַבִּים
 בְּשִׁית עֲזֻקָּאן דְּקִנָּה, וְהֵבֵל דְּפָה שְׂבִיעָאָה, וְלִקְבִלְיִיהוּ
 אֲמַר דָּוִד שְׁבַע קָלִין דְּהָבוּ לִיהוָה בְּנֵי אֱלִים, (תהלים כט)
 וְעַל אֱלִין שְׁבַע אֶתְמַר (דברים ח ג) כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לִבְדּוֹ
 יַחֲיֶה הָאָדָם כִּי עַל כָּל מוֹצָא פִי יְהוָה יַחֲיֶה הָאָדָם,
 וְאֱלִין ז' קָלִין סְלָקִין בְּז' רַקִּיעִין, וְאֵית ז' דְּשֻׁמְאָלָא
 דְּנַחֲתִין בְּשִׁבְעָה אַרְעִין, וְעֲלִיִּיהוּ אֲמַר קִהְלֹת (קהלת ג כז)
 (כ"י) מִי יוֹדַע רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעְלָה וכו'.
 שְׁבַעָה הֵבְלִים טַבִּין אֱלִין אִינוּן שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע,
 וְלִקְבִלְיִיהוּ אַחֲרָנִין לְקַבֵּל שְׁבַע שְׁנֵי הָרַעַב,
 אֱלִין הֵבְלִים דְּחַיִּי, וְאֱלִין הֵבְלִים דְּמִיתָה, וּבְגִין דֹּא יֵשׁ

הָבֵל וַיֵּשׁ הַבָּלִים, ה' לֵב, ד' אַרְבַּע חִיוּן דְּכַרְסִיָּא, ו' שִׁית דְּרָגִין דְּכַרְסִיָּא, וְעַלִּיָּהּ שְׂרִיין עֶשֶׂר אַמִּירֵן דְּאִינוּן י', ו' דְּנַפִּיק מֵהָבֵל אִיהוּ קוּל דְּאִיהוּ פּוֹרַח בְּאִיר, דְּאִיהוּ אֹר חָמֵשׁ אֹר וְדֹא אִינוּן ה' עֲלָאָה, י' דְּבוּר וְאַמִּירָה, וְאִינוּן הַבָּלִים הָבֵל סָלִיק בָּהּ עֲלָאָה, וְהָבֵל נָחִית בָּהּ תַּתָּאָה, נָחִית דְּבוּר, וּבְאֵלִין הַבָּלִים סָלִיק בְּחַד קָלָא סָלִיק, וּבְדָא נָחִית, בָּהּ תַּתָּאָה סָלִיק קָלָא דְּאִיהוּ ו', בָּהּ עֲלָאָה נָחִית דְּבוּר דְּאִיהוּ י'.

וְהַבָּלִים סָלְקִין וְנַחֲתִין בְּלָבָא, וְהֵנָּה מְלָאכִי אֱלֹהִים סָלְקִין וְנַחֲתִין תַּמָּן וְאִינוּן י"ו, ה' תַּתָּאָה מוּצָב אֲרָצָה, וְרֵאשׁוּ מְגִיעַ הַשְּׁמִימָה דָּא ה' עֲלָאָה דְּאִתְקַרִי הַשְּׁמִימָה, וְאִם לָא סָלְקִין בְּמַחְשְׁבָה דְּאִיהִי יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, לָא מְסַתְּכְלִין בְּצִלוֹתֵין, אֵלִין הַבָּלִים דְּלֹאוּ אִינוּן מְסֻטָּרָא דִּיחֻדָּא, וְהַבָּלִים אַחֲרָנִין אִינוּן בְּפִירוּדָא, וְסָלְקִין בְּמַחְשְׁבָה בִּישָׁא, וּבְגִין דְּאִית תַּמָּן פִּירוּדָא אֲתַמַּר בְּמַחְשְׁבָה דְּלֵהוּן מַחְשְׁבָה בִּישָׁא מְצֻטְרָפָא לְמַעֲשָׂה, (וְהַבָּלִים דְּלִית בְּהוּן פִּירוּדָא מַחְשְׁבָה דְּלֵהוּן מְצֻטְרָפָא לְמַעֲשָׂה).

וְעֵקֶר דְּאַרְבַּע אַתּוּן וְעֶשֶׂר אַתּוּן אִיהִי מְלָכוּתָא, דְּאִיהִי כְּלִילָא מְכַל עֶשֶׂר סְפִירֵן, וּבִיָּה צְרִיךְ כְּלָא לְאַכְלָלָא, דְּכָל מָאן דְּנָטִיל מְלָכוּת בְּלָא תִּשַׁע סְפִירֵן

אִיהוּ מְקַצֵּץ בְּנִטְיָעוֹ, וְכָל מָאן דְּנִטְיָל תִּשְׁע סְפִירָן בְּלֹא
מַלְכוּת אִיהוּ כּוֹפֵר בְּעִיקָר.

הַבָּלִים דְּסִטְרָא אַחְרָא עֲלִייהוּ אֲתָמַר (ירמיה י טו) הָבֵל הָמָּה
מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים, דְּאִינוּן הַבָּלִים סְלָקִין
בְּנִבְלוֹת הָפָה וּבְשִׁקְרוֹת, וְכִלְהוּ סְלָקִין לְגַבִּי מוֹחָא אִית
חֲמָה וּלְבָנָה וְכַכְבֵּיא וּמִזְלֵיא בְּרִקִּיעִין דְּאִינוּן קְלִיפִין,
דְּעֲלִייהוּ אֲתָמַר (ישעיה ה יח) הוּי מוֹשְׁכֵי הָעוֹן בְּחַבְלֵי הַשָּׂוֵא,
וְעֲלִייהוּ אֲתָמַר (שם נא ו) כִּי שָׁמַיִם פָּעֲשָׁן נִמְלָחוּ, וְחִפְרָה
הַלְבָּנָה וּבּוֹשָׁה הַחֲמָה וְכו', (שם כד כג), וְכַמָּה הַבָּלִים אִית לֹון
דְּכִלְהוּ מִלֵּיין שִׁקָּר וְשָׂוֵא, וְכָל מָאן דְּאַפִּיק מִלֵּין דְּשִׁקְרָא
כַּמָּה מִלְּאֲכֵי חֲבָלָה פְּתַחֲיָן גְּדַפִּייהוּ לְקַבְּלוֹן, הֵדָּא הוּא
דְּכַתִּיב (קהלת י ב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל וְכו',
וְאַלֵּין מְלוּלִין אִינוּן בְּנִין כַּמָּה בְּנִינִין.

(דף קיח ע"א) אֲמַר הַמְּגִיָּה, הַנִּמְשָׁךְ אַחֲרֵי זֶה כִּבְר נִדְפַס בְּדָף ק"ד ע"א, אֲמַנֵּם
אַחֲרֵי כֵךְ מִצְאֵתִי זֹאת הַנִּסְחָא מִדְּוִיִּקָּת יוֹתֵר מִהָאֲחֵרָת, וְכִדִּי
שְׁלֹא לִכְפּוֹל הַדְּבָרִים אֲרֻמוֹ לֶךְ הַחֲלוּף שִׁישׁ בִּינִיהֶם בְּלִבָּד, בְּזֹאת
הַנִּסְחָא לֹא מִצְאֵתִי אוֹ אִשָּׁא עַל מִיא בְּשׁוּרָה ל', וּבְשׁוּרָה ל"ד נְקוּדִין מִן
י' טַעֲמִים מִן ו' אִיהִי בֵּת קוֹל, וּבְדָף ק"ה ע"א שׁוּרָה ז' צ"ל וְאִיהִי לִב
דְּכִלְהוּ בַּה אֲתַכְלִילֵן וּמִינָה נְפִיק דְּפִיקוֹ, וּבְשׁוּרָה ט' וְכִד דְּפִיק, וּבְשׁוּרָה
י' צ"ל רִשְׁפִּים וּבְשׁוּרָה י"ב נְחִית צ"ל אַחִיד, דָּף ק"ד ע"ב בְּשׁוּרָה י"ו דָּא
צ"ל דְּמִלָּה, בְּשׁוּרָה י"ח ד' דִּלְהָ צ"ל ד' דְּלָה, שׁוּרָה ד' אוֹיֵר קְדָמוֹן צ"ל
אוֹיֵרָא קְדָמָה.

אמר המניה זה התקון מצאתיהו מפוזר ומפורד ומוטעה, והרבה עמלתי וטרחתי להגיהו ולסדר הדברים על אופניהם, ובמקומות ממנו כתבתי הדברים פעמים מפני חלוקה הנסחאות.

עוד ראה זה מצאתי.

וְתוֹסֵף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל (בראשית ד ב), תָּא חֲזִי הֶבֶל
אִיהוּ הֵלֵב, וְאִית ב' בְּתִים בְּלָבָא, (קהלת י ג) לֵב
חָכָם לִימִינוּ הֶבֶל, לֵב כָּסִיל לְשִׁמְאֵלוּ דָּא הֶבֶל, קִין אִיהוּ
יִנִּיק מִתְרוּיָהוּ, וְאִיהוּ עֵץ טוֹב וְרַע, וְקִין אִיהוּ זוּהֵמָא
דְּנָחֵשׁ דְּאֵטִיל בְּחֹה, וְעָלִיה אֲתָמַר (ישעיה יד כט) כִּי מִשְׁרָשׁ
נָחֵשׁ יֵצֵא צִפֶּע, מָה אֲרָחִיה דְּחֹיָא לְמִקְטֵל, כֶּךָ דָּא
קָטֵל, וּלְבַתָּר אֲתַחֲרַט, וּבִגִּין דָּא (בראשית ד טו) וַיֵּשֶׁם יְהוָה
לְקִין אוֹת, אוֹת בְּרִית מִילָה, וּבִגִּין דָּא אֲמַר (שם) קִנִּיתִי
אִישׁ אֶת יְהוָה, וְאָף עַל גֵּב דְּקִי"ן אִיהוּ זוּהֵמָא, יָכִיל
לְמַעַבְד נָק"י, כְּגוֹן יִתְרוּ דְּאֲתָמַר בֵּיה (שופטים א טז) וּבְנֵי קִנִּי
חוֹתֵן מִשָּׁה.

וְרָזָא דְּמָלָה הֶבֶל הֶבְלִים אֲמַר קְהֵלֶת, וְאֲמָרוּ קְדָמָאִין
אִית הֶבֶל וְאִית הֶבֶל, יֵשׁ צְדִיקִים שְׂמִינֵע אֲלֵיהֶם
כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים וְכו', (קהלת ח יד) אֲמַרְתִּי שְׂגָם זֶה הֶבֶל,
הֶבֶל דִּימִינָא ה' כְּרִסְיָא, ו' שֵׁשׁ מַעֲלוֹת לְכֶסֶּא, ד' אַרְבַּע
חִיּוֹן, אֲלִין הֶבְלִים אֵינוֹן לְבוּשָׁא לְתַפְאֲרַת וּמַלְכוּת
דְּאֵינוֹן ו"ה, י"ה כְּלִילָן, י' בְּאֵינִיר, ה' תַּתְּאָה דְּבוּר

דְּסָלִיק בְּהֶבֶל, וְכָלֹא אֶתְכָּלִיל בְּשִׁמָּא דְּבַר נֶשׁ דְּצִלִּי
 צְלוּתָא אוּ דְעָסִיק בְּאוּרִייתָא, אֲבָל הֶבְלִים אַחֲרָנִין
 דְּאֶתְעֵבִידֵּן בְּאַרְעָא, סָלְקִין בְּאוּרִי דֵּהֲאִי עֲלֵמָא בְּקוּל
 וּדְבוּר דְּחוּל, וְיִשְׂרָאֵל מְצֻלִין בְּהוּן הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ
 לְחוּל, וְאִית אַחֲרָנִין דְּאֶתְמַר בְּהוּן (ירמיה י טו) הֶבֶל הִמָּה
 מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים, וְאִינוּן הֶבְלִים וְקוּל וּדְבוּר דְּנִבְלוּת
 הִפָּה, אִינוּן מִסְטָרָא דְּאֱלֹהִים אַחֲרִים מִמֶּנּוּ דְּשָׂאָר עֲמִין
 דְּאִינוּן סמא"ל וְנַחֲשׁ, עֲלִייהוּ אֶתְמַר בְּהִבְדָּלָה וּבֵין
 יִשְׂרָאֵל לְגוֹיִם, כָּל חַד כְּפוּם עוּבְדוּי כֶּךָ בְּנִי בְּנִינָא, (קהלת
 ז יד) דְּזֶה לַעֲמַת זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים.

וְתֵא חֲזִי מָאן דְּבִנְיָנָא דִּילִיָּה לְעִילָא בְּסִטְרָא דְּדַכְיוּ,
 בְּכָל אֲלִין הֶבְלִים דְּאוּרִייתָא וְצְלוּתָא, עֲלִיָּה אָמַר
 קָרָא (ישעיה לז טז) וְאֲשִׁים דְּבָרִי בְּפִיךָ וְכוּ' וְלֹאמַר לְצִיּוֹן
 עֲמִי אָתָּה, וְהֵא אוּקְמוּהוּ אֵל תִּקְרִי עֲמִי, אֲלֵא עֲמִי, מָה
 אֲנָא בְּמִלּוּלָא דִּילִי עֲבָדִית שְׁמִיָּא וְאַרְעָא כְּמָה דְּאֵת
 אָמַר (תהלים לג ו) בְּדַבַּר יְהוָה שְׁמִים נַעֲשׂוּ, כֶּךָ אֲנִת
 בְּשׁוּתָפּוּ עֲמִי תַעֲבִיד בְּמִלּוּלָא, אֲבָל אַחֲרָנִין דְּמִפְקִין
 מִפּוּמִיָּהוּ הֶבְלִים דְּשְׁבוּעָה, עֲלִייהוּ אֶתְמַר (משלי ז כז) כִּי
 רַבִּים חָלָלִים הִפִּילָה, וְאֲלִין אֶתְקִרְיָאוּ חָלָלִים, דְּמַחְלָלִין
 שֵׁם יְהוָה, וְנִפְקִין הֶבְלִים מִפּוּמִיָּהוּ וְקָלָא וּדְבוּרָא
 לְשִׁקְרָא וְאוּמָאָה לְשִׁקְרָא, וְדַכְרִין שְׁמִיָּה לְמַגְנָא

וּלְשָׁקְרָא, בְּהֵהוּא שְׁמָא דְנַפְקִין לְבַטְלָא וּלְשָׁקְרָא בְּנִין
 לֹון בְּנִינִין דְּבַטְלִין לֹון מַעְלָמָא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (ירמיה
 ב ז) לִשְׁוֹא הִכְתִּי אֶת בְּנֵיכֶם, וְיִ לֹון לְבָנֵי נִשָּׂא דְנַפְקִין
 מִפּוּמִיָּיהוּ מְלוּלִין וְאוּמָאִין דְּשָׁקְרָא, טב לֹון דְּלֹא יִתּוּן
 לְעֵלְמָא, קָמוּ חֲבֵרִיא כְּלָהוּ וְאָמְרוּ רַחֲמָנָא לְשׁוֹבֵן
 רַחֲמָנָא לְשׁוֹבֵן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רַבָּנִין, כָּל אֱלִין בְּנִינִין תְּלִיין
 בְּמַחְשְׁבָה, כְּמָה דְּאִשְׁכַּחנָא בְּקִין וְהֶבֶל, קִין הָיָה
 עוֹבֵד אָדָמָה וּמִיִּיתִי בְּקָרְבָּנָא פְּשָׁתִים, מֵהֵהוּא סֵטְרָא
 דְּעֶרְוָה, הָיָה מַחְשְׁבָה לְקָרְבָּא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 עֶרְוָה, וּמִנִּין דְּפְשָׁתִים אִיהוּ מִסֵּטְרָא דְּעֶרְוָה שְׁנֵאֲמַר (שמות
 כח מב) וַעֲשֵׂה לָהֶם מְכַנְסִי בֶד לְכַסּוֹת בֶּשֶׂר עֶרְוָה, הֶבֶל הָיָה
 רוּעָה צֹאן, קָרִיב קָרְבָּנָא מִבְּכוּרוֹת צֹאנוּ, הֵדָא הוּא
 דְכְּתִיב (בראשית ד ד) וְהֶבֶל הֵבִיא גַם הוּא מִבְּכוּרוֹת צֹאנוּ,

מַחְשְׁבַתִּיהָ הָיָה בְּהֵהוּא אֲתֵר דְּאִתְמַר בֵּיהּ, (דניאל
 ז ט) וַעֲתִיק יוֹמִין יִתִּיב לְבוּשָׁה כְּתֹלָג חוּר וּשְׁעָר רֵאשָׁה
 כְּעֵמֶר נָקָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַחְשְׁבַתִּיהָ טָבָא צָרְפָּה
 לְמַעֲשָׂה, וּבְגִין דָּא קָבִיל לֵיהּ, וּמַחְשְׁבָה רָעָה לָא
 מְצָרְפָּה לְמַעֲשָׂה, וְדָא הוּא קָרְבָּנָא דְקִין, וּבְגִין דָּא חָרָה
 לוֹ, מִיד וַיֹּאמֶר יְהוָה לְקִין לָמָּה חָרָה לָךְ וְכו', הֵלֵא אִם
 תְּטִיב שְׂאת (בראשית ד ו), אִם תְּטִיב עוֹבְדָךְ שְׂאת, אֲנֵא

מֵאַרְיֵךְ לָךְ וְאֶטּוּל מֵטוּלָךְ עָלַי, וּמִנָּלָן דְּשִׂאת מֵטוּלָא
 דְּחוּבִין הוּא, דְּכְתִיב (ישעיה א יד) נָלֵאתִי נִשּׁוּא, וְאִם לֹא
 תִּטִּיב עוּבְדָךְ לִפְתָּח חֲטָאת רוּבִיךְ, וְדָא פְתַח דְּגִיְהָנָם,
 דְּתַמָּן חוּבִין דִּילָךְ שְׁלֵטִין עָלָךְ, וְאִם תִּטִּיב עוּבְדָךְ אַתָּה
 תִּמְשׁוּל בּוּ.

רְשִׁיעִיָּא לָא שְׁלִיט בְּהוֹן מוֹסֵר אֶלָּא נְטָרִין דְּבָבוּ,
 כְּגִוּוֹנָא דְּעֵשׂוּ וַיִּשְׁטֹם עֵשׂוּ אֶת יַעֲקֹב (בראשית כז

מא), יַעֲקֹב כְּגִוּוֹנָא דְּהֶבֶל וַעֲשׂוּ כְּגִוּוֹנָא דְּקִין, וַיֹּאמֶר מָה
 עָשִׂיתָ וְכוּ' (שם די) חוּבָא דָּא דְּקִטְלָתָ לְאַחוּךְ לָא עֲבַדְתָּ
 לִיָּה אֶלָּא לְשִׂמְא דְּאַתְקָרִי מ"ה, מ"ה אַעֲיִדְךָ וְאַסְהִיד
 עָלָךְ, וְאִיְהִי תַבְעָה לָךְ, וְלֹא עוֹד אֶלָּא מ"ה דְּאִיְהוּ אָדָם
 דְּעֵבִיד לָךְ, גָּרָם דָּא דְּאַפִּיק מִלְּאַךְ הַמּוֹת בְּךָ לְעֵלְמָא,
 וְדָא אִיְהוּ פּוֹקֵד עוֹן אֲבוֹת עַל בָּנִים (שמות כ ה), וְהָא אַתְמַר
 אִם אוֹחֲזִין מַעֲשֵׂה אֲבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם, אֶלָּא כֹךְ הָוָה
 עוּבְדֵי אֲבוֹתָ הָוָה בִּידֵיהֶם, עַל סִבָּה דְּאַשָּׁה הָוָה, כְּמָה
 דְּאַתְמַר וַיְהִי בְּהִיּוֹתָם בְּשָׂדֶה, וַאֲיִן שָׂדֶה אֶלָּא אַתְתָּא,
 אַתְתָּא גָרְמַת מִיתָה לְאָדָם, וְגָרְמַת מִיתָה לְהֶבֶל, כְּמָה
 דְּאַתְמַר בִּיעֲקֹב עִם מִמְנָא דְּעֵשׂוּ וַיֹּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ (בראשית
 לב כה), כְּגִוּוֹנָא דָּא הָוָה קִין וְהֶבֶל, וְנִצַּח הֶבֶל לְקִין, וְאִיְהוּ
 מִסְטָרָא דְּרַחֲמֵי דְּחַיִּים עָלּוּי וְלֹא בָּעָא לְמִקְטִלִּיהּ, וְקָם

הוא וְקָטְלִיהּ, וְאַתָּתָא גְרָמָא דָּא, עֲלָה אַתָּמַר (משלי ה ה)
 רַגְלִיהּ יוֹרְדוֹת מָוֶת, וּבִקְנָאָה דִּילִיהּ קָטַל לִיהּ.
 וַיֹּאמֶר קוֹל דְּמִי אַחִיךָ צוֹעָקִים אֵלַי מִן הָאֲדָמָה (בראשית
 ד י), אַנְתָּ הוּא בְרִיה דְּחוּיָא דְגָרַם מִיתָה לְאָדָם,
 דְּאַתָּמַר בֵּיהּ (שם ג יד) אָרוּר אַתָּה מְכָל הַבְּהֵמָה, כֹּף אֵית
 לָךְ לִירְתָא מִנִּיהּ, דְּעוֹבְדָא דִּילִיהּ בִּידָךְ, בְּגִין דָּא אָרוּר
 אַתָּה מִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת פִּיהָ, דָּא הוּא אֲרַעָא
 דְּלִיִּיט לָהּ קוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא תִשַׁע לוֹוִטִין, לִיִּיט לְקִין
 חַד לְאַשְׁלָמָא לַעֲשָׂרָה, וּבְגִין דָּא אָמַר (שם יא) אָרוּר אַתָּה
 מִן הָאֲדָמָה וְכוּ', כִּי תַעֲבוֹד אֶת הָאֲדָמָה וְכוּ' דְתֵהֵא
 תִשַׁשׁ חִילָהּא לְגַבְךָ, וְלֹא יִפְקוֹן מִינָךְ מַלְכִין וְשְׁלִיטִין.
 נַע וְנָד תִּהְיֶה בָאָרֶץ, דְּאַנָּא אַמְרִית לְאָדָם וַיֵּרְדּוּ בְדַגַּת
 הַיָּם וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה (שם א כו), דְּאַנוֹן בְּנֵי
 נָשָׂא דְתַלְיִין בְּמַזְלוֹת, דְּדַמִּיִן לְחִיווֹן וּבַעֲיָרָן וְעוֹפוֹת,
 כְּלָהּוּ אֲזִלוּ לְגַבְךָ לְקָטְלָא לָךְ, וְאַנְתָּ תִּזִּיל נַע וְנָד
 מִקְדָּמָא, נ"ע וְנ"ד עו"ן ד"ן, וְעוֹד נַע וְנָד בְּגִין דְּאַנְתָּ
 עו"ן דְּנַד"ה, וּבְנַדְהָ אַתְעֲבִידַת דְּאִיהִי זוּהֶמָא דְהִטִּיל
 נַחֲשׁ לְחוּהָ, בְּגִין דָּא נַע וְנָד תִּהְיֶה, וְעוֹד נַע בְּגִין דְּאַנְתָּ
 מִסְטָרָא דְסַמָּא"ל, נָד בְּגִין דְּאַנְתָּ מִסְטָרָא דְנַחֲשׁ, נַע
 בַּעֲלָמָא דִין, נָד בַּעֲלָמָא דְאַתִּי, דְּאִינוֹן שְׂכִינְתָא עֲלָאָה
 וְשְׂכִינְתָא תַתָּאָה, דְּנַטְלִין תְּרוּיָהּוּ נּוֹקְמָא מִינָךְ.

וּבִגִּין דָּא כַּד שָׁמַע דְּבִאֲתֵר עֲלָאָה דָּא הָוָה תְּלִיא הָבֵל,
 מִיד וַיֹּאמֶר קִין אֶל יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂוֹא
 (בראשית ד יג), הֵכָא תב בְּתִיבְתָּא וְאִתְחַרַּט, בִּגִּין דָּא וַיֵּשֶׁם
 יְהוָה לְקִין אוֹת (שם טו), הֵכָא רָמַז אוֹת בְּרִית מִילָה
 דְּקָבִיל יִתְרוֹ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (שופטים א טז) וּבְנֵי קְנִי חוֹתֵן מִשֶּׁה
 שְׁנַפְרַד מִקִּין, (צ"ל (שם ד יא) וְחֹבֶר הַקְּנִי נִפְרַד מִקִּין), וּבִיתְרוֹ
 אִתְתַּקֵּן קִין מִחוּבֵיהּ, וְעוֹד בְּהֵוָּא זְמַנָּא קָבִיל לֵיהּ, בִּגִּין
 דְּאִחוּזֵי לֵיהּ בְּנוֹי דְּקְנִי חוֹתֵן מִשֶּׁה דִּהּוּ עֲתִידִין לְמַהּוּי
 בְּלִשְׁכַּת הַגִּזִּית, אָמַר וְכִי לְחִיבָא קָבִיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בְּתִשׁוּבָה, עַל אַחַת פַּמָּה וְכַמָּה לְצַדִּיקָיָא, מִיד
 וַיֵּצֵא קִין מִלְפָּנֵי יְהוָה (בראשית ד טז), בְּהֵאִי נִפְק מִן דִּינָא,
 וְקָבִיל עָלֵיהּ כָּל מָה דְּאִתְגַּזֵּר בֵּיהּ, דְּכַתִּיב וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ
 נֹד, מָה דְּאָמַר לֵיהּ נָד, שְׂוִי עָלֵיהּ ו' וְאִתְעַבִּיד נֹד,
 וְדָא אִיהוּ דְּאִתְמַר בֵּיהּ וַיֵּשֶׁם יְהוָה לְקִין אוֹת לְבִלְתִּי
 הַכּוֹת אוֹתוֹ, דָּאם הָוָה נָד אִתְמַר בֵּיהּ (שם) וְהָיָה כָּל מוֹצְאֵי
 יִהְיֶה גִנִּי, וּבִגִּין דְּתַב בְּתִיבְתָּא וְקָבִיל עָלֵיהּ אוֹת בְּרִית,
 שְׂוִי עָלֵיהּ אוֹת ו' לְשִׁזְבָּא לֵיהּ, וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּשְׂוִי לֵיהּ
 קַדְמַת עֲדָן, דְּבִגִּינִיה זָכָה לְגֵן עֲדָן.

וַיֵּדַע (דף קיט ע"א) קִין אֶת אִשְׁתּוֹ וַתֵּהָר וַתֵּלֶד אֶת חֲנוּךְ
 (בראשית ד יז), כָּל אֱלִין תּוֹלְדִין מְנַעִין לֵיהּ לְאַתְרָעָא
 בְּהוֹן, וְאִינוּן חֲנוּךְ וְעִירַד וּמְחוּיָאֵל וּמְתוּשָׁאֵל וְלִמָּךְ,

וְלִמָּךְ נְטִיל תְּרִי נְשִׁין עָדָה וְצָלָה, עָדָה חֲנוּךְ לְטָב, חֲנוּךְ
 לְנַעַר עַל פִּי דְרַכּוֹ, צָלָה חֲנוּכָּא דְּבִישׁ, וְדָא מְלֹאךְ
 הַמּוֹת דְּמַחֲנֵךְ לְבַר נֶשׁ בְּחֲנוּכִין בִּישִׁין, עִירַד לְבַתֵּר
 אַעִיל רַעְדָּה בְּבַר נֶשׁ בְּאַבְרִין דִּילִיָּה, וְלְבַתֵּר דְּאַפִּיל
 לְבַר נֶשׁ בְּחוּבִין, אֲלִשִׁין עֲלִיָּה וְאַחֲזִי לְא"ל כָּל מָה
 דְּעֵבִיד, וְדָא אִיהוּ מְחוּיָּאל מְחוּי א"ל, וְלְבַתֵּר נַחֲת
 וְתִשָּׁשׁ חִילִיָּה וְקָטִיל לִיָּה, וְדָא אִיהוּ מְתוּשָׁאֵל דְּתַמָּן מוֹת
 שָׂאֵל, וְאִין מוֹת אֶלָּא עֲנִיּוֹת, וְלְבַתֵּר אֲמִלִּיךְ עֲלִיָּה וְדָא
 אִיהוּ לְמָךְ אֲתַהֲפֹךְ עֲלִיָּה לְמֶלֶךְ, וְתִרִין נְשִׁין דִּילִיָּה חַד
 עָדָה דְּמַעִיד עַל חוּבּוֹי דְּבַר נֶשׁ, וְתַנְיָנָא צָלָה דְּאָזִיל
 עֲלִיָּה כְּצֹל, כְּמָה דָּאֵת אֲמַר (אִיּוֹב ח ט) כִּי צֹל יִמִּינוּ עֲלִי
 אָרֶץ, וְכַתִּיב (תְּהִלִּים קמ"ד ד) יָמָיו כְּצֹל עוֹבֵר.

וְתִלְדַּ עָדָה אֶת יִבְל (בְּרֵאשִׁית ד' כ'), בְּתֵר דְּקָטִיל לִיָּה
 בְּעֲנִיּוֹתָא, וְשִׁלְטִין עֲלִיָּה עָדָה וְצָלָה, יִבְל,
 כְּגִוּוֹנָא דְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא דְּאַתְמַר בְּהוֹן (יִשְׁעִיָּה נ"א ו) כִּי שְׁמַיִם
 כְּעֶשֶׂן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כְּבֶגֶד תְּבִלָּה, וְיִבְל אִיהוּ אָבִי יוֹשֵׁב
 אֶהָל וּמִקְנָה, דְּכַנִּישׁ מְמוֹנָא, וְלְבַתֵּר אֲתַמַּר בֵּיהּ (מִשְׁלִי י"א
 ד) לֹא יוֹעִיל הוֹן, וְהָא אֲתַמַּר דְּשִׁלִּיט עֲלִיָּה עֲנִיּוֹתָא
 דְּאִיהוּ מוֹת, וְלִית עֲנִיּוֹתָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 כְּעֲנִיּוֹתָא דְּאוּרִיָּיתָא, וְלִית מוֹת כְּאִינוֹן דְּעֵבְרִין עַל
 פְּתַגְמֵי אוּרִיָּיתָא דְּאַתְקָרִיאוּ מֵתִים, וּבְגִין דָּא אֲמַר קָרָא

(יחזקאל יא לב) שׁוּבוּ וְחִיו, וְאָחִי יִבֹּל הִיא אֲבִי כָּל תּוֹפֵשׁ כְּנוֹר
 וְעֶגְבִּי, הַמִּנְגְּנִין בְּכָל מִינֵי נְגוּנִין, וְבַר נֶשׁ דְּחָדִי בָּהוּ
 וְאַשְׁתִּדֵּל בְּהַבְלִי עַל־מָא, עָלֶיהָ אָמַר קֹהֶלֶת (קהלת יא ט)
 שִׂמַּח בַּחֹר בְּיִלְדוּתָךְ וְכוּ', וּלְבַתֶּר מָה אָמַר לִיהָ (שם) וְדַע
 כִּי עַל כָּל אֵלֶּה יִבְיֹאֵךְ הָאֱלֹהִים בַּמִּשְׁפָּט, דַּעֲלִייהוּ
 אָמְרוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, זְמַרָא בְּבִיתָא חֲרַבָא בְּבִיתָא,
 אֵלָא וּשְׁמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהו"ה אֱלֹהֵיכֶם (ויקרא כג מ), כְּגִוּוֹנָא
 (דְּדוֹר) דְּאַתְמַר (בִּיה) (מלכים ב ג טו) וְהִיא כְּנַגֵּן הַמִּנְגֵּן וְתִהִי
 עָלֶיךָ יַד יְהו"ה.

וְצִלָּה גַם הִיא יִלְדָּה אֶת תּוֹבֵל קִין, לוֹטֵשׁ כָּל חֵרֶשׁ
 נַחֲשֶׁת וּבְרִזָּל (בראשית ד כב), דָּא יִצֵּר הָרַע, דְּאַתְמַר
 בֵּיה אִם יִצְרָךְ מִתְגַּבֵּר עָלְךָ מִשְׁכְּהוּ לְבֵית הַמְּדַרְשׁ וְכוּ',
 וְאַחֹת תּוֹבֵל קִין נַעֲמָ"ה דָּא אִימָן שֶׁל שִׁדִּים, וְלִמָּךְ
 בְּשַׁעֲתָא דְשְׁלִיט עַל בַּר נֶשׁ וְאִיהִי בֵּיה תַקִּיף כְּאַבְנָא
 וּכְפְּרִזָּלָא, וְלֹא עָסִיק בְּאוֹרֵייתָא, שְׁלִיט עָלֶיהָ וְקָטִיל
 לִיהָ, וְעֶבֶיד בֵּיה פִּצְעַ וְחַבּוּרָה, כְּמָה דְּאַתְ אָמַר (שם כג) כִּי
 אִישׁ חֲרָגְתִּי לִפְצָעִי וַיִּלְד לְחַבּוּרָתִי, בְּהֵהוּא זְמַנָּא עֲתִיד
 לְנַטְלָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נוֹקְמָא מִתְרוּיָהוּ, הֵדָא הוּא
 דְּכְתִיב (שם) כִּי שְׁבַעֲתִים יוֹקֵם קִין וְלִמָּךְ שְׁבַעִים וְשִׁבְעָה,
 הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (ישעיה כה ח) בְּלַע הַמּוֹת לְנֶצַח.

וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ

ש"ת, סיומא דאלפא ביתא, ועליה אמר איוב (איוב לח לו)
 מי שת בטוחות חכמה, מאי חכמה דא דחסר מניה י',
 דבה הוה שית, דאיהו ברא שית, ואיהו ראשית, והוה
 אתמר ביה (ישעיה מו י) מגיד מראשית אחרית, הוה משמש
 שת באתר דהבל, ובגין דחסר מניה י' אתקרי אחר,
 בגין דכד חב אדם פרח מניה י', ועבד שת בלא י'
 דאיהי חכמה, ובגין דא שירותא הוה מן ח', דאינון ח'
 יומין דברית מילה, כמה דאת אמר (בראשית ד כו) אז הוחל
 לקרא בשם יהו"ה, ומתמן עברו ברית מילה, ואעברו
 מניה ערלה ופריעה למעלה בד' ולא בח', דשירותא
 דח' איהי בינה, למנצח על השמינית (תהלים יב א), ועלה
 אתמר אז הוחל, ועוד אז הוחל לישנא דצלותא, כמה
 דאת אמר (ישעיה נח ט) אז תקרא ויהו"ה יענה, דא הוא
 נטורא טבא, דאף על גב דהבל קטיל ליה קין, דמניה
 הוה נפיק מאן דנוקים ליה, הדא הוא דכתיב (שמות טו א)
 אז ישיר משה, רועה נוקים לרועה, ולבתר אז אהפוך
 אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהו"ה (צפניה ג ט),
 אבל כד עמלק דאינון (דף קיט ע"ב) בכורי מצרים ערב רב
 מעורבין בישראל, עליהו אתמר (דברים כה יט) תמחה את
 זכר עמלק, דלא אשתאר מנהון שריד, דאלין אינון
 ערבוביא מכל אומין ואפילו מקין, ומיד דיתמחון

מֵעַלְמָא אַז הוּחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהו"ה (בראשית ד כו).♦